ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (štvrtá komora)

z 8. septembra 2010 *

Vo veci T-29/05,

Deltafina SpA, so sídlom v Orviete (Taliansko), v zastúpení: R. Jacchia, A. Terranova, I. Picciano, F. Ferraro, J.-F. Bellis a F. Di Gianni, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: pôvodne É. Gippini Fournier a F. Amato, neskôr É. Gippini Fournier a V. Di Bucci, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk konania: taliančina.

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie K(2004) 4030 v konečnom znení z 20. októbra 2004 týkajúceho sa konania podľa článku 81 ods. 1 [ES] (vec COMP/C.38.238/B.2 – Surový tabak – Španielsko) a subsidiárne zníženie pokuty uloženej žalobkyni v tomto rozhodnutí,

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora),

v zložení: predseda komory O. Czúcz, sudcovia I. Labucka a K. O'Higgins (spravodajca),

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. júna 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

1 Žalobkyňa, spoločnosť Deltafina SpA, je talianska spoločnosť, ktorá sa zaoberá najmä prvým spracovaním surového tabaku a predajom spracovaného tabaku. Jej 100 % vlastníkom je americká spoločnosť Universal Corp., ktorá ju vlastní prostredníctvom

svojej 100 % dcérskej spoločnosti, americkej spoločnosti Universal Leaf Tobacco Company Inc. (ďalej len „Universal Leaf“).

2 Universal Leaf vlastní tiež celé základné imanie Tabacos Españoles, SL (ďalej len „Taes“), jednej zo štyroch spoločností zaoberajúcich sa prvým spracovaním surového tabaku v Španielsku (ďalej len „spracovatelia“ alebo „španielski spracovatelia“).

3 Skupina, do ktorej patria spoločnosti uvedené v bodoch 1 a 2 vyššie, bude ďalej označená termínom „skupina Universal“.

4 V dňoch 3. a 4. októbra 2001 Komisia Európskych spoločenstiev, ktorá disponovala informáciami, podľa ktorých sa španielski spracovatelia a výrobcovia surového tabaku dopustili porušení článku 81 ES vykonala kontroly podľa článku 14 nariadenia Rady (EHS) č. 17, prvého nariadenia implementujúceho články [81 ES] a [82 ES] (Ú. v. ES 1962, 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3) v priestoroch troch z týchto spracovateľov, a síce v spoločnostiach Compañia española de tabaco en rama, SA (ďalej len „Cetarsa“), Agroexpansión, SA a World Wide Tobacco España, SA (ďalej len „WWTE“), ako aj Asociación Nacional de Empresas Transformadoras de Tabaco (ďalej len „Anetab“).

5 Komisia tiež vykonala 3. októbra 2001 kontroly v priestoroch Domu tabakových profesií a Európskeho združenia spracovateľov tabaku a 5. októbra 2001 v priestoroch Federación nacional de cultivadores de tabaco (ďalej len „FNCT“).

6 Listom zo 16. januára 2002 spracovatelia a Anetab, odvolávajúc sa na oznámenie Komisie o neukladaní alebo znižovaní pokút vo veciach kartelov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 207, s. 4, ďalej len „oznámenie o spolupráci"), oznámili Komisii ochotu spolupracovať.

7 Listom z 21. januára 2002 predložili Komisii niektoré informácie.

8 Listom z 15. februára 2002 informovala spoločnosť Universal Leaf Komisiu, že v plnom rozsahu podporuje iniciatívu spoločnosti Taes spolupracovať v rámci oznámenia o spolupráci. Tiež jej oznámila, že spoločnosť Deltafina spolupracuje so spoločnosťou Taes na príprave vyjadrenia, ktoré opisuje úlohu a činnosti spoločnosti Taes na španielskom trhu s tabakom a že dúfa, že výhody vyplývajúce z oznámenia o spolupráci sa budú tiež uplatňovať na spoločnosť Deltafina.

9 Dňa 18. februára 2002 zaslala spoločnosť Taes Komisii vyjadrenie uvedené v bode 8 vyššie.

10 V nadväznosti na to adresovala Komisia španielskym spracovateľom, Anetab a FNCT na základe článku 11 nariadenia č. 17. niekoľko žiadostí o informácie. O informácie požiadala tiež španielske ministerstvo poľnohospodárstva, rybolovu a potravinárstva (ďalej len „ministerstvo poľnohospodárstva") v súvislosti so španielskou právnou úpravou v oblasti poľnohospodárskych výrobkov.

11 Dňa 11. decembra 2003 Komisia začala v tejto veci konanie a prijala oznámenie o výhradách, ktoré adresovala 20 podnikom alebo združeniam, medzi ktorými boli španielski spracovatelia, Deltafina, Universal, Universal Leaf, Anetab a FNCT.

12 Predmetné podniky a združenia mali prístup k vyšetrovaciemu spisu Komisie vo forme kópie na CD-ROM-e, ktorý im bol zaslaný, a ako odpoveď na výhrady vznesené Komisiou predložili písomné vyjadrenia. Deltafina predložila písomné vyjadrenia 1. marca 2004.

13 Vypočúvanie – na ktorom sa zúčastnila Deltafina – sa konalo 29. marca 2004.

14 Po porade s poradným výborom pre obmedzujúce dohody a dominantné postavenie a s ohľadom na konečnú správu úradníka pre vypočutie prijala Komisia 20. októbra 2004 rozhodnutie K(2004) 4030 v konečnom znení týkajúce sa konania podľa článku 81 ods. 1 [ES] (vec COMP/C.38.238/B.2) – Surový tabak – Španielsko) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorého zhrnutie je uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* z 19. apríla 2007 (Ú. v. EÚ L 102, s. 14).

15 Napadnuté rozhodnutie sa týka dvoch horizontálnych kartelov uzavretých a uskutočnených na španielskom trhu so surovým tabakom.

16 Prvý kartel, ktorý zahŕňal spracovateľov a spoločnosť Deltafina, mal za cieľ stanoviť každoročne na obdobie rokov 1996 – 2001 (maximálnu) priemernú dodaciu cenu pre každú odrodu surového tabaku bez ohľadu na kvalitu, ako aj podiel množstiev každej odrody surového tabaku, ktorý mohol každý spracovateľ vykúpiť od výrobcu (pozri najmä odôvodnenia č. 74 až 76 a 276 napadnutého rozhodnutia). Od roku 1999 do roku 2001 si spracovatelia a spoločnosť Deltafina medzi sebou dohodli aj cenové rozpätia podľa stupňa kvality každej odrody surového tabaku, ktoré sú uvedené v tabuľkách, ktoré tvoria prílohu k „pestovateľským zmluvám“, ako aj „ďalšie podmienky“,

a síce priemerné minimálne ceny pre výrobcov alebo skupiny výrobcov (pozri najmä odôvodnenia č. 77 až 83 a 276 napadnutého rozhodnutia).

17 Pre kartel opísaný v bode 16 vyššie sa bude ďalej používať termín „kartel spracovateľov".

18 Druhý kartel identifikovaný v napadnutom rozhodnutí zahŕňal tri španielske poľnohospodárske odborové organizácie, a síce Asociación agraria de jóvenes agricultores (ďalej len „ASAJA"), Unión de pequeños agricultores (ďalej len „UPA") a Coordinadora de organizaciones de agricultores y ganaderos (ďalej len „COAG"), ako aj Confederación de cooperativas agrarias de España (ďalej len „CCAE"). Tento kartel mal za cieľ stanoviť každoročne počas obdobia rokov 1996 – 2001 cenové rozpätie podľa stupňa kvality každej odrody surového tabaku, ktoré sú uvedené v tabuľkách, ktoré tvoria prílohu k „pestovateľským zmluvám", ako aj „ďalšie podmienky", a síce priemerné minimálne ceny pre výrobcov alebo skupiny výrobcov.

19 Pre kartel opísaný v bode 18 vyššie sa bude ďalej používať termín „kartel zástupcov výrobcov".

20 V napadnutom rozhodnutí sa Komisia domnieva, že každý z týchto kartelov predstavuje jediné a nepretržité porušenie článku 81 ods. 1 ES (pozri najmä odôvodnenia č. 275 až 277 napadnutého rozhodnutia).

21 V článku 1 tohto rozhodnutia pripísala zodpovednosť za kartel spracovateľov deviatim podnikom, medzi ktorými boli španielski spracovatelia a spoločnosť Deltafina, a zodpovednosť za kartel zástupcov výrobcov ASAJA, UPA, COAG a CCAE (ďalej len spoločne „zástupcovia výrobcov").

22 V článku 2 napadnutého rozhodnutia Komisia nariadila týmto podnikom a zástupcom výrobcov, aby okamžite ukončili, ak tak už neurobili, porušenia uvedené v článku 1 a do budúcnosti sa zdržali akéhokoľvek obmedzujúceho postupu s rovnakým alebo podobným cieľom alebo účinkom.

23 V článku 3 napadnutého rozhodnutia sú uložené nasledujúce pokuty:

— Deltafina: 11 880 000 eur,

— Cetarsa: 3 631 500 eur,

— Agroexpansión: 2 592 000 eur,

— WWTE: 1 822 500 eur,

— Taes: 108 000 eur,

— ASAJA: 1 000 eur,

— UPA: 1 000 eur,

— COAG: 1 000 eur,

— CCAE: 1 000 eur.

24 Výška pokuty uloženej spoločnosti Deltafina zohľadňuje najmä jej úlohu vodcu, ktorú zahrávala v karteli spracovateľov (odôvodnenia č. 435 a 436 napadnutého rozhodnutia). S ohľadom na túto úlohu zvýšila Komisia východiskovú výšku pokuty o 50 % z dôvodu priťažujúcich okolností. Spoločnosť Deltafina však získala zníženie východiskovej výšky pokuty o 40 % z dôvodu poľahčujúcich okolností (odôvodnenia č. 437 a 438 napadnutého rozhodnutia) a 10 % výšky pokuty z dôvodu spolupráce v rámci správneho konania (odôvodnenia č. 448 až 456 napadnutého rozhodnutia).

25 Z článku 3 napadnutého rozhodnutia tiež vyplýva, že materské spoločnosti WWTE sú solidárne zodpovedné za zaplatenie pokuty uloženej spoločnosti WWTE a materská spoločnosť Agroexpansión za zaplatenie pokuty uloženej spoločnosti Agroexpansión.

Konanie a návrhy účastníkov konania

26 Spoločnosť Deltafina návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 20. januára 2005 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

27 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (tretia komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania stanovených v článku 64 svojho rokovacieho poriadku vyzval účastníkov konania, aby predložili niektoré dokumenty a položil im otázky. Účastníci konania týmto žiadostiam vyhoveli v stanovenej lehote.

28 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 9. júna 2009.

29 Spoločnosť Deltafina navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zrušil napadnuté rozhodnutie,

— subsidiárne znížil výšku pokuty,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

30 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu ako čiastočne neprípustnú a v každom prípade ako nedôvodnú,

— zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania,

— v prípade, že tak nerozhodne, zaviazal každého z účastníkov konania znášať vlastné trovy, ak žalobkyňa nebude mať, pokiaľ ide o jej žalobné dôvody, úspech v rovnakej miere ako Komisia, alebo zaviazal žalobkyňu znášať vlastné trovy, ako aj časť trov Komisie, ak žalobkyňa nebude mať úspech vo väčšine svojich žalobných dôvodov.

Právny stav

31 Na podporu svojej žaloby spoločnosť Deltafina uvádza jedenásť žalobných dôvodov založených:

— prvý na porušení článku 81 ods. 1 ES, článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 [ES] a 82 [ES] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205), a zásad zákonnosti a osobnej zodpovednosti, ako aj nedostatku odôvodnenia a zneužití právomoci,

— druhý na porušení článku 27 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1/2003, práva na obhajobu, práva na spravodlivý proces, podstatných formálnych náležitostí a zásad zákonnosti, právnej istoty a proporcionality, ako aj nedostatku odôvodnenia a zneužití právomoci,

— tretí na porušení článku 81 ods. 1 ES, článku 2 nariadenia č. 1/2003 a bodu 43 usmernení o pojme vplyv na obchod uvedenom v článkoch 81 [ES] a 82 [ES] (Ú. v. EÚ C 101, 2004, s. 81), ako aj nedostatku odôvodnenia,

— štvrtý na porušení článku 2 a článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, bodu 1 A a bodu 5 písm. d) usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy o ESUO“ (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171, ďalej len „usmernenia“) a zásad

proporcionality, „rovnosti zaobchádzania a rovnosti sankcií“, ako aj nedostatku odôvodnenia a zneužití právomoci,

— piaty na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, bodu 1 B usmernení a zásady rovnosti zaobchádzania, ako aj zneužití právomoci,

— šiesty na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 a bodu 2 usmernení, ako aj nedostatku odôvodnenia a zneužití právomoci,

— siedmy na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 a bodu 3 usmernení, ako aj zneužití právomoci,

— ôsmy na porušení článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 a bodu 5 písm. a) usmernení,

— deviaty na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, preambuly a bodu 4 usmernení, bodu B písm. e) a bodu D oznámenia o spolupráci a zásady rovnosti zaobchádzania, ako aj nedostatku odôvodnenia a zneužití právomoci,

— desiaty na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, bodu 5 písm. b) usmernení a zásady proporcionality, ako aj zneužití právomoci,

— a jedenásty na porušení zásad rovnosti zaobchádzania, zákazu retroaktivity trestov a ochrany legitímnej dôvery, ako aj zneužití právomoci.

32 Prvé tri žalobné dôvody sú uvedené ako hlavné a súvisia s návrhmi, ktoré smerujú k zrušeniu napadnutého rozhodnutia. Ďalších sedem žalobných dôvodov je uvedených subsidiárne a súvisia s návrhmi, ktoré smerujú k zníženiu výšky pokuty. Posledný žalobný dôvod je uvedený len veľmi subsidiárne, a to pre prípad, že sedem predchádzajúcich žalobných dôvodov bude zamietnutých, a smeruje tiež k zníženiu výšky pokuty.

1. *O prípustnosti výhrad založených na zneužití právomoci*

33 Spoločnosť Deltafina v rámci viacerých žalobných dôvodov, ktoré uvádza na podporu svojej žaloby, vytýka Komisii, že sa dopustila zneužitia právomoci.

34 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sa pojem zneužitia právomoci týka skutočnosti, keď správny orgán využil svoje právomoci na iný účel ako na ten, na ktorý mu boli zverené. Rozhodnutie má chybu spočívajúcu v zneužití právomoci len vtedy, ak sa na základe objektívnych, relevantných a koherentných ukazovateľov zdá, že účelom jeho prijatia bolo výlučne, alebo aspoň v rozhodujúcej miere, dosiahnutie iných ako uvádzaných cieľov alebo vyhnutie sa postupu osobitne predvídanému Zmluvou ES, aby sa predišlo okolnostiam daného prípadu (rozsudky Súdneho dvora z 13. novembra 1990, Fedesa a i., C-331/88, Zb. s. I-4023, bod 24, a z 25. januára 2007, Dalmine/Komisia, C-407/04 P, Zb. s. I-829, bod 99).

35 V predmetnej veci treba konštatovať, že spoločnosť Deltafina len abstraktne uviedla sériu výhrad založených na zneužití právomoci bez toho, aby na ich podporu predložila akýkoľvek dôkaz alebo rozvinula alebo spresnila, aký reálny cieľ Komisia sledovala prijatím napadnutého rozhodnutia. Tieto výhrady, ako sú uvedené, nespĺňajú požiadavky článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku, lebo nie sú dostatočne jasné a presné, aby žalovanému umožnili pripraviť svoje vyjadrenie k žalobe a Všeobecnému súdu rozhodnúť o žalobe prípadne aj bez iných dodatočných informácií. Preto je potrebné ich zamietnuť ako neprípustné (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, Mo och Domsjö/Komisia, T-352/94, Zb. s. II-1989, body 333 a 334).

2. *O návrhoch smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia*

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 81 ods. 1 ES, článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 a zásad zákonnosti a osobnej zodpovednosti, ako aj nedostatku odôvodnenia

36 Prvý žalobný dôvod, ktorý spoločnosť Deltafina uvádza, je rozdelený na štyri časti. V rámci prvej časti kritizuje skutočnosť, že Komisia ju považovala za zodpovednú za porušenie spáchané na trhu, na ktorom nepôsobí. V rámci druhej časti uvádza, že konania, ktoré sú jej podľa nej prisudzované, nie sú stanovené v článku 81 ods. 1 ES, ani v článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003. V rámci tretej časti sa domnieva, že Komisia ju nesprávne označila za vodcu kartelu spracovateľov. Napokon v rámci

štvrtej časti sa domnieva, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nedefinovala relevantný trh.

37 Všeobecný súd posúdi prvé dve časti spoločne a potom samostatne tretiu a štvrtú časť.

38 Čo sa týka výhrady založenej na nedostatku odôvodnenia, ktorú spoločnosť Deltafina uvádza v rámci tohto dôvodu bez toho, aby ju pripojila k niektorej z týchto štyroch častí, treba konštatovať, že nepredložila žiadne rozvinutie, ktoré by ju vysvetľovalo. Je teda potrebné zamietnuť ju ako neprípustnú s ohľadom na článok 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku (pozri bod 35 vyššie).

O prvej časti založenej na tom, že Komisia považovala spoločnosť Deltafina za zodpovednú za porušenie spáchané na trhu, na ktorom nepôsobí, a o druhej časti založenej na tom, že konania, ktoré sú prisudzované spoločnosti Deltafina, nie sú stanovené v článku 81 ods. 1 ES, ani v článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003

– Tvrdenia účastníkov konania

39 V prvom rade spoločnosť Deltafina tvrdí, že nepôsobí na trhu s nákupom a spracovaním surového tabaku v Španielsku, takže za predpokladu, že tento trh je relevantný trh, nie je zodpovedná za konania, ku ktorým na ňom došlo.

40 V druhom rade spoločnosť Deltafina tvrdí, že keďže nebola oprávnená pôsobiť v Španielsku ako spracovateľ, a nebola teda oprávnená vyjednávať a uzatvárať zmluvy so španielskymi výrobcami surového tabaku, ani rozdeľovať množstvá surového tabaku, ktoré bolo možné kúpiť, nezúčastnila sa na príprave dohôd uzavretých medzi spracovateľmi a ani ich nevykonávala. Tvrdí, že jej nemožno prisúdiť úlohu „páchateľa alebo spolupáchateľa konaní" a ešte menej vodcu kartelu spracovateľov, ale maximálne rolu „osoby objektívne a subjektívne mimo kartel, ktorá však nepriamo uľahčuje konanie pôvodcov prostredníctvom prítomnosti na stretnutiach, výmeny informácií a oznámení, mediácie medzi zúčastnenými, úschovy dokumentov a údajov". Týchto konaní sa článok 81 ods. 1 ES, ani článok 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 netýkajú a nemôžu byť teda predmetom sankcií.

41 Na podporu svojich tvrdení spoločnosť Deltafina uvádza rozhodnutie Komisie 2005/349/ES z 10. decembra 2003 o konaní podľa článku 81 [ES] a podľa článku 53 Dohody o EHP (Vec COMP/E-2/37.857 – Organické peroxidy) (Ú. v. EÚ L 110, 2005, s. 44, ďalej len „rozhodnutie organické peroxidy"). Uvádza, že Komisia v tomto rozhodnutí rozhodla o porušení článku 81 ods. 1 ES podnikom mimo príslušný kartel, a síce poradenským podnikom AC-Treuhand AG, z dôvodu určitých konaní prijatých týmto podnikom, ktoré sú podobné ako konania, ktoré sú jej vytýkané. Uvádza, že tomuto poradenskému podniku napriek tomu, že zohrával podstatnú rolu pri organizácii a vykonaní kartelu a bol považovaný za „strážcu" kartelu, bola uložená len symbolická pokuta vo výške 1 000 eur z dôvodu „relatívnej novosti situácie".

42 V prvom rade Komisia namieta, že úvaha spoločnosti Deltafina, podľa ktorej sa článok 81 ods. 1 ES neuplatňuje na podniky, ktoré priamo nepôsobia na relevantnom

trhu, nemá žiadnu oporu v znení tohto ustanovenia. Na účely uplatnenia tohto ustanovenia je dôležité, že predmetný podnik sa zúčastnil na konaní obmedzujúcom hospodársku súťaž, ktoré malo, alebo aspoň mohlo mať, dosah na obchod medzi členskými štátmi.

43 V druhom rade Komisia uvádza, že tvrdenie spoločnosti Deltafina, podľa ktorého sa na konania, ktoré sú jej vytýkané, nevzťahuje zákaz stanovený v článku 81 ods. 1 ES, je nielen bez akéhokoľvek právneho základu, ale tiež spochybnené viacerými informáciami uvedenými v žalobe.

44 Okrem toho Komisia uvádza, že sama spoločnosť Deltafina sa domnieva, že jej úlohu možno prirovnať k úlohe, ktorú zohrával AC-Treuhand vo veci, v ktorej bolo vydané rozhodnutie organické peroxidy, a že takúto úlohu možno potrestať na základe článku 81 ods. 1 ES.

– Posúdenie Všeobecným súdom

45 Pokiaľ ide o prvú časť tohto žalobného dôvodu, treba uviesť, že medzi účastníkmi konania je nesporné, že v Španielsku, ktoré je relevantným geografickým trhom v tejto veci, spoločnosť Deltafina nenakupuje surový tabak od výrobcov, ani nevykonáva činnosti spočívajúce v prvom spracovaní surového tabaku. V tomto členskom štáte spoločnosť Deltafina pôsobí až v ďalšom štádiu reťazca, teda kupuje spracovaný tabak, aby ho ďalej predala výrobcom tabaku.

46 Preto treba konštatovať, že spoločnosť Deltafina nepôsobí na relevantnom trhu, a síce, ako bude vysvetlené ďalej v bode 82 nižšie, na španielskom trhu nákupu a prvého spracovania surového tabaku.

47 Z tohto konštatovania však nemožno odvodiť, že Komisia nebola oprávnená potrestať spoločnosť Deltafina za porušenie článku 81 ods. 1 ES.

48 Súd prvého stupňa už v bode 122 svojho rozsudku z 8. júla 2008, AC-Treuhand/Komisia (T-99/04, Zb. s. II-1501) rozhodol, že podnik môže porušiť zákaz stanovený v článku 81 ods. 1 ES, ak má jeho správanie koordinované so správaním ostatných podnikov za cieľ obmedziť hospodársku súťaž na konkrétnom relevantnom trhu vnútri spoločného trhu, pričom sa nevyhnutne nepredpokladá, že bude sám aktívny na uvedenom relevantnom trhu.

49 V rovnakom zmysle Súd prvého stupňa v bode 127 rozsudku AC-Treuhand/Komisia, už citovaného v bode 48 vyššie, spresnil, že teda nie je vylúčené, že podnik sa môže zúčastniť na vykonaní takéhoto obmedzenia, aj keď neobmedzuje vlastnú slobodu konať na trhu, na ktorom predovšetkým vykonáva činnosť. Každý iný výklad by totiž mohol viesť k zmenšeniu rozsahu zákazu uvedeného v článku 81 ods. 1 ES v takom rozsahu, že by to bolo v rozpore s jeho potrebným účinkom a hlavným cieľom vykladaným s ohľadom na článok 3 ods. 1 písm. g) ES, a to zabezpečiť zachovanie nenarušenej hospodárskej súťaže vnútri spoločného trhu, vzhľadom na to, že by nebolo možné pokračovať v aktívnom prispievaní podniku k obmedzovaniu hospodárskej súťaže iba preto, lebo tento príspevok nevychádza z hospodárskej činnosti na relevantnom trhu, na ktorom k tomuto obmedzeniu dochádza alebo má za cieľ dôjsť. V bode 128 rovnakého rozsudku dospel Súd prvého stupňa k záveru, že znenie výrazu „dohody medzi podnikateľmi“ s ohľadom na ciele sledované v článku 81 ods. 1 ES a v článku 3

ods. 1 písm. g) ES smeruje k potvrdeniu existencie koncepcie kartelu a podniku porušiteľa, v ktorej sa nerozlišuje podľa odvetví alebo trhu, na ktorom dotknuté podniky vykonávajú činnosť.

50 V predmetnej veci, ako bude ďalej konkrétnejšie vysvetlené v bodoch 122 až 133 nižšie, sa ukázalo, že spoločnosť Deltafina sa spolu so spracovateľmi aktívne a priamo zúčastnila na karteli, o ktorom vedela alebo mohla vedieť, že jeho cieľom je odstrániť alebo obmedziť hospodársku súťaž v sektore surového tabaku v Španielsku.

51 Posúdenie Súdu prvého stupňa uvedené v bode 48 vyššie je v predmetnej veci o to relevantnejšie, že AC-Treuhand nebol ako poradenský podnik vôbec aktívny na trhu s daným výrobkom, čiže s organickým peroxidom, ako súťažiteľ či už na strane ponuky, alebo dopytu, zatiaľ čo spoločnosť Deltafina bola ako hlavný zákazník španielskych spracovateľov v Španielsku aktívna na trhu bezprostredne nadväzujúcom na trh, na ktorom boli vykonané sporné postupy obmedzujúce hospodársku súťaž. Okrem toho v Taliansku spoločnosť Deltafina pôsobila na rovnakom relevantnom trhu, akým je relevantný trh v predmetnej veci.

52 Z toho vyplýva, že prvú časť prvého žalobného dôvodu treba zamietnuť ako nedôvodnú.

53 Druhá časť tohto žalobného dôvodu je založená na predpoklade, že spoločnosť Deltafina sa aktívne a priamo nezúčastnila na karteli spracovateľov z rovnakého dôvodu ako títo spracovatelia, ale obmedzila sa len na „nepriame“ uľahčenie jeho vytvorenia.

54 Ako bolo uvedené v bode 50 vyššie a bude uvedené v bodoch 122 až 133 nižšie, tento predpoklad je nesprávny.

55 V každom prípade tvrdenie spoločnosti Deltafina, podľa ktorého podniky, ktoré prispievajú k vykonaniu kartelu len podriadeným, vedľajším alebo pasívnym spôsobom, neporušujú článok 81 ods. 1 ES a nemožno im teda uložiť pokutu podľa článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, je tiež nesprávne.

56 Súd prvého stupňa preto v rozsudku AC-Treuhand/Komisia, už citovanom v bode 48 vyššie, odmietol podobné tvrdenie, a to po tom, ako pripomenul judikatúru týkajúcu sa podmienok, ktoré musí spĺňať účasť podniku na karteli, aby tento podnik mohol byť považovaný za spolupáchateľa celého protiprávneho konania (body 129 až 136).

57 Konkrétnejšie v tomto rozsudku Súd prvého stupňa pripomenul, že pripísanie celého protiprávneho konania podniku, ktorý sa zúčastnil na karteli, je v súlade s požiadavkami zásady osobnej zodpovednosti, keď sú splnené dve podmienky, z ktorých prvá má objektívnu a druhá subjektívnu povahu.

58 Čo sa týka prvej podmienky, Súd prvého stupňa konštatoval, že podľa judikatúry je táto podmienka splnená, pokiaľ ide o vzťah medzi súťažiteľmi pôsobiacimi na rovnakom relevantnom trhu, ako aj o vzťah medzi takýmito súťažiteľmi a ich klientmi vtedy, ak tento podnik prispel k vykonaniu kartelovej dohody, hoci aj podriadeným, vedľajším alebo pasívnym spôsobom, napríklad mlčky vykonaným schválením a neoznámením

takejto kartelovej dohody orgánom (rozsudok AC-Treuhand/Komisia, už citovaný v bode 48 vyššie, bod 133).

59 S cieľom dospieť k tomuto konštatovaniu Súd prvého stupňa najprv uviedol, že na dostatočné preukázanie účasti podniku na kartelovej dohode postačuje, aby Komisia preukázala, že dotknutý podnik sa zúčastnil na stretnutiach, na ktorých boli uzavreté protisúťažné dohody, bez toho, aby voči nim zjavne vyjadril námietky (rozsudok AC-Treuhand/Komisia, už citovaný v bode 48 vyššie, bod 130). Súd prvého stupňa dodal, že na preukázanie účasti podniku na jedinej dohode, tvorenej súborom protiprávnych konaní rozložených v čase, by mala Komisia dokázať, že tento podnik mal úmysel svojím vlastným správaním prispieť k spoločným cieľom, ktoré sledovali všetci účastníci, a že mal vedomosť o podstatných úkonoch, ktoré ostatné podniky plánovali alebo vykonali pri sledovaní týchto cieľov, alebo ich mohol primerane predvídať a bol pripravený podstúpiť riziko, ktoré predstavovali. Súd prvého stupňa pripomenul, že z tohto pohľadu schválenie nezákonnej iniciatívy mlčky, bez verejného dištancovania sa od jej obsahu alebo bez jej oznámenia úradom, vedie k podpore porušovania a sťažuje jeho odhalenie. Súd prvého stupňa zdôraznil, že takáto podpora predstavuje pasívny spôsob účasti na porušení, a teda je spôsobilá založiť zodpovednosť podniku v rámci jedinej dohody. Súd prvého stupňa spresnil, že tieto zásady sa uplatnia *mutatis mutandis* vo vzťahu k stretnutiam, na ktorých sa zúčastnili nielen súťažitelia výrobcovia, ale aj ich klienti.

60 Ďalej Súd prvého stupňa v bode 131 rozsudku AC-Treuhand/Komisia, už citovaného v bode 48 vyššie, uviedol, že pokiaľ ide o určenie osobnej zodpovednosti podniku, ktorého účasť na karteli nemá rovnaký rozsah a intenzitu ako účasť ostatných podnikov, z judikatúry vyplýva, že dohody a zosúladené postupy, ktorých sa týka článok 81 ods. 1 ES, nevyhnutne vyplývajú z prispenia viacerých podnikov, ktoré sú všetky spolupáchateľmi protiprávneho konania, ale ktorých účasť môže mať rôzne formy, predovšetkým v závislosti od vlastností dotknutého trhu a postavenia každého z týchto podnikov na tomto trhu, sledovaných cieľov a zvolených alebo zamýšľaných spôsobov

vykonania a samotná okolnosť, že každý podnik sa zúčastnil na porušení vo formách, ktoré sú mu vlastné, sama osebe nestačí na vylúčenie jeho zodpovednosti za celé porušenie vrátane konania, ktoré fakticky uskutočňujú iné zúčastnené podniky, ale ktoré má rovnaký cieľ a rovnaký protisúťažný účinok.

61 Nakoniec Súd prvého stupňa dospel v bode 132 rozsudku AC-Treuhand/Komisia, už citovaného v bode 48 vyššie, k záveru, že skutočnosť, že určitý podnik sa nezúčastnil na všetkých prvkoch, ktoré zakladajú kartel, alebo že hral malú rolu v tých častiach, na ktorých sa zúčastnil, však nie je podstatná na preukázanie porušenia vo vzťahu k nemu. Súd prvého stupňa však dodal, že aj keď obmedzený význam účasti dotknutého podniku v tomto prípade nemôže spochybniť jeho osobnú zodpovednosť za celé porušenie, v každom prípade môže ovplyvniť posúdenie jeho rozsahu a závažnosti, a teda stanovenie úrovne sankcie.

62 Pokiaľ ide o druhú podmienku, Súd prvého stupňa v bode 134 rozsudku AC-Treuhand/Komisia, už citovaného v bode 48 vyššie, pripomenul, že pripísanie celého protiprávneho konania zúčastnenému podniku závisí okrem toho od prejavu vlastnej vôle, z ktorého vyplýva, že súhlasí, hoci aj mlčky, s cieľmi kartelu. Súd prvého stupňa spresnil, že táto subjektívna podmienka je na jednej strane vlastná kritériu mlčky vykonaného schválenia kartelu a kritériu verejného dištancovania sa od jeho obsahu v rozsahu, v akom tieto kritériá predstavujú domnienku, že dotknutý podnik naďalej súhlasí s cieľmi a vykonávaním kartelovej dohody, a na druhej strane predstavuje odôvodnenie, na základe ktorého možno dotknutý podnik považovať za spoluzodpovedný, keďže mal úmysel svojím vlastným konaním prispieť k spoločným cieľom, ktoré sledovali všetci účastníci, a mal vedomosť o protiprávnom konaní ostatných účastníkov, resp. ho mohol odôvodnene predvídať a bol pripravený podstúpiť riziko, ktoré predstavovalo.

63 V bode 136 rozsudku AC-Treuhand/Komisia, už citovaného v bode 48 vyššie, sa Súd prvého stupňa domnieval, že zásady vysvetlené v bodoch 57 až 62 sa uplatňujú *mutatis mutandis* na účasť podniku, ktorého hospodárska činnosť a profesionálna odbornosť mu nedovoľujú nepoznať protisúťažný charakter predmetných konaní a spáchaniu porušenia tak poskytnúť nezanedbateľnú podporu.

64 Z uvedeného vyplýva, že druhú časť prvého žalobného dôvodu treba tiež zamietnuť ako nedôvodnú.

O tretej časti založenej na tom, že Komisia nesprávne kvalifikovala spoločnosť Deltafina ako vodcu kartelu spracovateľov

– Tvrdenia účastníkov konania

65 Spoločnosť Deltafina tvrdí, že ju Komisia nesprávne kvalifikovala ako vodcu kartelu spracovateľov.

66 Na podporu svojho tvrdenia uvádza nasledujúce skutočnosti, ktorými sa jej situácia líši od situácie iných podnikov, ktoré boli označené za vodcov kartelu v iných prípadoch:

— nezohrávala rolu iniciátora konaní vytýkaných spracovateľom,

— nepodnecovala – a ani nenútila – akýkoľvek podnik, aby sa pripojil ku kartelu spracovateľov,

— na nikoho nevyvíjala nátlak a v žiadnom prípade nemala právomoc tak urobiť,

— nemala žiadnu úlohu v riadení alebo kontrole kartelu spracovateľov, ktorý okrem toho nedisponoval „riadiacimi inštitucionálnymi orgánmi“,

— jej predseda, pán M, sa zúčastnil len na štyroch stretnutiach kartelu spracovateľov a nemohol teda „organizovať jeho stratégie“,

— nemohla sa chovať ako „cenový vodca“ (price leader) na strane dopytu, lebo keďže nepôsobila v rovnakom štádiu reťazca ako španielski spracovatelia, nenakupovala surový tabak od výrobcov,

— nikdy nedisponovala právnou alebo faktickou mocou uložiť sankcie alebo zaviesť odvetné opatrenia proti členom kartelu spracovateľov, ktorí sa nepodriadili spoločným postupom.

67 Okrem toho spoločnosť Deltafina nesúhlasí s tvrdeniami Komisie, podľa ktorých úloha vodcu, ktorá sa jej pripisuje, nebola v napadnutom rozhodnutí považovaná za

priťažujúcu okolnosť. Tvrdí, že táto úloha je v skutočnosti jedinou výhradou, ktorá jej bola adresovaná.

68 Komisia v prvom rade namieta, že ak by aj nesprávne kvalifikovala spoločnosť Deltafina ako vodcu kartelu spracovateľov, nezbavovalo by to túto spoločnosť zodpovednosti za porušenia, ktoré sú jej vytýkané, ale mohlo by to maximálne viesť k zníženiu výšky pokuty. Skutočnosť, že spoločnosť Deltafina bola vodcom kartelu, nebola v skutočnosti v napadnutom rozhodnutí zohľadnená ako priťažujúca okolnosť pri výpočte pokuty.

69 Ďalej sa Komisia domnieva, že táto časť musí byť v každom prípade zamietnutá ako nedôvodná. V tejto súvislosti po prvé pripomína, že podľa judikatúry jej skoršia rozhodovacia prax neslúži sama osebe ako právny rámec pre ukladanie pokút vo veciach hospodárskej súťaže. Po druhé odkazuje na odôvodnenie č. 435 napadnutého rozhodnutia, ktoré podľa nej dostatočne jasným a presným spôsobom uvádza dôvody, na základe ktorých bola spoločnosť Deltafina považovaná za vodcu kartelu spracovateľov.

– Posúdenie Všeobecným súdom

70 Treba uviesť, že túto časť uvádza spoločnosť Deltafina na podporu svojich návrhov smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a podobne ako v dvoch prvých častiach sa snaží preukázať, že Komisia ju nemohla považovať za zodpovednú za kartel spracovateľov.

71 Ako však správne uvádza Komisia, postavenie vodcu kartelu pripísané spoločnosti Deltafina bolo v napadnutom rozhodnutí zohľadnené len pri stanovení výšky pokuty, a to ako priťažujúca okolnosť (pozri odôvodnenia č. 435 a 436 napadnutého rozhodnutia). Na rozdiel od toho, čo tvrdí spoločnosť Deltafina, Komisia sa rozhodla označiť ju za zodpovednú za porušenie nie na základe konštatovania, že zohrávala úlohu vodcu kartelu spracovateľov, ale konštatovania, založeného najmä na rôznych skutočnostiach zhrnutých v odôvodneniach č. 359 až 369 napadnutého rozhodnutia, že sa priamo a aktívne zúčastnila na uvedenom karteli. Inými slovami, postavenie vodcu kartelu pripísané spoločnosti Deltafina nemalo vplyv na vznik zodpovednosti spoločnosti Deltafina za spáchanie tohto porušenia.

72 Je pravda, že konania spoločnosti Deltafina, o ktoré sa Komisia opierala, aby ju kvalifikovala ako vodcu kartelu spracovateľov, sú v podstate rovnaké ako konania, na základe ktorých rozhodla o jej účasti na uvedenom karteli. Nič to nemení na tom, ako uvádza Komisia vo svojich písomnostiach, že na otázku, či sa podnik zúčastnil na karteli a prípadne na otázku rozsahu a intenzity tejto účasti, sa vzťahujú dve rôzne posúdenia, pričom prvé sa týka určenia existencie porušenia článku 81 ods. 1 ES a druhé stanovenia úrovne sankcie.

73 Z uvedených úvah vyplýva, ak by aj že tretia časť prvého žalobného dôvodu bola dôvodná, nemôže viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia. Preto ju treba v rámci tohto dôvodu zamietnuť ako neúčinnú. Táto tretia časť však bude zohľadnená v rámci posúdenia šiesteho žalobného dôvodu, ktorý je čiastočne založený na rovnakých tvrdeniach.

O štvrtej časti založenej na tom, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nedefinovala relevantný trh

– Tvrdenia účastníko24v konania

74 Spoločnosť Deltafina vytýka Komisii, že v napadnutom rozhodnutí nedefinovala relevantný trh s výrobkami a geografický trh.

75 V tejto súvislosti odkazuje spoločnosť Deltafina najskôr na body 27 a nasl. rozsudku Súdu prvého stupňa z 11. decembra 2003, Adriatica di Navigazione/Komisia (T-61/99, Zb. s. II-5349). Tvrdí, že podľa bodu 30 tohto rozsudku výhrady proti definícii relevantného trhu použitej Komisiou sa môžu týkať iných skutočností súvisiacich s uplatnením článku 81 ods. 1 ES, než existencie „dohody" medzi podnikmi, „vplyvu na obchod medzi členskými štátmi" a „narušenia hospodárskej súťaže", a to najmä dosahu predmetného kartelu, jeho jedinečného a globálneho charakteru, ako aj dosahu individuálnej účasti každého z dotknutých podnikov. Tieto prvky uvedené ako posledné sú tesne spojené so zásadou osobnej zodpovednosti za spáchanie kolektívnych porušení, ako aj so všeobecnými zásadami práva, ako sú zásady právnej istoty a proporcionality. Spoločnosť Deltafina tiež uvádza, že podľa bodu 32 tohto rozsudku „ je teda žiadúce, aby Komisia, ak prijíma rozhodnutie, v ktorom konštatuje účasť podniku na zložitom, kolektívnom a nepretržitom porušení, akým je často kartel, nad rámec overenia podmienok uplatnenia [článku 81 ods. 1 ES], zohľadnila aj skutočnosť, že ak má toto rozhodnutie založiť osobnú zodpovednosť každého z podnikov, ktorým je určené, je to výlučne pre ich dokázanú účasť na sankcionovanom a správne vymedzenom kolektívnom správaní". Dodáva, že podľa rovnakého bodu „keďže takéto rozhodnutie môže mať významný dosah na vzťahy dotknutých podnikov nielen so

správnymi orgánmi, ale aj s tretími osobami, je potrebné, aby Komisia preskúmala relevantný trh alebo trhy a označila ich v odôvodnení rozhodnutia, ktorým trestá porušenie [článku 81 ods. 1 ES] dostatočne presným spôsobom, aby bolo možné identifikovať podmienky fungovania trhu, na ktorom došlo k skresleniu hospodárskej súťaže, a boli tak splnené základné požiadavky právnej istoty“.

76 Ďalej spoločnosť Deltafina tvrdí, že keďže nebola aktívna na trhu, na ktorom došlo k postupom obmedzujúcim hospodársku súťaž, Komisia ju nemôže označiť za zodpovednú za tieto postupy a uložiť jej sankciu bez toho, aby tým neporušila zásadu osobnej zodpovednosti.

77 Napokon spoločnosť Deltafina, uvádzajúc rovnaký dôvod tvrdí, že v napadnutom rozhodnutí Komisia nepreukázala „súvislosť medzi [uvedenými] postupmi a účinkami na trh, ktoré sa musí aj v prípade, že ide o porušenie, prejaviť nepriaznivými následkami pre hospodársku súťaž“. Domnieva sa, že odkaz, ktorý Komisia urobila v odôvodnení napadnutého rozhodnutie na bod 136 rozsudku Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, European Night Services a i./Komisia (T-374/94, T-375/94, T-384/94 a T-388/94, Zb. s. II-3141) nie je relevantný.

78 V odpovedi na tvrdenia spoločnosti Deltafina Komisia najprv uplatňuje, že v napadnutom rozhodnutí definovala dostatočne jasným a detailným spôsobom ekonomický a právny kontext trhu, na ktorom boli vykonané predmetné obmedzujúce postupy.

79 Ďalej Komisia odmieta tvrdenie spoločnosti Deltafina, podľa ktorého porušila zásadu osobnej zodpovednosti tým, že ju považovala za zodpovednú za predmetné postupy obmedzujúce hospodársku súťaž, hoci táto spoločnosť nebola aktívna na trhu, na ktorom boli tieto postupy odhalené.

80 Napokon Komisia považuje za „úplne nezmyselné“ tvrdenie spoločnosti Deltafina, podľa ktorého keďže táto spoločnosť nepôsobila na predmetnom trhu, neexistuje súvislosť medzi predmetnými nezákonnými postupmi a ich účinkami na tento trh. Tvrdí, že skutočnosť, že spoločnosť Deltafina nebola priamo aktívna na trhu, na ktorom sa zistili postupy obmedzujúce hospodársku súťaž, ju nezbavuje zodpovednosti za vykonanie týchto postupov a ani nemusí viesť k záveru, že tieto postupy nemali účinok na uvedený trh. V tejto súvislosti s odkazom najmä na bod 136 rozsudku European Night Services a i./Komisia, už citovaného v bode 77 vyššie, tvrdí, že podľa ustálenej judikatúry nie je nutné posúdiť konkrétne účinky kartelových dohôd, ktoré ako v predmetnej veci zjavne obmedzujú hospodársku súťaž, na trh.

– Posúdenie Všeobecným súdom

81 Treba konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdí spoločnosť Deltafina, Komisia neopomenula definovať relevantný trh s výrobkami a geografický trh v napadnutom rozhodnutí.

82 Z tohto rozhodnutia vlastne dostatočne jasne a presne vyplýva, že relevantný trh je španielsky trh nákupu a prvého spracovania surového tabaku. Osobitne v odôvodneniach č. 19 až 65 napadnutého rozhodnutia Komisia detailne opisuje podniky zaoberajúce sa prvým spracovaním surového tabaku v Španielsku – a uvádza najmä

spresnenia, pokiaľ ide o ich činnosti nákupu a spracovania surového tabaku, ako aj o obchodné vzťahy, ktoré medzi sebou udržujú – výrobcov surového tabaku, zástupcov výrobcov, rôzne aspekty sektora surového tabaku v Španielsku, ako oblasti výroby, objem a hodnotu výroby, hodnoty predajov, rôzne odrody surového tabaku a priemerné (maximálne) ceny dodávky pre každú odrodu, ako aj regulačný rámec Spoločenstva a španielsky regulačný rámec uplatniteľný na surový tabak.

83 Okrem toho analýza, ku ktorej Komisia takto dospela v napadnutom rozhodnutí, umožňuje plne sa oboznámiť s podmienkami fungovania trhu, na ktorom došlo k skresleniu hospodárskej súťaže, v rozpore s tým, čo tvrdí spoločnosť Deltafina, keď cituje poslednú vetu bodu 32 rozsudku Adriatica di Navigazione/Komisia, už citovaného v bode 75 vyššie.

84 Ešte menej je odôvodnené tvrdenie spoločnosti Deltafina, že Komisia neurčila v napadnutom rozhodnutí relevantný trh, lebo z mnohých častí jej písomností vyplýva, že veľmi dobre pochopila, že relevantný trh bol španielsky trh nákupu a prvého spracovania surového tabaku. Stačí teda uviesť len jeden príklad a síce, že celá argumentácia, ktorú rozvinula na podporu prvej časti tohto žalobného dôvodu, je založená práve na tejto definícii.

85 Štvrtá časť prvého žalobného dôvodu je teda úplne skutkovo nepodložená.

86 Čo sa týka tvrdenia spoločnosti Deltafina, podľa ktorého Komisia porušila zásadu osobnej zodpovednosti tým, že ju považovala za zodpovednú za kartel vykonaný na trhu, na ktorom nebola aktívna, toto tvrdenie nemožno prijať. Ako už bolo vysvetlené v bodoch 48 a 49 vyššie, podnik môže porušiť zákaz stanovený v článku 81 ods. 1 ES, ak má jeho správanie koordinované so správaním ostatných podnikov za

cieľ obmedziť hospodársku súťaž na konkrétnom relevantnom trhu vnútri spoločného trhu, pričom sa nevyhnutne nepredpokladá, že bude sám aktívny na uvedenom relevantnom trhu. Aby bolo pripísanie celého porušenia spoločnosti v súlade s požiadavkami zásady osobnej zodpovednosti, je v skutočnosti potrebné, aby uvedený podnik spĺňal dve podmienky, subjektívnu a objektívnu, pripomenuté v bodoch 57 až 63 vyššie, čo je v prípade spoločnosti Deltafina splnené, ako bude vysvetlené v bodoch 122 až 133 nižšie.

87 Napokon v rozpore s tým, čo zjavne tvrdí spoločnosť Deltafina (pozri bod 77 vyššie), len z toho, že táto spoločnosť nebola aktívna na relevantnom trhu, nemožno odvodiť, že kartelová dohoda spracovateľov nemala nepriaznivé účinky na hospodársku súťaž na tomto trhu.

88 Vzhľadom na uvedené úvahy treba štvrtú časť prvého žalobného dôvodu zamietnuť ako nedôvodnú.

89 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že prvý žalobný dôvod nemožno v žiadnej z jeho častí prijať.

O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 27 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1/2003, práva na obhajobu a práva na spravodlivý proces, podstatných formálnych náležitostí a zásad zákonnosti, právnej istoty a proporcionality, ako aj nedostatku odôvodnenia

90 Druhý žalobný dôvod uplatnený spoločnosťou Deltafina sa člení na štyri časti. V rámci prvej časti kritizuje skutočnosť, že úloha, ktorú jej Komisia pripísala v napadnutom

rozhodnutí, bola odlišná od úlohy, ktorú jej vytýkala v oznámení o výhradách. V rámci druhej časti tvrdí, že konania, ktoré sú jej vytýkané, treba v skutočnosti vytýkať jej predsedovi. V rámci tretej časti tvrdí, že jej odmietla sprístupniť určité dokumenty svedčiace v jej neprospech. Napokon v rámci štvrtej časti tvrdí, že Komisia v oznámení o výhradách neurčila dostatočne jasným spôsobom relevantný trh výrobkov a geografický trh.

91 Čo sa týka výhrady založenej na porušení povinnosti odôvodnenia, ktorú spoločnosť Deltafina uvádza v rámci druhého žalobného dôvodu bez toho, aby ju výslovne spojila s ktoroukoľvek z jeho štyroch častí, treba konštatovať, že nepredložila nič, čo by ju vysvetľovalo. S ohľadom na článok 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku ju teda treba zamietnuť ako nedôvodnú (pozri bod 35 vyššie).

O prvej časti založenej na tom, že v napadnutom rozhodnutí jej Komisia prisúdila odlišnú úlohu, ako jej vytýkala v oznámení o výhradách

– Tvrdenia účastníkov konania

92 Spoločnosť Deltafina tvrdí, že Komisia jej prisúdila inú úlohu – závažnejšiu – ako v oznámení o výhradách, keď ju v napadnutom rozhodnutí považovala za „páchateľa“ alebo „spolupáchateľa“ porušenia a označila ju za vodcu kartelu spracovateľov.

93 Na podporu svojich tvrdení spoločnosť Deltafina uvádza celý rad rozdielov medzi textom oznámenia o výhradách a textom napadnutého rozhodnutia. Uplatňuje najmä, že zatiaľ čo nikde v oznámení o výhradách sa jej nevytýka, že sa zúčastnila na sporných dohodách a postupoch – takáto výhrada je v ňom formulovaná len voči španielskym spracovateľom – v napadnutom rozhodnutí je uvedené, že sa priamo a aktívne zúčastnila na týchto dohodách a postupoch. V oznámení o výhradách tiež nie je žiadna zmienka o tom, že spoločnosť Deltafina môže byť považovaná za vodcu kartelu spracovateľov. Okrem toho spoločnosť Deltafina kritizuje celý rad konštatovaní uvedených v napadnutom rozhodnutí.

94 Spoločnosť Deltafina tvrdí, že Komisia tým, že takto postupovala, nielenže uviedla tvrdenie, ktoré nie je podporené skutočnosťami uvedenými v spise, ale tiež porušila jej právo na obhajobu. Pokiaľ ide o tento bod uvedený ako posledný, Komisii konkrétnejšie vytýka, že jej neumožnila vyjadriť sa ku kvalifikáciám „páchateľa“ alebo „spolupáchateľa“ porušenia a vodcu kartelu spracovateľov, ktoré proti nej boli vznesené v napadnutom rozhodnutí.

95 Komisia tvrdí, že nikdy nekvalifikovala spoločnosť Deltafina ako „páchateľa“ alebo „spolupáchateľa“ protiprávnych obmedzujúcich postupov, pričom uvádza, že tieto kvalifikácie nemajú aj tak v práve hospodárskej súťaže „právny význam“. S odkazom na skutkové okolnosti uvedené v odôvodneniach č. 362 až 366 napadnutého rozhodnutia spresňuje, že v napadnutom rozhodnutí dospela k záveru, že spoločnosť Deltafina sa naplno „zúčastnila“ na uvedených postupoch, a treba ju teda považovať za spoluzodpovednú „v plnom rozsahu“.

96 Komisia tvrdí, že v oznámení o výhradách sa opierala o rovnaké skutkové okolnosti, aby konštatovala účasť spoločnosti Deltafina na karteli spracovateľov a z tohto dôvodu ju považovala za spoluzodpovednú za porušenie článku 81 ES. Uvádza, že vo svojej odpovedi na toto oznámenie o výhradách sa spoločnosť Deltafina navyše

podrobne obhajovala, pokiaľ ide o úlohu, ktorá jej bola prisúdená v karteli spracovateľov. Domnieva sa, že žiaden z „redakčných rozdielov“ medzi oznámením o výhradách a napadnutým rozhodnutím uvedený spoločnosťou Deltafina teda nemá takú povahu, aby preukazoval porušenie práva na obhajobu tejto spoločnosti.

97 Okrem toho Komisia odmieta kritiky, ktoré spoločnosť Deltafina uplatňuje voči určitým úvahám uvedeným v napadnutom rozhodnutí.

98 Napokon sa Komisia s odkazom na konania opísané v odôvodneniach č. 363 až 365 napadnutého rozhodnutia domnieva, že jej tvrdenie, uvedené v odôvodnení č. 361 napadnutého rozhodnutia, že spoločnosť Deltafina zohrávala v karteli spracovateľov „osobitne aktívnu“ úlohu, nie je vôbec „bezdôvodné“.

99 Podľa Komisie z uvedených skutočností vyplýva, že sa tým, že považovala spoločnosť Deltafina za stranu obmedzujúcich postupov uvedených v článku 1 napadnutého rozhodnutia a označila ju za spoluzodpovednú za tieto postupy, nedopustila ani nesprávneho posúdenia, ani neporušila právo spoločnosti Deltafina na obhajobu.

100 Pokiaľ ide o kritiku, ktorú spoločnosť Deltafina uvádza, pokiaľ ide o skutočnosť, že v napadnutom rozhodnutí bola označená za vodcu kartelu spracovateľov, Komisia najskôr uplatňuje, že aj za predpokladu, že by bola dôvodná, mohla by viesť nanajvýš k zníženiu výšky pokuty.

101 Ďalej Komisia pripomína, že podľa ustálenej judikatúry ak v oznámení o výhradách výslovne uvedie, že bude skúmať, či je potrebné udeliť dotknutým podnikom pokutu,

a ak označí hlavné skutkové a právne okolnosti spôsobilé viesť k pokute, ako napríklad závažnosť a dĺžku trvania predpokladaného porušenia a skutočnosť, že bolo spáchané „úmyselne alebo z nedbanlivosti“, splní si povinnosť dodržať právo podnikov byť vypočutý (rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, LR AF 1998/Komisia, T-23/99, Zb. s. II-1705, bod 199). Okolnosti, ktoré požaduje judikatúra, sa teda v oznámení o výhradách nachádzali.

102 Napokon Komisia uplatňuje, že v každom prípade skutočnosť, že v oznámení o výhradách výslovne neuviedla svoj zámer použiť ako priťažujúcu okolnosť osobitnú úlohu, ktorú zohrávala spoločnosť Deltafina v rámci kartelu spracovateľov, nemá vplyv na obhajobu tohto podniku. Táto spoločnosť na stranách 31 až 37 svojej odpovede na oznámenie o výhradách výslovne uviedla tvrdenia smerujúce k minimalizovaniu jej úlohy.

– Posúdenie Všeobecným súdom

103 Táto časť sa skladá z dvoch hlavných zložiek. Jednak spoločnosť Deltafina uvádza existenciu rozdielov medzi oznámením o výhradách a napadnutým rozhodnutím, pokiaľ ide o posúdenie jej úlohy v karteli spracovateľov. Ďalej nesúhlasí s dôvodnosťou tohto posúdenia vykonaného v napadnutom rozhodnutí.

104 V rámci každej z týchto dvoch zložiek spoločnosť Deltafina najmä kritizuje postavenie vodcu kartelu spracovateľov, ktoré jej bolo pripísané. V rámci prvého tak vytýka Komisii, že v oznámení o výhradách neuviedla okolnosť, že je možné, že bude

považovaná za vodcu kartelu spracovateľov, a tým porušila jej právo na obhajobu. V rámci druhého tvrdí, že záver Komisie v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého zohrávala takúto úlohu v karteli spracovateľov, nie je dostatočne podložený.

105 Ako už bolo konštatované v bode 71 vyššie a ako správne uvádza Komisia, postavenie vodcu kartelu spracovateľov pripísané spoločnosti Deltafina bolo v napadnutom rozhodnutí zohľadnené len v kontexte výpočtu výšky pokuty, a to ako priťažujúca okolnosť. Preto hoci by bolo preukázané porušenie práva na obhajobu v súvislosti s týmto postavením alebo by sa ukázalo, že toto postavenie nebolo dostatočne preukázané z právneho hľadiska, nemôže to viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, ako to požaduje spoločnosť Deltafina, keď uvádza túto časť, ale nanajvýš k zníženiu výšky pokuty, ktorá jej bola uložená. Preto treba kritiku uvedenú v rámci tejto časti zamietnuť ako neúčinnú. Bude preskúmaná ďalej v rámci šiesteho žalobného dôvodu, ktorý spoločnosť Deltafina uvádza na podporu návrhov smerujúcich k zníženiu výšky jej pokuty a je založený v zásade na rovnakých úvahách.

106 Čo sa týka ďalšej kritiky, ktorú spoločnosť Deltafina uvádza na podporu tejto časti, táto kritika poukazuje na tri samostatné otázky, a síce, po prvé, na otázku, na základe čoho dospela Komisia v napadnutom rozhodnutí k tomu, že táto spoločnosť porušila článok 81 ES, po druhé, na otázku, či v tejto súvislosti existujú rozdiely medzi týmto rozhodnutím a oznámením o výhradách a, po tretie, na otázku dostatočného právneho odôvodnenia vyššie uvedeného záveru Komisie.

107 Čo sa týka prvej otázky, treba pripomenúť, ako už bolo vysvetlené v bodoch 15 až 21 vyššie, že napadnuté rozhodnutie sa týka dvoch horizontálnych kartelov uzavretých

a vykonaných na španielskom trhu surového tabaku, pričom do prvého boli zapojení španielski spracovatelia a spoločnosť Deltafina a do druhého zástupcovia výrobcov. Podľa napadnutého rozhodnutia sa každý z týchto kartelov vyznačuje dohodami a zosúladenými postupmi a je jediným a nepretržitým porušením článku 81 ods. 1 ES (pozri najmä odôvodnenia č. 275 až 277 a 296 až 298 napadnutého rozhodnutia).

108 Voči španielskym spracovateľom a spoločnosti Deltafina je vyvodená zodpovednosť za celé prvé porušenie a voči zástupcom výrobcov za celé druhé porušenie (pozri najmä prvý článok a odôvodnenia č. 358, 359 a 366 napadnutého rozhodnutia).

109 Konkrétnejšie, z viacerých odôvodnení napadnutého rozhodnutia vyplýva, že sa odvodzuje, že z rovnakého dôvodu ako španielski spracovatelia uzavrela spoločnosť Deltafina dohody a/alebo sa zúčastnila na zosúladených postupoch, ktoré určovali každoročne na obdobie rokov 1996 – 2001 (maximálnu) priemernú dodaciu cenu pre každú odrodu surového tabaku bez ohľadu na kvalitu, ako aj podiel množstiev každej odrody surového tabaku, ktorý mohol každý spracovateľ vykúpiť od výrobcu (pozri najmä odôvodnenia č. 88, 112, 144, 274, 276, 278, 279, 281 až 283, 285 až 287, 301, 303, 305 a 357 napadnutého rozhodnutia). Okrem toho vyplýva, že spoločnosť Deltafina z rovnakého dôvodu ako španielski spracovatelia v období od roku 1999 do roku 2001 uzavrela dohody a/alebo sa zúčastnila na zosúladených postupoch, ktoré určovali cenové rozpätia podľa stupňa kvality každej odrody surového tabaku, ktoré sú uvedené v tabuľkách, ktoré tvoria prílohu k pestovateľským zmluvám, ako aj ďalšie podmienky (pozri najmä odôvodnenia č. 85, 274, 276, 290 a 357 napadnutého rozhodnutia).

110 Inými slovami, v napadnutom rozhodnutí sa spoločnosti Deltafina vytýka, že sa priamo a aktívne zúčastňovala na karteli spracovateľov (pozri najmä odôvodnenia č. 357, 361, 366 a 369 napadnutého rozhodnutia). V tejto súvislosti treba uviesť, že Komisia

spresňuje najmä v odôvodnení č. 369 napadnutého rozhodnutia, že „sa treba domnievať, že úloha spoločnosti Deltafina v predmetnej veci bola priama a hlavná a neobmedzovala sa na úlohu externého koordinátora alebo facilitátora“.

111 V odôvodneniach č. 359 až 366 napadnutého rozhodnutia Komisia s odkazom na ostatné odôvodnenia tohto rozhodnutia vysvetľuje dôvody a osobitné skutočnosti, na základe ktorých dospela k záverom uvedeným v bodoch 109 až 110 vyššie.

112 Tieto dôvody a skutočnosti sú nasledujúce:

— Spoločnosť Deltafina sa prostredníctvom svojho predsedu a – niekedy – ostatných zástupcov zúčastnila na niektorých stretnutiach kartelu spracovateľov (odôvodnenia č. 67, 112 a 363 napadnutého rozhodnutia), v predmetnej veci na stretnutiach 13. marca 1996 v Madride (Španielsko) (odôvodnenia č. 88 a 92 napadnutého rozhodnutia), 17. decembra 1996 (odôvodnenie č. 117 napadnutého rozhodnutia), 30. januára 1997 v Ríme (Taliansko) (odôvodnenie č. 118 napadnutého rozhodnutia) a v marci 1999 (odôvodnenie č. 186 napadnutého rozhodnutia),

— keď sa spoločnosť Deltafina nezúčastnila na niektorých stretnutiach kartelu spracovateľov, títo spracovatelia ju pravidelne informovali o situácii na španielskom trhu so surovým tabakom a postupoch, ktoré vykonali (odôvodnenia č. 112, 133 až 136, 140 až 143, 145, 149 a 364 napadnutého rozhodnutia),

— v roku 1997 bol predseda spoločnosti Deltafina depozitárom vyhlásenia, ktoré pripravili a podpísali španielski spracovatelia na jednom zo svojich stretnutí a ktoré obsahovalo podrobnosti rôznych dohôd, ku ktorým dospeli (odôvodnenia č. 122 a 364 napadnutého rozhodnutia),

— spoločnosť Deltafina pôsobila v karteli spracovateľov najmä tým, že im zasielala písomnosti, aby dosiahla riadne vykonávanie protiprávnych dohôd, a konala tak ako mediátor v ich nezhodách (odôvodnenia č. 140 a 365 napadnutého rozhodnutia),

— spoločnosť Deltafina zohrávala ústrednú úlohu v rámci vyjednávaní medzi španielskymi spracovateľmi a zástupcami výrobcov týkajúcich sa cenových rozpätí nadbytočného tabaku zo zberu v roku 1999 (odôvodnenia č. 207, 221 a 365 napadnutého rozhodnutia).

113 Čo sa týka druhej otázky, je potrebné najprv pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry dodržanie práva na obhajobu v každom konaní, ktoré môže viesť k uloženiu sankcií, najmä pokút alebo penále, predstavuje základnú zásadu práva Spoločenstva, ktorú treba dodržať aj v prípade, že ide o správne konanie (rozsudky Súdneho dvora z 13. februára 1979, Hoffmann-Laroche/Komisia, 85/76, Zb. s. 461, bod 9, a z 2. októbra 2003, ARBED/Komisia, C-176/99 P, Zb. s. I-10687, bod 19).

114 Táto zásada predovšetkým vyžaduje, aby oznámenie o výhradách určené podniku, ktorému Komisia zvažuje uložiť sankciu za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, obsahovalo podstatné skutočnosti svedčiace proti tomuto podniku, akými sú vytýkané skutočnosti, ich kvalifikácia a dôkazy, o ktoré sa Komisia opiera, aby tento podnik

mohol účinne uplatniť svoje tvrdenia v rámci správneho konania, ktoré voči nemu bolo začaté (pozri rozsudok ARBED/Komisia, už citovaný v bode 113 vyššie, bod 20 a tam citovanú judikatúru).

115 Okrem toho porušenie práva na obhajobu počas správneho konania treba posudzovať s prihliadnutím na výhrady, ktoré Komisia uviedla v oznámení o výhradách a v rozhodnutí, ktorým toto konanie ukončila (rozsudky Súdu prvého stupňa z 29. júna 1995, Solvay/Komisia, T-30/91, Zb. s. II-1775, bod 60, a ICI/Komisia, T-36/91, Zb. s. II-1847, bod 70). Za týchto podmienok konštatovanie porušenia práva na obhajobu predpokladá, že výhradu, o ktorej podnik tvrdí, že mu nebola vytýkaná v oznámení o výhradách, Komisia uviedla v konečnom rozhodnutí.

116 V predmetnej veci tak v oznámení o výhradách, ako aj v napadnutom rozhodnutí Komisia rozlišuje medzi dvoma horizontálnymi kartelmi, ktoré sa vyznačujú dohodami a/alebo zosúladenými postupmi na španielskom trhu so surovým tabakom, pričom prvý zahŕňal sektor prvého spracovania a druhý sektor výroby, a kvalifikuje každý z týchto kartelov ako jediné a nepretržité porušenie článku 81 ods. 1 ES (pozri najmä body 1, 316 až 318 a 338 až 340 oznámenia o výhradách). Rovnako ako v napadnutom rozhodnutí sú v ňom španielski spracovatelia a spoločnosť Deltafina zodpovední za celé prvé porušenie a zástupcovia výrobcov za celé druhé porušenie (pozri najmä body 411, 412 a 420 oznámenia o výhradách).

117 Pokiaľ ide konkrétnejšie o spoločnosť Deltafina, z oznámenia o výhradách jasne vyplýva, že rovnako ako v napadnutom rozhodnutí sa tejto spoločnosti pripisuje zodpovednosť za porušenie z dôvodu jej priameho a aktívneho zapojenia do činností kartelu spracovateľov. V prvej vete bodu 415 oznámenia o výhradách, ktorá je takmer totožná s prvou vetou odôvodnenia č. 361 napadnutého rozhodnutia, Komisia vysvetľuje, že

„Deltafina zohrávala v karteli španielskych spracovateľov surového tabaku osobitne aktívnu rolu“. Taktiež v bode 420 oznámenia o výhradách, ktorý je formulovaný podobne ako odôvodnenie č. 366 napadnutého rozhodnutia, Komisia najmä rozhodla, že je potrebné „domnievať sa, že spoločnosť Deltafina sa aktívne zúčastnila na príprave a vykonaní dohody o priemerných cenách a množstvách uzavretých medzi spracovateľmi od roku 1996, ako aj na vyjednávaní o tabuľkách cien nadbytočného tabaku v roku 2000“.

118 Okrem toho dôvody a skutočnosti, o ktoré sa Komisia opiera, aby preukázala výhradu založenú na priamom a aktívnom zapojení spoločnosti Deltafina do príslušného porušenia, v podstate súhlasia s tým, ktoré uvádza v napadnutom rozhodnutí a ktoré sú vysvetlené v bode 112 vyššie (pozri najmä body 412 až 420 oznámenia o výhradách a ďalšie body tohto oznámenia, na ktoré odkazujú).

119 Treba teda konštatovať, že v rozpore s tým, čo uvádza spoločnosť Deltafina, napadnuté rozhodnutie sa nelíši od oznámenia o výhradách, pokiaľ ide o dôvody, na základe ktorých jej bola prisúdená zodpovednosť za porušenie. Z oznámenia o výhradách musela spoločnosť Deltafina jednoznačne pochopiť, tak ako to pochopila z napadnutého rozhodnutia, že Komisia mala v úmysle opierať sa o jej priame a aktívne zapojenie sa do činností kartelu spracovateľov. Keďže oznámenie o výhradách umožnilo spoločnosti Deltafina oboznámiť sa nielen s výhradou založenou na jej priamom a aktívnom zapojení do porušenia, ale tiež so skutočnosťami, ktoré Komisia použila v napadnutom rozhodnutí na podporu tejto výhrady, bola žalobkyňa v plnom rozsahu schopná zabezpečiť svoju obhajobu v správnom konaní.

120 Je pravda, že na viacerých miestach napadnutého rozhodnutia je výslovne uvedené, že spoločnosť Deltafina sa spoločne so španielskymi spracovateľmi zúčastnila na sporných dohodách a/alebo zosúladených postupoch (pozri bod 109 vyššie), zatiaľ

čo na príslušných miestach oznámenia o výhradách to uvedené nie je. Ide však len o jednoduchý rozdiel v prezentácii skutočností, ktorý má za cieľ len konkrétnejším spôsobom na ne upozorniť v napadnutom rozhodnutí, a nepredstavuje vecnú zmenu výhrad, ako sú uvedené v oznámení o výhradách. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry nemusí byť nevyhnutne konečné rozhodnutie kópiou oznámenia o výhradách (rozsudky Súdneho dvora z 15. júla 1970, ACF Chemiefarma/Komisia, 41/69, Zb. s. 661, bod 91, a zo 7. júna 1983, Musique diffusion française a i./Komisia, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, bod 14; rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. októbra 1996, Compagnie maritime belge de transports a i./Komisia, T-24/93 až T-26/93 a T-28/93, Zb. s. II-1201, bod 113).

121 Rovnako v bode 413 oznámenia o výhradách Komisia, ktorá cituje svoje rozhodnutie 80/1334/EHS zo 17. decembra 1980, o konaní o uplatnení článku [81] ES (IV/29.869 – Liatinové sklo v Taliansku) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 383, s. 9), ďalej len „rozhodnutie liatinové sklo“) uvádza, že podľa jej rozhodovacej praxe „keď nejaký podnik umožní a ‚vedome‘ napomáha vykonaniu obmedzení hospodárskej súťaže, ktoré sú vlastne cieľom dotknutých dohôd, možno ho považovať za ‚spoluzodpovedný‘ za obmedzujúce účinky, ktoré z toho vyplývajú“. Táto poznámka, ktorá nemá paralelu v napadnutom rozhodnutí a ktorá sa nachádza v časti oznámenia o výhradách, ktorá je venovaná osobám, ktorým je toto oznámenie určené, najmä spoločnosti Deltafina, by sa na prvý pohľad dala interpretovať tak, že Komisia spoločnosti Deltafina nevytýka, že sa priamo a aktívne zúčastnila na karteli spracovateľov, ale len že uľahčila toto porušenie. Takýto výklad však nemožno prijať, lebo nezohľadňuje body oznámenia o výhradách, ktoré nasledujú za uvedenou poznámkou, konkrétne body 415 a 420, v ktorých sa spoločnosti Deltafina jasne vytýka, že sa aktívne zúčastnila na karteli spracovateľov (pozri bod 117 vyššie). V skutočnosti Komisia tým, že v bode 413 oznámenia o výhradách uviedla túto poznámku – hoci je škoda, že nepoužila v tejto súvislosti konkrétnejšie slová – mala v úmysle uviesť, že podnik môže porušiť zákaz stanovený v článku 81 ods. 1 ES, ak má jeho správanie koordinované so

správaním ostatných podnikov za cieľ obmedziť hospodársku súťaž na konkrétnom relevantnom trhu vnútri spoločného trhu, pričom sa nevyhnutne nepredpokladá, že bude sám aktívny na uvedenom relevantnom trhu. Jasne sa to ukáže, keď sa uvedená poznámka vykladá v spojení s časťou rozhodnutia liatinové sklo, z ktorého pochádza.

122 Pokiaľ ide o tretiu otázku, treba konštatovať, že spoločnosť Deltafina nespochybňuje, že okolnosti, o ktoré sa Komisia opierala v odôvodneniach č. 359 až 366 napadnutého rozhodnutia, aby ju považovala za zodpovednú za porušenie článku 81 ods. 1 ES, ako sú pripomenuté v bode 112 vyššie, sú podporené dôkazmi uvedenými v spise. V skutočnosti v rámci tejto časti spoločnosť Deltafina spochybňuje záver Komisie, podľa ktorého uvedené skutočnosti odôvodňujú, že prvé porušenie jej bolo pripísané v plnom rozsahu.

123 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že na pripísanie celého porušenia podniku, ktorý sa zúčastnil na karteli, treba, aby boli splnené dve podmienky – objektívna a subjektívna (pozri body 57 až 63 vyššie). Pokiaľ ide o prvú podmienku, dotknutý podnik musí prispieť k vykonaniu kartelovej dohody, hoci aj podriadeným, vedľajším alebo pasívnym spôsobom. Pokiaľ ide o druhú podmienku, uvedený podnik musí prejaviť svoju vlastnú vôľu, z ktorej vyplýva, že súhlasí, hoci aj mlčky, s cieľmi kartelu.

124 V predmetnej veci sa najprv ukázalo, že spoločnosť Deltafina sa aktívne a priamo podieľala na vytvorení kartelu spracovateľov počas trvania porušenia.

125 Skutočnosti zo spisu tak preukazujú, že dvaja zástupcovia spoločnosti Deltafina, v danom prípade pán M., jej predseda, a pán C., riaditeľ zodpovedný za nákup, sa zúčastnili na prvom stretnutí kartelu spracovateľov, a to na stretnutí 13. marca 1996 v Madride, v priebehu ktorého sa rokovalo o cenách a objemoch nákupu surového tabaku na hospodársky rok 1996/1997 a bola uzavretá dohoda o cenách. Z faxu, ktorý adresovala spoločnosť WWTE spoločnosti Deltafina 10. apríla 1996, uvedeného v odôvodnení č. 95 napadnutého rozhodnutia, vyplýva, že spoločnosť Deltafina sa aktívne podieľala na uzavretí tejto dohody a pripravila zápisnicu, ktorá ju obsahovala. Z tohto faxu, ako aj z ďalšieho faxu, ktorý adresovala spoločnosť Agroexpansión spoločnosti Deltafina 22. apríla 1996, tiež vyplýva, že spoločnosť WWTE a spoločnosť Agroexpansión sa sťažovali spoločnosti Deltafina, že spoločnosť Cetarsa dohodu nedodržiava.

126 Ďalšie stretnutie kartelu spracovateľov bolo stanovené na 17. decembra 1996, za prítomnosti pána M. Pán M., ako aj pán C. sa zúčastnili tiež na stretnutí kartelu spracovateľov 30. januára 1997 v Ríme, na ktorom boli uzavreté dohody týkajúce sa cien a množstva odberu surového tabaku v hospodárskom roku 1997/1998. Zo spisu vyplýva, že pán M. uschoval poznámky, vyhotovené a podpísané španielskymi spracovateľmi na tomto poslednom stretnutí, ktoré obsahovali podrobnosti o rôznych dohodách a ktoré na žiadosť týchto spracovateľov neskôr zničil.

127 Ďalej spoločnosti WWTE a Agroexpansión niekoľkokrát informovali spoločnosť Deltafina o situácii na španielskom trhu so surovým tabakom a sťažovali sa jej na nedodržiavanie dohôd uvedených v bode 126 vyššie, ako aj ďalších dohôd, ktoré boli uzavreté v priebehu prvých mesiacov roku 1997. Dňa 29. apríla 1997 spoločnosť WWTE zaslala pánovi M. fax, v ktorom mu oznamovala, že minimálna priemerná cena, s ktorou spoločnosť Cetarsa súhlasila, že bude platiť výrobcom, porušovala dohodu uzavretú medzi spracovateľmi za prítomnosti pána M., a že preto nebude možné dodržať záväzok zaplatiť priemernú cenu 50/60 španielskych pesiet (ESP) za kilo. V odpovedi na tento fax pán M. faxom z toho istého dňa s hlavičkou spoločnosti Deltafina vyzval spoločnosť WWTE, aby „zachovala pokoj“ a uviedol, že „platiť stále viac nikomu nepomôže“. Dňa 30. apríla 1997 zaslala spoločnosť Agroexpansión fax

pánovi M., v ktorom najmä uvádzala, že „dohody a stretnutia s ostatnými spracovateľmi [boli] opäť sterilné a smiešne“ a že „[rešpektovala] kompromis a nakúpila 5 miliónov kíl, ale zaplatila o 30 ESP viac než minulý rok“. Faxom z 9. júla 1997 sa spoločnosť WWTE opäť sťažovala spoločnosti Deltafina na správanie spoločnosti Cetarsa a zdôraznila najmä potrebu „dosiahnuť upokojenie v sektore“ a „dohody bez dohody“. Vo faxe WWTE tiež uvádza, že: „Ako si už veľakrát povedal, dohoda o cenách nie je možná bez dohody o množstvách. Dohoda o množstvách nemôže byť len na jeden rok… bolo by potrebné dohodnúť sa prípadne na [obdobie] päť rokov, [alebo] minimálne na tri roky.“

128 Dňa 1. októbra 1997 zaslala spoločnosť Agroexpansión fax spoločnosti Deltafina, aby ju informovala, že spoločnosť WWTE súhlasila platiť vyššie ceny, ako boli dohodnuté. V reakcii na tento fax pán M. v ten istý deň na papier s hlavičkou spoločnosti Deltafina napísal spoločnosti WWTE, aby jej oznámil, že ak sa táto informácia ukáže správna, nastane vážny problém a že jej konanie možno interpretovať ako „surový útok“ proti spoločnosti Agroexpansión. Faxom z 2. októbra 1997 spoločnosti Deltafina WWTE vysvetlila svoj názor na túto otázku.

129 Dňa 6. novembra 1997 spoločnosť WWTE zaslala fax spoločnosti Deltafina, v ktorom najmä uvádzala, že sa pokúsila „všetkými prostriedkami“ dosiahnuť dohodu o množstvách a že na stretnutí, ktorého sa zúčastnili ostatní spracovatelia 20. novembra 1997, navrhla „zaručenie dohôd prostredníctvom zloženia významných peňažných súm, ktoré umožnia zabezpečiť vykonávanie dohôd“. K tomuto faxu bola pripojená tabuľka, ktorá obsahovala informácie o niektorých cenách, ktoré platil každý zo španielskych spracovateľov.

130 Spoločnosť Deltafina bola informovaná spoločnosťou Taes o rámcovej dohode o podmienkach nákupu pre hospodársky rok 1998/1999 uzavretej spracovateľmi na stretnutí v Madride 20. januára 998 nasledujúci deň po tomto stretnutí.

131 Zo správy o činnosti spoločnosti Agroexpansión zo 6. apríla 1999 vyplýva, že pán M. sa zúčastnil v marci 1999 na stretnutí španielskych spracovateľov a Anetab-u, počas ktorého boli diskutované ceny surového tabaku a rozdelenie objemov nákupov surového tabaku pre hospodársky rok 1999/2000.

132 Napokon v roku 2000 sa spoločnosť Deltafina zúčastnila na vyjednávaniach medzi spracovateľmi a zástupcami výrobcov týkajúcich sa cenových rozpätí nadbytočného surového tabaku v roku 1999. Konkrétnejšie v súvislosti so stretnutím Anetab-u, ktoré sa malo konať koncom februára 2000, zaslal pán M. 15. februára 2000 fax na papieri s hlavičkou spoločnosti Deltafina spoločnostiam Cetarsa, Agroexpansión a WWTE, aby ich oboznámil so svojimi postrehmi, radami a návrhmi v tejto súvislosti.

133 Ďalej s ohľadom na všetky objektívne okolnosti charakterizujúce účasť spoločnosti Deltafina treba konštatovať, že spoločnosť Deltafina sa podieľala na karteli spracovateľov vedome a úmyselne. Spoločnosť Deltafina mohla vedieť alebo vedela o protisúťažnom a nezákonnom cieli tohto kartelu, ktorý sa prejavil najmä konaním stretnutí s protisúťažným cieľom, výmenou citlivých informácií, na ktorej sa aktívne zúčastňovala počas celého trvania porušenia, a vyhlásením, ktoré obsahovalo podrobnosti o určitých dohodách týkajúcich sa cien a množstiev nákupu surového tabaku, ktorého sa stala depozitárom. V tomto kontexte treba dodať, že spoločnosť Deltafina mala záujem vzhľadom na významné postavenie, ktoré mala na trhu španielskeho spracovaného tabaku a svoje postavenie orgánu zodpovedného za koordináciu a dohľad nad obchodnými činnosťami skupiny Universal v Európe (pozri body 142 a 268 až 272 ďalej), aby boli predmetné obmedzujúce postupy vykonané.

134 S ohľadom na uvedené treba konštatovať, že Komisia správne a bez toho, aby porušila práva spoločnosti Deltafina na obhajobu, dospela v napadnutom rozhodnutí k záveru, že žalobkyňa zodpovedala za porušenie, ktoré predstavuje kartel spracovateľov.

135 Z toho vyplýva, že prvú časť treba zamietnuť ako nedôvodnú.

O druhej časti založenej na tom, že konania, ktoré sa jej vytýkajú, treba v skutočnosti vytýkať jej predsedovi

– Tvrdenia účastníkov konania

136 Spoločnosť Deltafina tvrdí, že konania, ktoré sa jej vytýkajú, treba v skutočnosti vytýkať len jej predsedovi, pánovi M., ktorý vždy konal v rámci kartelu spracovateľov vo vlastnom mene a nie ako zástupca alebo orgán spoločnosti.

137 Spresňuje, že španielski spracovatelia si zvolili pána M. ako „strážcu svojich dohôd“ z dôvodu záruky jeho nestrannosti, ktorú ponúkal, a autority, ktorú požíval v tabakovom priemysle, tak v Španielsku a Taliansku, ako aj vo zvyšku sveta.

138 Komisia sa rozhodla tvrdenia spoločnosti Deltafina zamietnuť.

– Posúdenie Všeobecným súdom

139 Treba konštatovať, že z viacerých skutočností v spise vyplýva, že pán M. sa zúčastnil na karteli spracovateľov nie vo vlastnom mene, ale ako zástupca spoločnosti Deltafina.

140 V tejto súvislosti treba najskôr pripomenúť, že pán M. je predseda tejto spoločnosti.

141 Potom treba uviesť, že na niektorých stretnutiach kartelu sprevádzal pána M. ďalší zástupca spoločnosti Deltafina, ktorý v rámci tejto spoločnosti vykonával dôležité úlohy (pozri body 125 a 126 vyššie). Okrem toho treba konštatovať, že stretnutie v Ríme 30. januára 1997 (pozri bod 126 vyššie) sa konalo v kanceláriách spoločnosti Deltafina a že rôzna korešpondencia adresovaná pánom M. spracovateľom bola na papieri s hlavičkou spoločnosti. Navyše vo faxe z 29. apríla 1997 adresovanom spoločnosti WWTE uviedol pán M. vedľa svojho mena meno spoločnosti (pozri bod 127 vyššie).

142 Napokon je jasné, že účasť pána M. na činnosti kartelu spracovateľov mala za cieľ chrániť obchodné záujmy spoločnosti Deltafina na španielskom trhu. Treba preto najskôr uviesť, že spoločnosť Deltafina je zodpovedná za koordináciu a kontrolu obchodných činností skupiny Universal v Európe a že ju preto priamo zaujímajú činnosti nákupu surového tabaku jej sesterskou spoločnosťou Taes v Španielsku. Ďalej okrem toho, že bola odberateľom skoro celej výroby spracovaného tabaku spoločnosti Taes (odôvodnenie č. 27 napadnutého rozhodnutia), uzavrela významné dohody o nákupe spracovaného tabaku so spoločnosťou Cetarsa (odôvodnenia č. 20 a 29 napadnutého rozhodnutia) a spoločnosťou Cetarsa Agroexpansión (odôvodnenia č. 21 a 29 napadnutého rozhodnutia). Takže ako vyplýva z niektorých dokumentov v spise a čo je medzi účastníkmi konania nesporné, ceny zaplatené španielskymi spracovateľmi

za surový tabak priamo ovplyvňovali cenu platenú spoločnosťou Deltafina za nákup spracovaného tabaku (pozri tiež odôvodnenie č. 32 napadnutého rozhodnutia).

143 Treba tiež viesť, že spoločnosť Taes vo svojom vyjadrení z 18. februára 2002 (pozri bod 9 vyššie) uvádza, že spoločnosť Deltafina mala záujem na uzavretí zmluvy týkajúcej sa ceny nadbytočného surového tabaku v roku 1999, lebo chcela získať dodatočné množstvá spracovaného tabaku. Preto treba doplniť, že vo viacerých písomnostiach, ktoré si vymenila spoločnosť Deltafina so španielskymi spracovateľmi v rámci kartelu spracovateľov, sa výslovne odkazuje na situáciu žalobkyne.

144 Vzhľadom na uvedené úvahy treba zamietnuť druhú časť ako nedôvodnú.

O tretej časti založenej na tom, že Komisia odmietla sprístupniť spoločnosti Deltafina niektoré dokumenty svedčiace v jej neprospech

– Tvrdenia účastníkov konania

145 Spoločnosť Deltafina tvrdí, že Komisia tým, že jej odmietla sprístupniť dokumenty konštatujúce, že zohrávala úlohu vodcu kartelu spracovateľov, porušila jej právo na obhajobu a právo na spravodlivý proces.

146 V tejto súvislosti uvádza, že Komisia nereagovala na žiadosť o prístup k vyjadreniam, ktoré predložili ďalšie podniky, ktorým bolo určené oznámenie o výhradách ako odpoveď na toto oznámenie, ktorú uviedla vo faxe z 23. marca 2004 a pripomenula vo faxe z 24. novembra 2004. Hlavné skutočnosti, o ktoré sa Komisia opierala v napadnutom rozhodnutí, aby jej pripísala úlohu vodcu, tvorili určité pasáže odpovedí spoločnosti Agroexpansión a spoločnosti WWTE na oznámenie o výhradách.

147 Komisia popiera, že sa opierala o skutočnosti uvedené v odpovediach spoločnosti Agroexpansión a spoločnosti WWTE na oznámenie o výhradách, aby určila, že Deltafina zohrávala úlohu vodcu v rámci kartelu spracovateľov. Ako vyplýva z odôvodnenia č. 436 napadnutého rozhodnutia, spoločnosti Agroexpansión a WWTE vo svojich odpovediach len potvrdili túto úlohu alebo konkrétnejšie „skutočnosti, z ktorých vyplýva táto úloha“. Neuviedli žiadnu skutkovú okolnosť, ktorá by už nebola použitá proti spoločnosti Deltafina v oznámení o výhradách, a proti ktorej by sa teda spoločnosť Deltafina nemohla brániť.

– Posúdenie Všeobecným súdom

148 Z rovnakých dôvodov, ako sú uvedené v bodoch 70 až 73 a 105 vyššie, treba tvrdenia, ktoré spoločnosť Deltafina uvádza na podporu tejto časti, zamietnuť ako neúčinné. Budú preskúmané ďalej v rámci šiesteho žalobného dôvodu, ktorý spoločnosť Deltafina uvádza na podporu svojho dôvodu smerujúceho k zníženiu výšky jej pokuty.

O štvrtej časti založenej na tom, že Komisia dostatočne jasným spôsobom nedefinovala relevantný trh s výrobkami a geografický trh v oznámení o výhradách

– Tvrdenia účastníkov konania

149 Spoločnosť Deltafina tvrdí, že Komisia dostatočne jasným spôsobom nedefinovala relevantný trh s výrobkami a geografický trh v oznámení o výhradách, a tým výrazne poškodila jej právo na obhajobu.

150 Podľa spoločnosti Deltafina, ak by tento trh bol určený v oznámení o výhradách „dostatočne jasne", mohla by Komisii predložiť skutkové a právne tvrdenia, aby Komisia dospela k iným záverom, než k tým, ktoré uviedla v napadnutom rozhodnutí. Konkrétnejšie, toto by jej umožnilo uplatniť tvrdenia, pokiaľ ide o jej pôsobenie alebo nepôsobenie na relevantnom trhu a o jej úlohe na tomto trhu.

151 Komisia odmieta tvrdenia spoločnosti Deltafina.

– Posúdenie Všeobecným súdom

152 Najprv treba konštatovať, že z oznámenia o výhradách dostatočne jasne a presne vyplýva, že relevantný trh je španielsky trh nákupu a prvého spracovania surového tabaku. V oznámení o výhradách, ako aj v napadnutom rozhodnutí (pozri body 82 a 83

vyššie) Komisia detailne opisuje podniky zaoberajúce sa prvým spracovaním surového tabaku v Španielsku, spresňujúc najmä ich činnosti nákupu a spracovania surového tabaku, ako aj obchodné vzťahy, ktoré medzi sebou udržujú, výrobcov surového tabaku a ich zástupcov, rôzne aspekty sektoru surového tabaku v Španielsku, a síce oblasti výroby, objem a hodnotu výroby, objem predajov, odrody surového tabaku a priemerné (maximálne) ceny dodávky pre každú odrodu, ako aj regulačný rámec Spoločenstva a španielsky regulačný rámec uplatniteľný na surový tabak (pozri body 15 až 81 oznámenia o výhradách). Analýza, ku ktorej Komisia takto dospela v oznámení o výhradách, umožňuje plne sa oboznámiť s podmienkami fungovania trhu, na ktorom došlo k skresleniu hospodárskej súťaže.

153 Ďalej treba konštatovať, že z odpovede spoločnosti Deltafina na oznámenie o výhradách vyplýva, že nielenže výborne pochopila spôsob, akým Komisia určila relevantný trh v predmetnej veci, ale tiež vyjadrila svoj názor na svoju úlohu na tomto trhu.

154 Za týchto podmienok treba štvrtú časť druhého žalobného dôvodu zamietnuť ako nedôvodnú.

155 S ohľadom na všetky uvedené úvahy nemožno druhý žalobný dôvod prijať.

O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 81 ods. 1 ES, článku 2 nariadenia č. 1/2003 a bodu 43 usmernení týkajúcich sa pojmu vplyv na obchod uvedenom v článkoch 81 [ES] a 82 [ES], ako aj nedostatku odôvodnenia

Tvrdenia účastníkov konania

156 Spoločnosť Deltafina tvrdí, že Komisia dostatočne nepreukázala, že predmetné obmedzujúce postupy mali vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

157 Na podporu tohto tvrdenia najprv uvádza, že Komisia si protirečí, keď v odôvodnení č. 316 napadnutého rozhodnutia tvrdí, že „kartel medzi spracovateľmi a spoločnosťou Deltafina… môže mať [priamy či nepriamy, súčasný či potenciálny] vplyv na obchod medzi Španielskom a ostatnými členskými štátmi v rozsahu, v akom mal za cieľ zaručiť vývoz španielskeho spracovaného tabaku“ a jednak v odôvodnení č. 412 napadnutého rozhodnutia, že „nemá k dispozícii dôkazy poukazujúce na skutočný vplyv porušení spáchaných výrobcami a spracovateľmi na trh“.

158 Ďalej spoločnosť Deltafina kritizuje skutočnosť, že Komisia predpokladala existenciu vplyvu na obchod medzi členskými štátmi v predmetnej veci „na základe jediného objektívneho dôvodu, že odlišný výrobok od výrobku na pravdepodobnom relevantnom trhu môže byť občas vyvezený na iné trhy“. Komisia tak vzala do úvahy nadväzujúci trh vo vzťahu k relevantnému trhu, pričom tento nadväzujúci trh bol trh so spracovaným tabakom. Okrem toho Komisia neopisuje „existujúce sily“ na uvedenom nadväzujúcom trhu, ani nevysvetľuje, ako môže byť tento trh ovplyvnený „v protisúťažnom

zmysle a významným spôsobom“ konaniami, ku ktorým došlo na relevantnom trhu. Spoločnosť Deltafina tiež vytýka Komisii, že nezohľadnila skutočnosť, že trh so surovým tabakom je „výhradne národný“, lebo iné ako španielske podniky nie sú považované za spracovateľov v Španielsku a nemôžu nakupovať surový tabak od španielskych výrobcov. Dodáva, že surový tabak pochádzajúci zo Španielska sa nedováža, ani neexistuje vývoz do tejto krajiny.

159 Spoločnosť Deltafina tiež vytýka Komisii, že porušila bod 43 usmernení týkajúcich sa pojmu vplyv na obchod uvedenom v článkoch 81 [ES] a 82 [ES], ktorý najmä stanovuje, že „pravdepodobnosť, že konkrétna dohoda bude mať nepriamy alebo potenciálny vplyv, musí vysvetliť orgán…, ktor[ý] tvrdí, že obchod možno významným spôsobom ovplyvniť“, a že „hypotetický alebo špekulatívny vplyv nepostačuje na uplatnenie práva Spoločenstva“.

160 Napokon Deltafina tvrdí, že predmetný kartel sa javí ako „[kartel] vzťahujúci sa len na jeden členský štát“ v zmysle bodov 78 až 82 usmernení týkajúcich sa pojmu vplyv na obchod uvedeného v článkoch 81 [ES] a 82 [ES]. Dodáva, že podľa týchto usmernení „spočíva spôsobilosť týchto kartelových dohôd narušiť hospodársku súťaž hlavne vo význame vylúčenia konkurentov z ostatných členských štátov“. V napadnutom rozhodnutí však neexistovala žiadna skutočnosť, ktorá by umožnila určiť takéto účinky vylúčenia v predmetnej veci. Podľa spoločnosti Deltafina v skutočnosti regulačné bariéry, ktoré bránili založeniu cudzích spracovateľských podnikov v Španielsku, a inherentné vlastností surového tabaku, ktoré vyžadujú, aby bol tento výrobok hneď po zbere spracovaný v blízkosti miesta svojho zberu „pôsobia tak, že je málo pravdepodobné, že by nastali také nepriame vplyvy, ktorých uskutočnenie by mohlo zmeniť čisto hypotetický nepriamy vplyv na potenciálny vplyv“.

161 Komisia sa domnieva, že tretí žalobný dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.

162 Najskôr zdôrazňuje, že podmienka týkajúca sa vplyvu na obchod medzi členskými štátmi je splnená, keď na základe všetkých objektívnych skutkových a právnych okolností možno s dostatočným stupňom pravdepodobnosti predpokladať, že by mohla mať vplyv, priamy či nepriamy, skutočný či potenciálny, na obchodné toky medzi členskými štátmi. Z tohto dôvodu netreba na účely uplatnenia článku 81 ES preukázať, že obchod bol skutočne ovplyvnený.

163 Ďalej Komisia uvádza, že v odôvodneniach č. 316 a 317 napadnutého rozhodnutia uviedla dôvody, na základe ktorých boli predmetné obmedzujúce postupy „potenciálne spôsobilé“ ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Domnieva sa, že odôvodnenia č. 316 a 412 napadnutého rozhodnutia si neodporujú.

164 Okrem toho Komisia uvádza, že spoločnosť Deltafina nespochybňuje, že kartelová dohoda o cenách surového tabaku môže ovplyvniť cenu spracovaného tabaku, ani že španielsky spracovaný tabak je určený hlavne na vývoz. Domnieva sa, že s ohľadom na tieto okolnosti nebola predtým, ako rozhodla, že kartel mohol ovplyvniť vývoz tohto výrobku, povinná opísať trh so spracovaným tabakom.

165 Napokon Komisia odmieta tvrdenie spoločnosti Deltafina, že keďže sa predmetný kartel javil ako kartel vzťahujúci sa na jeden členský štát, mala preukázať, že mal vplyv na vylúčenie konkurentov z ostatných členských štátov. V tejto súvislosti odkazuje najmä na odôvodnenie č. 317 napadnutého rozhodnutia.

Posúdenie Všeobecným súdom

166 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že pri výklade a uplatnení podmienky uvedenej v článkoch 81 ES a 82 ES týkajúcej sa vplyvu na obchod medzi členskými štátmi je potrebné zvoliť si ako východisko skutočnosť, že jej cieľom je určiť v rámci právnej úpravy hospodárskej súťaže pôsobnosť práva Spoločenstva vo vzťahu k právnym poriadkom členských štátov. Preto do pôsobnosti práva Spoločenstva patria všetky kartelové dohody a postupy, ktoré by mohli ovplyvňovať obchod medzi členskými štátmi spôsobom, ktorý by mohol škodiť napĺňaniu cieľov jednotného trhu medzi členskými štátmi, najmä rozdelením vnútroštátnych trhov alebo zmenou štruktúry hospodárskej súťaže na spoločnom trhu (rozsudky z 31. mája 1979, Hugin Kassaregister a Hugin Cash Registers/Komisia, 22/78, Zb. s. 1869, bod 17, a z 25. októbra 2001, Ambulanz Glöckner, C-475/99, Zb. s. I-8089, bod 47).

167 Na to, aby boli rozhodnutie, dohoda alebo postup spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, musia na základe objektívnych právnych alebo skutkových skutočností umožniť s dostatočnou pravdepodobnosťou predpokladať, že by mohli mať priamy či nepriamy, súčasný či potenciálny vplyv na obchod medzi členskými štátmi, a to takým spôsobom, že by bolo možné obávať sa, že budú brániť vytvoreniu spoločného trhu medzi členskými štátmi. Okrem iného je však potrebné, aby tento vplyv nebol bezvýznamný (rozsudky Súdneho dvora z 28. apríla 1998, Javico, C-306/96, Zb. s. I-1983, bod 16, a Ambulanz Glöckner, už citovaný v bode 166 vyššie, bod 48).

168 Ovplyvnenie obchodu vnútri Spoločenstva preto vo všeobecnosti vyplýva zo súčasného výskytu viacerých faktorov, ktoré by nemuseli byť nevyhnutne určujúcimi faktormi takéhoto vplyvu, pokiaľ by boli posudzované samostatne (rozsudky Súdneho dvora z 21. januára 1999, Bagnasco a i., C-215/96 a C-216/96, Zb. s. I-135, bod 47, a z 29. apríla 2004, British Sugar/Komisia, C-359/01 P, Zb. s. I-4933, bod 27).

169 Judikatúra tiež spresnila, že článok 81 ods. 1 ES nevyžaduje, aby kartely upravené v tomto ustanovení podstatne ovplyvnili obchod vnútri Spoločenstva, ale požaduje, aby bolo určené, že tieto kartely môžu mať takýto účinok (pozri rozsudok Súdneho dvora z 23. novembra 2006, Asnef-Equifax a Administración del Estado, C-238/05, Zb. s. I-11125, bod 43 a tam citovanú judikatúru).

170 V predmetnej veci sa treba domnievať, že Komisia v napadnutom rozhodnutí dostatočne preukázala, že kartel spracovateľov bol spôsobilý ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

171 Konkrétnejšie, Komisia v odôvodnení č. 316 napadnutého rozhodnutia správne dospela k záveru, že táto podmienka uplatnenia článku 81 ES bola splnená s ohľadom na skutočnosť, že kartel spracovateľov mohol ovplyvniť vývoz spracovaného tabaku zo Španielska do ostatných členských štátov.

172 V tejto súvislosti treba uviesť, že ako vyplýva z rôznych častí napadnutého rozhodnutia (pozri najmä odôvodnenia č. 20, 23, 27, 32 a 84 napadnutého rozhodnutia), jednak cena surového tabaku priamo ovplyvňuje cenu spracovaného tabaku a jednak španielsky spracovaný tabak je určený hlavne na vývoz. Tieto skutočnosti, ktoré okrem iného spoločnosť Deltafina nespochybnila, stačia na preukázanie toho, že kartel spracovateľov mohol ovplyvniť vývoz spracovaného tabaku zo Španielska, takže spoločnosť Deltafina nemôže Komisii vytýkať, že neopísala „ existujúce sily“ na trhu s týmto výrobkom.

173 Je pravda, že Komisia pri posudzovaní, či je podmienka týkajúca sa účinkov na trh medzi členskými štátmi splnená, zohľadnila jeden výrobok, spracovaný tabak, ktorý sa nachádza na trhu nadväzujúcom na relevantný trh. Tento prístup je však, ako

uznáva výslovne aj spoločnosť Deltafina v žalobe, v súlade nielen s judikatúrou, podľa ktorej môže byť vplyv na obchod medzi členskými štátmi aj nepriamy (pozri bod 167 vyššie), ale tiež s usmerneniami týkajúcimi sa pojmu vplyv na obchod uvedeného v článkoch 81 [ES] a 82 [ES]. Bod 38 týchto usmernení najmä uvádza, že „nepriamy vplyv sa často vyskytuje pri výrobkoch, ktoré súvisia s výrobkami, na ktoré sa vzťahuje dohoda alebo postup", že „nepriamy vplyv sa môže napríklad vyskytnúť, keď má dohoda alebo postup vplyv na cezhraničné ekonomické aktivity podnikov, ktoré používajú výrobky alebo inak závisia od výrobkov, na ktoré sa vzťahuje dohoda alebo postup" a že „takýto vplyv môže napríklad vzniknúť, ak sa dohoda alebo postup vzťahuje na medziprodukt, s ktorým sa neobchoduje, ale ktorý sa používa pri dodávkach konečného výrobku, s ktorým sa obchoduje".

174 Okrem toho záveru Komisie, podľa ktorého kartel spracovateľov mohol ovplyvniť vývoz španielskeho spracovaného tabaku, a teda obchod v rámci Spoločenstva, vôbec neodporuje tvrdenie v odôvodnení č. 412 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého „[ona] nedisponuje dôkazmi poukazujúcimi na skutočný vplyv porušení spáchaných výrobcami a spracovateľmi na trh; je vlastne nemožné určiť a *posteriori* úroveň cien, ktorá by bola uplatnená na trhu so surovým tabakom v Španielsku v prípade neexistencie predmetných postupov". Týmto tvrdením uvedeným v súvislosti s preskúmaním závažnosti porušenia sa Komisia obmedzila na konštatovanie, že nemôže presne kvantifikovať skutočný vplyv kartelu spracovateľov na trh. Nevylučuje však, že kartel by takýto vplyv mohol mať. Práve naopak, ako bude vysvetlené v bodoch 245 až 259 nižšie, v napadnutom rozhodnutí Komisia pri hodnotení závažnosti porušenia zohľadnila skutočnosť, že od roku 1998 mal kartel spracovateľov konkrétny vplyv na trh.

175 Keďže dôvody uvedené Komisiou v odôvodnení č. 316 napadnutého rozhodnutia samy osebe dostatočne preukazujú na základe uvedených skutočností, že kartel spracovateľov bol spôsobilý ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, netreba preskúmať kritiku, ktorú uplatňuje spoločnosť Deltafina proti tvrdeniu uvedenému Komisiou len na doplnenie v odôvodnení č. 317 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého „kartel s pôsobnosťou na celom území jedného členského štátu má vo svojej podstate za následok upevnenie rozdelenia trhu na vnútroštátnej úrovni, čím bráni vzájomnej hospodárskej preniknuteľnosti trhov sledovanej Zmluvou [ES]“.

176 Napokon, pokiaľ ide o významný charakter vplyvu kartelu spracovateľov na obchod, treba konštatovať, že v odôvodnení č. 317 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza, že uvedený kartel sústredil všetkých spracovateľov uznaných v Španielsku, že títo spracovatelia každoročne vykupovali skoro všetok surový tabak vypestovaný v Španielsku, že sa kartel týkal všetkého surového tabaku takto vykúpeného a že surový tabak, akonáhle bol spracovaný, bol hlavne predaný na vývoz. Tieto rôzne skutočnosti dostatočne preukazujú, že kartel spracovateľov bol spôsobilý významne ovplyvniť obchod v rámci Spoločenstva.

177 Z uvedených úvah vyplýva, že tretí žalobný dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.

178 Návrhy smerujúce k zrušeniu napadnutého rozhodnutia preto nemožno prijať.

3. *O návrhoch smerujúcich k zníženiu výšky pokuty*

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 2 a článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, bodu 1 A a bodu 5 písm. d) usmernení a zásad proporcionality, „rovnosti zaobchádzania a rovnosti sankcií", ako aj nedostatku odôvodnenia

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia

179 V odôvodneniach č. 404 až 458 napadnutého rozhodnutia Komisia skúma otázku pokút, ktoré majú byť uložené osobám, ktorým je rozhodnutie určené.

180 V odôvodnení č. 405 napadnutého rozhodnutia pripomína, že pri určení výšky pokuty musí zohľadniť závažnosť a dĺžku trvania porušenia.

181 Na určenie východiskovej sumy, ktorá sa má použiť vzhľadom na závažnosť, Komisia v prvom rade v odôvodneniach 407 až 414 napadnutého rozhodnutia posudzuje „vnútornú" závažnosť predmetných porušení.

182 V odôvodnení č. 407 napadnutého rozhodnutia uvádza, že na účely takéhoto posúdenia musí zohľadniť samotnú povahu porušenia, jeho konkrétny dopad na trh, ak je možné ho zmerať, a veľkosť dotknutého geografického trhu.

183 Ďalej v odôvodnení č. 408 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatuje, že „ výroba surového tabaku v Španielsku predstavuje 12 % výroby Spoločenstva“, že „táto kultúra sa v tejto krajine pestuje na 14 571 hektároch a sústreďuje sa v Autonómnych spoločenstvách Extremadury (84 %), Andalúzie (11,5 %) a Kastilie-Leónu (3 %)“ a že „veľkosť trhu je skôr malá a sústreďuje sa skôr v jednom regióne Španielska“.

184 Okrem toho v odôvodnení č. 409 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza, že „porušenie je však považované za veľmi závažné, lebo spočíva v zafixovaní cien odrôd surového tabaku v Španielsku a rozdelení množstiev“.

185 Pokiaľ ide konkrétnejšie o zástupcov výrobcov, v odôvodnení č. 410 napadnutého rozhodnutia uvádza, že sa zúčastnili na dohodách a/alebo zosúladených postupoch, ktorých cieľom bolo najmä určiť cenové rozpätie podľa stupňa kvality každej odrody surového tabaku – v rámci ktorého potom vyjednali konečnú cenu surového tabaku pri dodaní – a minimálnu priemernú cenu pre výrobcu a skupinu výrobcov. Potom dodáva, že hoci marže v rámci týchto cenových rozpätí boli veľké a mohli sa pohybovať od 100 % do 380 % medzi minimom a maximom pre každý stupeň kvality rovnakej odrody surového tabaku, tým, že sa dohodla minimálna úroveň priemernej ceny – na výrobcu a na skupinu výrobcov – snažili sa zástupcovia výrobcov zvýšiť konečnú predajnú cenu ich surového tabaku nad úroveň, ktorá by vyplynula z voľnej hospodárskej súťaže.

186 Pokiaľ ide o španielskych spracovateľov a spoločnosť Deltafina, Komisia v odôvodnení č. 411 napadnutého rozhodnutia zdôrazňuje, že okrem toho, že sa tiež dohodli na cenových rozpätiach podľa stupňa kvality a dodatočných podmienkach, „sa v tajnosti dohodli na viacerých ďalších aspektoch cien a množstiev na predaj a najmä na priemernej (maximálnej) dodacej cene pre každú odrodu surového tabaku bez ohľadu

na kvalitu, ako aj na množstvách surového, tabaku, ktoré mohol každý spracovateľ vykúpiť“. Dodáva, že od roku 1998 tiež prijali komplexné kompenzačné a prevodové mechanizmy, aby zabezpečili dodržiavanie ich tajnej kartelovej dohody o cenách a množstvách.

187 Napokon v odôvodnení č. 412 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza, že „nedisponuje dôkazmi poukazujúcimi na skutočné účinky porušení spáchaných výrobcami a spracovateľmi na trh“, a preto „je vlastne nemožné určiť a *posteriori* úroveň cien, ktorá by bola uplatnená na trhu so surovým tabakom v Španielsku v prípade neexistencie predmetných postupov“. V nasledujúcom odôvodnení uvádza, že „aj tak sa však možno domnievať, až prinajmenšom od roku 1998, pod vplyvom ich tajnej koordinácie v súvislosti s cenami a množstvami pred a po uzavretí pestovateľských dohôd a až do ukončenia transakcií, kartel spracovateľov bol úplne vykonaný… a mal skutočný vplyv na trh“.

188 V odôvodnení č. 414 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza, že z úvah uvedených vyššie možno odvodiť, že obe porušenia treba kvalifikovať ako „veľmi závažné“. Spresňuje však, že „zohľadní relatívne malú veľkosť trhu s výrobkom“.

189 V druhom rade Komisia uplatňuje k dotknutým podnikom diferencovaný prístup, lebo sa domnieva, že treba „zohľadniť osobitnú váhu každého podniku, a teda skutočný vplyv jeho protiprávneho konania na hospodársku súťaž, aby bol odstrašujúci

účinok pokuty uloženej každému podniku primeraný protiprávnemu konaniu, ktoré treba potrestať“ (odôvodnenie č. 415 napadnutého rozhodnutia).

190 Rozlišuje preto jednak medzi kartelom spracovateľov (odôvodnenia č. 416 až 424 napadnutého rozhodnutia) a jednak medzi kartelom zástupcov výrobcov (odôvodnenia č. 425 až 431 napadnutého rozhodnutia).

191 Ďalej sa Komisia domnieva, pokiaľ ide o kartel spracovateľov, že „pokuty sa majú odstupňovať podľa podielu na protiprávnom konaní a postavení, ktoré má každý predmetný účastník na trhu“ (odôvodnenie č. 416 napadnutého rozhodnutia).

192 V tejto súvislosti Komisia vyhlasuje, že „ najvyššia východisková suma pokuty má byť uložená spoločnosti Deltafina z dôvodu jej vedúceho postavenia na trhu, a to ako hlavného odberateľa španielskeho spracovaného tabaku (jej obchodné vzťahy so spoločnosťami Cetarsa, Agroexpansión a Taes sú opísané v odôvodneniach č. 20, 21 a 27)“. Podľa Komisie „z tejto kúpnej sily vyplýva, že spoločnosť Deltafina mohla v najväčšej miere ovplyvniť správanie španielskych spracovateľov“ (odôvodnenie č. 417 napadnutého rozhodnutia).

193 Pokiaľ ide o španielskych spracovateľov, Komisia sa domnieva, že „podieľanie sa“ týchto spracovateľov na protiprávnych postupoch „možno zhruba považovať za podobné“ (odôvodnenie č. 418 napadnutého rozhodnutia). Domnieva sa však, že treba zohľadniť veľkosť a podiely na trhu každého z predmetných spracovateľov.

194 Na základe toho rozdelila Komisia španielskych spracovateľov do troch kategórií:

— do prvej kategórie zaradila spoločnosť Cetarsa, uvádzajúc, že táto spoločnosť, ktorá má okolo 67 % podiel na trhu nákupu španielskeho surového tabaku, je najväčším španielskym spracovateľom a treba jej uložiť najvyššiu východiskovú sumu (odôvodnenie č. 419 napadnutého rozhodnutia),

— do druhej kategórie zaradila spoločnosti Agroexpansión a WWTE, uvádzajúc, že každá z týchto spoločností má okolo 15 % podiel na trhu a treba im uložiť rovnakú východiskovú sumu (odôvodnenie č. 420 napadnutého rozhodnutia),

— napokon do tretej kategórie zaradila spoločnosť Taes, lebo jej podiel na trhu je len 1,6 %, a treba jej teda uložiť najnižšiu východiskovú sumu (odôvodnenie č. 421 napadnutého rozhodnutia).

195 Okrem toho sa Komisia s cieľom dostatočne zaistiť odstrašujúci účinok pokuty domnieva, že je potrebné uplatniť multiplikačný koeficient na východiskovú sumu stanovenú pre spoločnosť WWTE, ako aj východiskovú sumu stanovenú pre spoločnosť Agroexpansión. V tejto súvislosti uvádza, že tieto dve spoločnosti, hoci v Španielsku mali relatívne malý podiel na trhu, patrili medzinárodným spoločnostiam so „značnou finančnou a ekonomickou silou“ a že „okrem toho konali pod rozhodujúcim vplyvom svojich materských spoločností“ (odôvodnenie č. 422 napadnutého rozhodnutia). Komisia preto považuje za nevyhnutné zvýšiť východiskovú sumu pokuty uloženej uvedeným spoločnostiam tak, že ich prepočíta koeficientom zohľadňujúcim jednak veľkosť skupín, do ktorých patria, a jednak ich veľkosť v porovnaní s ostatnými španielskymi spracovateľmi (odôvodnenie č. 423 napadnutého rozhodnutia). Uplatní teda multiplikačný koeficient 1,5 – teda zvýšenie o 50 % – k východiskovej

sume stanovenej pre spoločnosť WWTE a multiplikačný koeficient 2 – teda zvýšenie o 100 % – k východiskovej sume stanovenej pre spoločnosť Agroexpansión.

196 S ohľadom na tieto rôzne skutočnosti stanovila Komisia ako východiskovú sumu pokút v odôvodnení č. 424 napadnutého rozhodnutia takto:

— Deltafina: 8 000 000 eur

— Cetarsa: 8 000 000 eur

— WWTE: 1 800 000 eur x 1,5 = 2 700 000 eur

— Agroexpansión: 1 800 000 eur x 2 = 3 600 000 eur

— Taes: 200 000 eur

197 Napokon, pokiaľ ide o zástupcov výrobcov, Komisia sa domnieva, že každému z nich treba uložiť symbolickú pokutu vo výške 1 000 eur (odôvodnenia č. 425 a 430 napadnutého rozhodnutia). Svoj postoj odôvodňuje najmä tým, že „regulačný rámec zastrešujúci kolektívne rokovanie o typových zmluvách mohol mať za následok značný stupeň neistoty, pokiaľ ide o zákonnosť konania zástupcov výrobcov a spracovateľov v presne určenom kontexte kolektívneho rokovania o typových zmluvách“ (odôvodnenie č. 428 napadnutého rozhodnutia). Tiež uvádza, že treba pripomenúť, že „k rokovaniam o typových zmluvách a ich výsledkom dochádzalo vo všeobecnosti

vo verejnej oblasti a… žiaden úrad pred začatím tohto konania nikdy nespochybnil ich zlučiteľnosť s právom Spoločenstva alebo so španielskym právom“ (odôvodnenie č. 429 napadnutého rozhodnutia).

Tvrdenia účastníkov konania

198 Podľa štvrtého žalobného dôvodu uplatneného subsidiárne spoločnosť Deltafina v podstate tvrdí, že Komisia pri posúdení závažnosti porušenia a stanovení východiskovej sumy pokuty, ktorá jej bola uložená, nedodržala usmernenia a porušila zásadu proporcionality a „rovnosti zaobchádzania a sankcií“. Tiež tvrdí, že napadnuté rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené.

199 V rámci štvrtého žalobného dôvodu spoločnosť Deltafina uviedla celá rad výhrad a tvrdení, ktoré možno zoskupiť do siedmych častí.

200 V prvom rade kritizuje skutočnosť, že Komisia kvalifikovala porušenie ako „veľmi závažné“, hoci uznala, že relevantný trh „je dosť malý“.

201 V druhom rade vytýka Komisii, že kvalifikovala porušenie ako „veľmi závažné“, hoci nemala k dispozícii žiaden dôkaz, že toto porušenie malo konkrétny vplyv na trh, a tým porušila bod 1 A usmernení. S odkazom na správu svojho ekonóma tvrdí, že protiprávne konania zjavne nemali vplyv na španielsky trh so surovým tabakom. Konkrétnejšie táto správa dokazovala, že ceny hlavnej odrody španielskeho tabaku sa

počas trvania porušenia nestabilizovali ani neklesli, ale práve naopak, vzrástli o 21 % a že ceny španielskeho tabaku sa v priebehu tohto obdobia „podstatne priblížili európskym a… svetovým cenám“.

202 V treťom rade spoločnosť Deltafina tvrdí, že napadnuté rozhodnutie si protirečí v rozsahu, v akom jednak Komisia v odôvodnení č. 413 uvádza, že „kartel spracovateľov bol úplne vykonaný a dodržaný“ a jednak tvrdí opak v odôvodneniach č. 85, 88, 111, 113, 122, 126, 130, 133, 144, 175, 186, 206, 229, 231, 232, 233, 235, 239, 244, 255, 256, 257, 284, 294, 295, 296, 307 a 319.

203 V štvrtom rade spoločnosť Deltafina tvrdí, že Komisia tým, že v odôvodnení č. 417 napadnutého rozhodnutia uviedla, že bola hlavným odberateľom španielskeho spracovaného tabaku a že kúpna sila, ktorou disponovala, jej umožňovala ovplyvňovať správanie španielskych spracovateľov, skreslila skutočnosť. Na podporu svojich tvrdení znovu odkazuje na správu svojho ekonóma z 13. januára 2005 a konkrétnejšie na tabuľku č. 5 tejto správy, z ktorej vyplýva, že v priebehu obdobia porušenia bol jej priemerný podiel na trhu, čo sa týka nákupu spracovaného tabaku, 27,5 %, podiel spoločnosti Dimon (vrátene spoločnosti Agroexpansión) 25,2 %, podiel spoločnosti Cetarsa 31,6 % a podiel spoločnosti Standard Commercial Tobacco Co., Inc. (vrátane spoločnosti WWTE) okolo 15 %.

204 Spoločnosť Deltafina tiež na rozdiel od toho, čo je uvedené v zhrnutí napadnutého rozhodnutia zverejneného v úradnom vestníku v súlade s článkom 30 nariadenia č. 1/2003, tvrdí, že nebola „najväčším zákazníkom troch španielskych spracovateľov“. S odkazom na tabuľku č. 7 uvedenej správy svojho ekonóma spresňuje, že v období porušenia kúpila celú výrobu svojej sesterskej spoločnosti, spoločnosti Taes, v priemere 32,3 % výroby spoločnosti Cetarsa, v priemere 19,8 % výroby spoločnosti Agroexpansión a malú časť výroby spoločnosti WWTE. V skutočnosti podľa spoločnosti Deltafina bol hlavným zákazníkom spoločnosti Cetarsa „historický zákazník“,

s ktorým bola táto spoločnosť spojená, a síce Altadis, SA (predtým Tabacalera), hlavným zákazníkom spoločnosti Agroexpansión bola skupina Dimon a hlavným zákazníkom spoločnosti WWTE skupina Standard.

205 Napokon spoločnosť Deltafina kritizuje postoj Komisie, podľa ktorého je potrebné na účely určenia podielov na trhu nákupu španielskeho spracovaného tabaku vylúčiť prevody uskutočnené medzi spoločnosťami Cetarsa a Tabacalera/Altadis (pozri bod 218 nižšie).

206 V piatom rade spoločnosť Deltafina uvádza, že v napadnutom rozhodnutí Komisia pripúšťa, že „ regulačný rámec zastrešujúci kolektívne rokovania o typových zmluvách mohol mať za následok značný stupeň neistoty, pokiaľ ide o zákonnosť konania zástupcov výrobcov a spracovateľov v presne určenom kontexte kolektívneho rokovania o typových zmluvách“ (odôvodnenie č. 428 napadnutého rozhodnutia), a že „existencia a výsledky rokovaní o typových zmluvách boli vo všeobecnosti dobré vo verejnej oblasti a… žiadny úrad pred začatím tohto konania nikdy nespochybnil ich zlučiteľnosť s právom Spoločenstva alebo so španielskym právom“ (odôvodnenie č. 429 napadnutého rozhodnutia). Uvádza, že tieto okolnosti viedli Komisiu k tomu, aby samotným výrobcom uložila len symbolickú pokutu vo výške 1 000 eur, a kritizuje skutočnosť, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nevysvetlila, prečo sa rovnaké riešenie neuplatnilo v jej prípade. Okrem toho tvrdí, že Komisia porušila bod 5 písm. d) usmernení, ktorý stanovuje, že keď je uvalená „symbolická“ pokuta vo výške 1 000 eur, „opodstatnenie uvalenia takejto pokuty by malo byť uvedené v znení textu rozhodnutia“.

207 V šiestom rade spoločnosť Deltafina uvádza „rovnosť sankcií“ a Komisii vytýka, že pri posudzovaní závažnosti porušenia nezohľadnila skutočnosť, že na rozdiel od španielskych spracovateľov jej neboli vytknuté „nezákonné kartelové postupy a vertikálne vyjednávanie s výrobcami, ich združeniami a družstvami“.

208 Napokon v siedmom rade sa spoločnosť Deltafina domnieva, že Komisia porušila zásadu rovnosti zaobchádzania, keďže sa podstatne odchýlila od svojej skoršej rozhodovacej praxe v oblasti stanovovania výšky pokút v prípade kartelových dohôd, na ktorých sa zúčastnili len podniky, ktoré sú aktívne na trhu s výrobkom, kde došlo k predmetným skutočnostiam. S odkazom na druhú správu svojho ekonóma z 13. januára 2005 tvrdí, že tento typ kartelových dohôd bol v priebehu rokov 1991 – 2004 potrestaný pokutami, ktorých výška dosahovala priemerne 0,91 % hodnoty relevantného trhu. Komisii ďalej vytýka, že v napadnutom rozhodnutí nevysvetlila dôvody, prečo považovala za nutné takto sa odchýliť od svojej skoršej rozhodovacej praxe.

209 Vzhľadom na uvedené úvahy spoločnosť Deltafina žiada Všeobecný súd, aby znížil jej pokutu.

210 Komisia tvrdí, že štvrtý žalobný dôvod nie je v žiadnej zo svojich častí dôvodný.

211 Po prvé sa Komisia domnieva, že na účely určenia východiskovej sumy pokuty zohľadnila malú veľkosť relevantného trhu, a to aj napriek tomu, že predmetné porušenie bolo svojou povahou „veľmi závažné“.

212 Po druhé Komisia odmieta tvrdenie spoločnosti Deltafina, podľa ktorého nemala k dispozícii žiaden dôkaz o tom, že predmetné porušenie malo konkrétne účinky na trh.

213 V tejto súvislosti najprv uvádza, že obmedzujúce postupy týkajúce sa stanovovania pevných cien a rozdelenia zdrojov dodávok sú samy osebe veľmi závažnými porušeniami, a to aj keď neexistujú konkrétne účinky týchto postupov na trh (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, Enso Española/Komisia, T-348/94,

Zb. s. II-1875, bod 232, a European Night Services a i./Komisia, už citovaný v bode 77 vyššie, bod 136).

214 Ďalej s odkazom na odôvodnenie č. 413 napadnutého rozhodnutia opakuje, že kartel spracovateľov bol v plnom rozsahu vykonaný a dodržaný, prinajmenšom od roku 1998, a tvrdí, že je teda možné sa oprávnene domnievať, že mohol mať účinky na trh, hoci tieto účinky nemožno zmerať. Dodáva, že pokiaľ kartel nemohol mať účinky na vývoj cien surového tabaku, spracovatelia a spoločnosť Deltafina nemali žiaden dôvod zúčastňovať sa na ňom viac než päť rokov.

215 Napokon Komisia tvrdí, že správa ekonóma spoločnosti Deltafina z 13. januára 2005 nepreukazuje konkrétne pôsobenie kartelovej dohody spracovateľov na trh.

216 Po tretie Komisia tvrdí, že to, čo uvádza v odôvodnení č. 413 napadnutého rozhodnutia, nie je v rozpore so žiadnym iným odôvodnením tohto rozhodnutia uvádzaným spoločnosťou Deltafina.

217 Po štvrté sa Komisia domnieva, že sa nedopustila chyby, keď tvrdila, že spoločnosť Deltafina mala vedúce postavenie na španielskom trhu nákupu surového tabaku.

218 V tejto súvislosti Komisia vo svojej správe z 13. januára 2005 uvádza, že ekonóm označený spoločnosťou Deltafina zaradil spoločnosť Cetarsa medzi odberateľov spracovaného tabaku, hoci táto spoločnosť nenakupuje spracovaný tabak od tretích osôb. Tvrdí, že ak chcel tento ekonóm zahrnúť do celkového predaja na španielskom trhu so spracovaným tabakom predaj spracovaného tabaku spoločnosťou Cetarsa spoločnosti Tabacalera/Altadis, nemôžu byť údaje uvedené v jeho správe realistické, lebo

posledný predaj „nemožno prirovnať k predaju tretím vývozcom (ako Universal/Deltafina, Standard a Dimon), na ktorých spočíva dynamika kartelu spracovateľov". Komisia uvádza, že do polovice 90. rokov spoločnosť Cetarsa predávala skoro všetok tabak, ktorý spracovala, spoločnosti Tabacalera a že tieto dva podniky kontroloval aspoň do roku 1998 štát. Preto sa domnieva, že počas prvých rokov kartelovej dohody spracovateľov, a síce od roku 1996 do roku 1998, možno obchodné operácie medzi spoločnosťami Tabacalera a Cetarsa prirovnať k predaju v rámci rovnakej skupiny a nemožno ich zohľadniť pri výpočte množstiev tabaku nadobudnutého tretími osobami („tabak na vývoz"). Podľa Komisie po takomto vylúčení predaja spoločnosťou Cetarsa spoločnosti Tabacalera/Altadis priemerný podiel spoločnosti Deltafina na trhu nákupu spracovaného tabaku v Španielsku v rokoch 1996 až 2001 jednoznačne prekračuje 27,5 % a je v každom prípade najvyšší.

219 Komisia dodáva, že niet pochybností o tom, že spoločnosť Deltafina bola tiež hlavným zákazníkom spoločností Cetarsa, Agroexpansión a Taes.

220 Napokon Komisia s odkazom na určité časti napadnutého rozhodnutia uvádza, že spoločnosť Deltafina udržiavala ešte ďalšie „obchodné vzťahy" so spracovateľmi, ktorí „podpísali so spoločnosťou Cetarsa zmluvy o spracovaní a mlátení časti tabaku spoločností Taes a Agroexpansión".

221 Podľa Komisie vďaka nákupu tabaku od spoločností Taes, Agroexpansión a Cetarsa a uzavretiu zmlúv so spoločnosťou Cetarsa o spracovaní tabaku spoločnosti Taes mala spoločnosť Deltafina „vskutku osobitné" postavenie na španielskom trhu.

222 Po piate sa Komisia domnieva, že v napadnutom rozhodnutí dostatočne odôvodnila svoje posúdenie dôsledkov, ktoré mohla spôsobiť neistota vyplývajúca zo španielskeho regulačného rámca, pokiaľ ide o konanie rôznych dotknutých podnikov a združení.

223 Po šieste Komisia odmieta ako nedôvodnú kritiku týkajúcu sa nezohľadnenia skutočnosti, že spoločnosti Deltafina sa nevytýkalo, že sa zúčastnila „[na] protiprávnych schôdzach a vertikálnom vyjednávaní“ s výrobcami, ich združeniami a ich družstvami.

224 Po siedme Komisia uplatňuje, že sa nikdy formálne, ani neformálne nezaviazala dodržiavať rozhodovaciu prax v oblasti výpočtu výšky pokút, na ktorú sa odvoláva spoločnosť Deltafina. Okrem toho pripomína, že v rámci nariadenia č. 1/2003 disponuje pri stanovovaní výšky pokút širokou mierou voľnej úvahy v závislosti od početných skutočností, ktoré nie sú obsiahnuté v záväznom alebo taxatívnom zozname kritérií, ktoré sa majú zohľadniť, a jej samotná skoršia rozhodovacia prax nie je súčasťou právneho rámca upravujúceho pokuty v oblasti hospodárskej súťaže, lebo tento rámec je stanovený len nariadením č. 1/2003.

Posúdenie Všeobecným súdom

225 Predtým, ako budú preskúmané rôzne tvrdenia uvedené spoločnosťou Deltafina, je vhodné uviesť niekoľko všeobecných úvah o určovaní výšky pokút a konkrétnejšie o posudzovaní závažnosti porušenia.

– Všeobecné úvahy

226 Podľa článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 „pri stanovení čiastky pokuty sa zohľadní závažnosť a doba trvania porušovania“. To isté bolo uvedené v článku 15 ods. 2 druhom pododseku nariadenia č. 17, ktoré sa uplatňovalo v čase, keď došlo k porušeniu v predmetnej veci.

227 Podľa ustálenej judikatúry disponuje Komisia pri stanovovaní pokút mierou voľnej úvahy, aby usmernila správanie podnikov v zmysle dodržiavania pravidiel hospodárskej súťaže (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 6. apríla 1995, Martinelli/Komisia, T-150/89, Zb. s. II-1165, bod 59; z 11. decembra 1996, Van Megen Sports/Komisia, T-49/95, Zb. s. II-1799, bod 53, a z 21. októbra 1997, Deutsche Bahn/Komisia, T-229/94, Zb. s. II-1689, bod 127).

228 Podľa ustálenej judikatúry tiež platí, že závažnosť porušení práva hospodárskej súťaže Spoločenstva má byť určená na základe veľkého množstva faktorov, akými sú najmä osobitné okolnosti prípadu, jeho kontext a odradzujúci účinok pokút, pričom neexistuje záväzný alebo taxatívny zoznam kritérií, ktoré sa majú zohľadniť (pozri najmä rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, bod 241, ako aj Dalmine/Komisia, už citovaný v bode 34 vyššie, bod 129).

229 V predmetnej veci z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia určila výšku pokuty uloženej rôznym osobám, ktorým bolo rozhodnutie určené, na základe všeobecnej metódy, ktorú stanovila v usmerneniach, a to aj napriek tomu, že to výslovne neuviedla v uvedenom rozhodnutí.

230 Aj keď usmernenia nemôžu byť kvalifikované ako právne pravidlá, ktoré by bola administratíva povinná v každej situácii dodržiavať, vyjadrujú konvenčné pravidlá postupu, ktorých sa administratíva musí vo svojej praxi pridŕžať a od ktorých sa nemôže odkloniť v individuálnom prípade bez udania dôvodov, ktoré sú v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania (rozsudok Súdneho dvora z 18. mája 2006, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, C-397/03 P, Zb. s. I-4429, bod 91). Skutočnosť, že Komisia v usmerneniach spresnila svoj prístup k hodnoteniu závažnosti porušenia, nevylučuje, aby toto kritérium hodnotila ucelene, v závislosti od všetkých relevantných okolností danej veci vrátane skutočností, ktoré v usmerneniach nie sú výslovne uvedené (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. decembra 2006, Raiffeisen Zentralbank Österreich a i./Komisia, T-259/02 až T-264/02 a T-271/02, Zb. s. II-5169, bod 237).

231 Podľa metódy stanovenej v usmerneniach vychádza Komisia pri výpočte pokút ukladaných dotknutým podnikom zo sumy určenej v závislosti od „vnútornej“ závažnosti porušenia. Pri posúdení závažnosti porušenia sa musí brať do úvahy samotná povaha porušenia, jeho konkrétny dopad na trh, ak je možné ho zmerať, a veľkosť relevantného geografického trhu (bod 1 A prvý odsek usmernení).

232 V tomto rámci sú porušenia roztriedené do troch kategórií, konkrétne na „mierne priestupky [porušenia – *neoficiálny preklad*]“, pre ktoré sa predpokladá výška pokút medzi 1 000 a 1 miliónom eur, „závažné priestupky [porušenia – *neoficiálny preklad*]“, pre ktoré sa predpokladaná výška pokút pohybuje medzi 1 miliónom a 20 miliónmi eur, a „veľmi závažné priestupky [porušenia – *neoficiálny preklad*]“, za ktoré predpokladaná výška pokút presahuje 20 miliónov eur (bod 1 A druhý odsek prvá a tretia zarážka). Pokiaľ ide o veľmi závažné porušenia, Komisia spresňuje, že pôjde vo všeobecnosti o horizontálne obmedzenia, ako sú cenové kartely a kvóty podielu na trhu, alebo iné praktiky, ktoré ohrozujú náležité fungovanie jednotného trhu, ako napríklad delenie národných trhov a nesporné zneužívanie dominantného postavenia zo strany podnikov, ktoré držia faktický monopol (bod 1 A druhý odsek tretia zarážka).

233 Ďalej treba uviesť, že tri uvedené aspekty hodnotenia závažnosti porušenia uvedené v bode 231 vyššie nemajú rovnakú váhu pri celkovom skúmaní. Povaha porušenia má prednostnú úlohu, najmä pri kvalifikácii porušenia ako „veľmi závažného". V tejto súvislosti z opisu veľmi závažných porušení v usmerneniach vyplýva, že dohody alebo zosúladené postupy, ktoré smerujú najmä k určeniu cien alebo rozdeleniu trhov, môžu byť už na základe svojej povahy kvalifikované ako „veľmi závažné" bez toho, aby sa tieto konania museli vyznačovať osobitným dopadom alebo geografickým rozsahom. Tento záver potvrdzuje skutočnosť, že aj keď opis závažných porušení výslovne uvádza dopad na trh a účinky na veľké oblasti jednotného trhu, opis veľmi závažných porušení naopak neuvádza žiadnu požiadavku konkrétneho dopadu na trh ani účinky na osobitnú geografickú oblasť (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdu prvého stupňa z 27. júla 2005, Brasserie nationale a i./Komisia, T-49/02 až T-51/02, Zb. s. II-3033, bod 178, a z 25. októbra 2005, Groupe Danone/Komisia, T-38/02, Zb. s. II-4407, bod 150).

234 Napokon tri kritériá hodnotenia závažnosti porušenia od seba vzájomne závisia v tom zmysle, že zvýšený stupeň závažnosti z hľadiska jedného alebo druhého z týchto kritérií môže nahradiť menšiu závažnosť porušenia podľa iných aspektov (rozsudok Raiffeisen Zentralbank Österreich a i./Komisia, už citovaný v bode 230 vyššie, bod 241).

– O prvej časti založenej na nezohľadnení malej veľkosti trhu s výrobkom

235 Z odôvodnenia č. 408 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia zohľadnila pri posudzovaní závažnosti porušenia malú veľkosť tak predmetného geografického trhu, ako aj predmetného trhu s výrobkom.

236 Z tohto odôvodnenia v spojení s odôvodnením č. 409 napadnutého (pozri bod 184 vyššie) a osobitne z použitia príslovky „však“ v odôvodnení uvedenom ako posledné vyplýva, že sa Komisia domnievala, že napriek malej veľkosti jedného aj druhého trhu treba porušenie kvalifikovať ako „veľmi závažné“, lebo „sa týka stanovovania cien pre odrody surového tabaku v Španielsku a rozdeľovania si množstiev“.

237 Najskôr treba konštatovať, že toto posúdenie je dôvodné.

238 Pokiaľ ide o rozsah geografického trhu, ten predstavuje podľa usmernení len jedno z troch relevantných kritérií na účely posúdenia celkovej závažnosti porušenia. Medzi týmito troma vzájomne od seba závisiacimi kritériami má povaha porušenia zásadný význam (pozri body 233 a 234 vyššie).

239 Je pritom zrejmé, že porušenie vytýkané spracovateľom a spoločnosti Deltafina, ktoré spočíva v pevnom určení cien rôznych odrôd surového tabaku v Španielsku a v rozdelení množstiev každej odrody surového tabaku, ktorý sa mohol vykúpiť od výrobcov, je na základe svojej povahy veľmi závažným porušením. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 81 ods. 1 písm. a), b) a c) ES sú výslovne nezlučiteľné so spoločným trhom zosúladené postupy, ktoré priamo alebo nepriamo určujú nákupné alebo predajné ceny alebo iné obchodné podmienky, obmedzujú alebo kontrolujú výrobu, odbyt, technický rozvoj alebo investície, rozdeľujú trhy alebo zdroje zásobovania. Porušenia tohto typu, najmä pokiaľ ide o horizontálne kartely, judikatúra kvalifikuje ako obzvlášť závažné, pretože zahŕňajú priamy zásah do podstaty hospodárskej súťaže na relevantnom trhu (rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. marca 1999, Thyssen Stahl/Komisia, T-141/94, Zb. s. II-347, bod 675) alebo zjavné porušenia pravidiel

hospodárskej súťaže Spoločenstva (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, BPB de Eendracht/Komisia, T-311/94, Zb. s. II-1129, bod 303). Rovnako je potrebné pripomenúť, že veľmi závažnými porušeniami v zmysle bodu 1 A druhého odseku tretej zarážky usmernení sú „vo všeobecnosti horizontálne obmedzenia, ako sú ‚cenové kartely' a kvóty podielu na trhu". K tomu sa pridáva skutočnosť uvedená v odôvodnení č. 411 napadnutého rozhodnutia, že kartel spracovateľov obsahoval tajnú zložku, čo predstavuje okolnosť, ktorá je spôsobilá zdôrazniť závažnosť porušenia.

240 Okrem toho rozsah geografického trhu nie je autonómnym kritériom v tom zmysle, že by ako „veľmi závažné" mohli byť kvalifikované iba porušenia týkajúce sa väčšiny členských štátov. Ani Zmluva ES, ani nariadenie č. 17 alebo nariadenie č. 1/2003, ani usmernenia, ani judikatúra neumožňujú prijať záver, že tak môžu byť kvalifikované iba geograficky veľmi rozsiahle obmedzenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. júla 2005, Scandinavian Airlines System/Komisia, T-241/01, Zb. s. II-2917, bod 87).

241 Z toho vyplýva, že malý rozsah relevantného geografického trhu nie je v rozpore s kvalifikáciou porušenia v predmetnej veci ako „veľmi závažného".

242 Toto riešenie sa ponúka *a fortiori*, pokiaľ ide o malú veľkosť predmetného trhu s výrobkom, lebo veľkosť trhu s výrobkom nemusí byť v zásade nevyhnutne zohľadnená, ale je len jedným z relevantných kritérií posúdenia závažnosti porušenia a stanovenia výšky pokuty (pozri v tomto zmysle rozsudok Dalmine/Komisia, už citovaný v bode 34 vyššie, bod 132).

243 Ďalej treba uviesť, že hoci sa Komisia domnievala, že malá veľkosť relevantného geografického trhu a relevantného trhu s výrobkom nebráni tomu, aby bolo porušenie kvalifikované ako veľmi závažné, úplne túto malú veľkosť zohľadnila pri stanovení

východiskovej sumy pokút určenej podľa závažnosti porušenia (pozri najmä odôvodnenie č. 414 napadnutého rozhodnutia). V prípade spoločnosti Deltafina teda Komisia použila východiskovú sumu 8 000 000 eur, hoci podľa usmernení sa mohla vzhľadom na to, že šlo o závažné porušenie, rozhodnúť uložiť východiskovú sumu aspoň vo výške 20 000 000 eur.

244 Vzhľadom na vyššie uvedené treba prvú časť štvrtého žalobného dôvodu zamietnuť ako nedôvodnú.

– O druhej časti týkajúcej sa posúdenie konkrétneho dopadu na trh

245 Na úvod treba pripomenúť, že podľa znenia bodu 1 A prvého odseku usmernení „pri posudzovaní závažnosti porušenia pravidiel sa musí brať do úvahy ich povaha, skutočný dosah na trh, tam, kde je ho možné merať a veľkosť relevantného zemepisného [geografického – *neoficiálny preklad*] trhu“.

246 Treba tiež pripomenúť, že povaha porušenia má zásadný význam, a to najmä pri kvalifikácii porušenia ako veľmi závažného a že dohody alebo zosúladené postupy smerujúce najmä k určeniu cien alebo rozdeleniu trhov, môžu byť už na základe ich povahy kvalifikované ako „veľmi závažné“ bez toho, aby sa tieto konania museli vyznačovať ich osobitným dopadom alebo geografickým rozsahom (pozri bod 233 vyššie).

247 V napadnutom rozhodnutí prihliadala Komisia pri posúdení závažnosti porušenia ku skutočnosti, že od roku 1998 mala kartelová dohoda spracovateľov konkrétny dopad na trh, hoci už toto porušenie kvalifikovala ako „veľmi závažné“ jednak na základe jeho samotnej povahy (odôvodnenia č. 409 až 411 napadnutého rozhodnutia) a jednak sa domnievala, že uvedené účinky nemožno presne kvantifikovať (odôvodnenie č. 412 napadnutého rozhodnutia).

248 Ak sa Komisia rozhodne zohľadniť konkrétny dopad na trh, musí predložiť konkrétne, presvedčivé a dostatočné dôkazy umožňujúce posúdiť skutočný vplyv, ktorý porušenie mohlo mať na hospodársku súťaž na tomto trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. septembra 2006, Roquette Frères/Komisia, T-322/01, Zb. s. II-3137, body 73 až 75).

249 V predmetnej veci v časti napadnutého rozhodnutia venovanej posúdeniu závažnosti porušenia (pozri odôvodnenie č. 413 napadnutého rozhodnutia) však Komisia vo svojom závere o existencii konkrétneho dopadu kartelovej dohody spracovateľov na trh od roku 1998 nepredložila takéto dôkazy, ale len odkázala na skutočnosť, že od tohto dátumu bola táto kartelová dohoda úplne vykonaná a dodržaná, čo môže predstavovať len začiatok dôkazu o existencii takéhoto dopadu (pozri bod 252 ďalej).

250 No skutočnosť, že Komisia v tejto časti napadnutého rozhodnutia z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala, že kartelová dohoda spracovateľov mala konkrétny dopad na trh, nemá vplyv na kvalifikáciu porušenia ako „veľmi závažného“. Táto kvalifikácia totiž zostáva úplne primeraná s ohľadom na samotnú povahu uvedeného porušenia (pozri body 233, 238, 239 a 246 vyššie).

251 Okrem toho sa Všeobecný súd v rámci svojej neobmedzenej právomoci domnieva, že toto neuvedenie dostatočného preukázania konkrétneho dopadu na trh nemôže spochybniť východiskovú sumu pokuty stanovenej Komisiou podľa závažnosti porušenia.

252 V prvom rade treba dospieť k záveru, že vzhľadom na to, že kartelová dohoda spracovateľov zoskupovala všetkých spracovateľov uznaných v Španielsku, že títo spracovatelia nakupovali skoro všetok surový tabak vyrobený každoročne v tejto krajine a že táto kartelová dohoda sa týkala všetkého surového tabaku kúpeného uvedenými spracovateľmi, predstavuje skutočné vykonanie kartelu začiatok svedectva o existencii dopadu na trh.

253 V druhom rade treba konštatovať, že napadnuté rozhodnutie obsahuje dôkazy o existencii dopadu na trh nielen v časti venovanej posúdeniu závažnosti porušenia, ale aj v ďalších častiach.

254 V odôvodnení č. 173 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza, že v roku 1998 „sa stúpanie cien zaznamenané v predchádzajúcich rokoch zastavilo a ceny dokonca klesli“. Vo vyhlásení z 15. februára 2002 dodáva, že spoločnosť Agroexpansión jej oznámila, že „počas kampane 1998/1999 španielski spracovatelia dodržiavali vo všeobecnosti opísaný kompromis“ a že „tak dosiahli po prvýkrát určitú stabilitu, ktorá spomalila rast nákupných cien z predchádzajúcich rokov a vyvažovala silu spoločného vyjednávania výrobného sektora“.

255 Taktiež v odôvodnení č. 301 napadnutého rozhodnutia Komisia vysvetľuje, že priemerná maximálna cena dodávok dohodnutá medzi spracovateľmi a spoločnosťou Deltafina „priamo určovala… konečnú cenu zaplatenú pre každú odrodu surového tabaku“ a že „dopad porušenia na hospodársku súťaž bol významný, lebo spracovateľom

sa tým, že sa dohodli na priemerných [maximálnych] dodacích cenách, podarilo maximálne zjednotiť konečné ceny, ktoré zaplatia pestovateľom a znížiť ich v ich prospech, a to pod úroveň, ktorá vyplývala zo slobodnej hospodárskej súťaže“.

256 Napokon v odôvodnení č. 314 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza, že z tabuľky uvedenej v odôvodnení č. 38 tohto rozhodnutia vyplýva, že od roku 1998 „sa ceny stabilizovali a dokonca klesli (v roku 1998 klesli ceny o 4,8 % bez ohľadu na odrodu)“. S odkazom na odôvodnenie č. 173 napadnutého rozhodnutia opakuje, že spoločnosť Agroexpansión tiež potvrdila existenciu súvislosti medzi kartelovou dohodou spracovateľov a poklesom cien.

257 Tieto úvahy nie sú spochybnené údajmi uvedenými v správe ekonóma spoločnosti Deltafina z 13. januára 2005. Tento ekonóm jednak výslovne uznáva, že v roku 1998 došlo k poklesu cien všetkých odrôd surového tabaku. Ďalej pokiaľ ide o obdobie rokov 1999 – 2001, zo správy vyplýva, že ceny odrody „Virginia“ vzrástli a naopak ceny ostatných odrôd ostali rovnaké alebo klesli. Napokon nemožno vylúčiť, že keby neexistoval kartel, ceny odrody „Virginia“ by ešte výraznejšie vzrástli alebo že ceny ostatných odrôd by ešte viac vzrástli namiesto toho, aby sa stabilizovali alebo klesli. Pokiaľ ide o porovnanie, ktoré tento ekonóm urobil medzi vývojom cien odrody „Virginia“ na španielskom trhu na jednej strane a trhoch troch ďalších členských štátov, ktoré sú hlavnými výrobcami surového tabaku, na druhej strane, toto porovnanie nie je presvedčivé, lebo podmienky hospodárskej súťaže a uplatniteľné právne úpravy na každom z týchto národných trhov nie sú nevyhnutne rovnaké.

258 V treťom rade treba konštatovať, že hoci Komisia určila v napadnutom rozhodnutí závažnosť porušenia, zohľadňujúc skutočný dopad kartelovej dohody spracovateľov na trh, rozhodla sa na základe skutočnosti, že tento dopad sa týkal len časti obdobia porušenia, v predmetnej veci od roku 1998, a skutočnosti, že šlo o malú veľkosť predmetného geografického trhu a predmetného trhu s výrobkom, v prípade spoločnosti Deltafina použiť ako východiskovú sumu 8 000 000 eur, zatiaľ čo podľa usmernení sa mohla vzhľadom na to, že šlo o veľmi závažné porušenie, rozhodnúť prijať východiskovú sumu aspoň 20 000 000 eur.

259 Zo všetkých úvah uvedených vyššie vyplýva, že druhú časť štvrtého žalobného dôvodu treba zamietnuť.

– O tretej časti založenej na rozpore medzi odôvodnením č. 413 napadnutého rozhodnutia a ďalšími odôvodneniami tohto rozhodnutia

260 Treba konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdí spoločnosť Deltafina, medzi tvrdením v odôvodnení č. 413 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého „bol kartel spracovateľov úplne vykonaný a dodržaný“ a ďalšími odôvodneniami citovanými touto spoločnosťou, neexistuje rozpor.

261 Toto tvrdenie spoločnosti Deltafina v prvom rade vychádza z výkladu predmetnej pasáže odôvodnenia č. 413 napadnutého rozhodnutia, ktorý bol vytrhnutý z kontextu. V uvedenej pasáži sa totiž Komisia odvoláva na úplné vykonanie a dodržanie kartelovej dohody spracovateľov až od roku 1998. Odôvodnenia č. 85, 88, 111, 122, 133, 144, 284 a 307 napadnutého rozhodnutia sa však týkajú fungovania tejto kartelovej dohody v rokoch 1996 a 1997.

262 Ďalej pokiaľ ide o údaje uvedené v odôvodneniach č. 113, 126 a 130 napadnutého rozhodnutia, tieto údaje nie sú relevantné, lebo sa týkajú kartelu zástupcov výrobcov a nie kartelu spracovateľov.

263 Tak isto odôvodnenia č. 175, 206, 229, 231 až 233, 235, 239, 255 až 257, 294, 295 a 319 napadnutého rozhodnutia uvádzajú problémy týkajúce sa bilaterálnych vyjednávaní medzi na jednej strane spracovateľmi a na druhej strane zástupcami výrobcov. Preto je v odôvodnení č. 295 napadnutého rozhodnutia uvedené, že „neúspech [týchto] bilaterálnych rokovaní… nemení povahu protisúťažného konania spracovateľov". Inými slovami, uvedené problémy nie sú relevantné, pokiaľ ide o vykonanie a dodržanie kartelu spracovateľov od roku 1998.

264 Pokiaľ ide o odôvodnenie č. 186 napadnutého rozhodnutia, hoci je pravda, že sa v ňom uvádza, že rokovania, ku ktorým došlo začiatkom roku 1999 medzi spracovateľmi, nevyústili do uzavretia dohody, je v ňom tiež uvedené, že spracovatelia sa rozhodli predĺžiť platnosť rámcovej dohody z predchádzajúceho roku. To ešte jasnejšie vyplýva z nasledujúceho odôvodnenia.

265 V odôvodnení č. 244 napadnutého rozhodnutia, ktoré sa týka roku 2001, Komisia len uvádza, že „nemá k dispozícii príklady výmeny informácií počas obdobia zberu úrody". Netvrdí však, že dohody uzavreté medzi spoločnosťou Deltafina a spracovateľmi neboli v tomto roku úplne vykonané. Práve naopak, v odôvodnení č. 236 napadnutého rozhodnutia uvádza, že platnosť rámcovej dohody z roku 1998 bola v roku 2001 predĺžená. Treba dodať, že z odôvodnenia č. 240 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že všetci španielski spracovatelia v priebehu správneho konania výslovne pripustili, že platnosť uvedenej rámcovej dohody bola predĺžená až do 3. októbra 2001.

266 Napokon, čo sa týka odôvodnenia č. 296 napadnutého rozhodnutia, Komisia v ňom len uviedla, že dohody a zosúladené postupy, na ktorých sa zúčastnili spracovatelia a spoločnosť Deltafina, mali „jednotnú a nepretržitú povahu“.

267 Tretiu časť štvrtého žalobného dôvodu treba teda zamietnuť ako nedôvodnú.

– O štvrtej časti založenej na nesprávnom označení spoločnosti Deltafina za hlavného odberateľa spracovaného tabaku v Španielsku

268 Treba konštatovať, že v rozpore s tým, čo tvrdí spoločnosť Deltafina, Komisia nepochybila, keď konštatovala, že tento podnik mal významné postavenie na trhu nákupu španielskeho spracovaného tabaku.

269 V prvom rade toto posúdenie Komisie nie je vôbec spochybnené údajmi uvedenými v správe ekonóma spoločnosti Deltafina. V tejto súvislosti treba najprv konštatovať, že v tabuľke č. 5 tejto správy je spoločnosť Cetarsa zaradená medzi podniky, ktoré nadobúdajú španielsky spracovaný tabak, zatiaľ čo táto spoločnosť je prvým spracovateľom a nenakupuje spracovaný tabak od tretích osôb. V skutočnosti, ako spoločnosť Deltafina vysvetlila vo svojej odpovedi na jednu z písomných otázok, ktoré jej položil Všeobecný súd, údaje uvedené v tejto tabuľke sa vzťahujú k predajom španielskeho spracovaného tabaku výrobcom cigariet. Ďalej treba uviesť, že aj s prihliadnutím na údaje uvedené ekonómom spoločnosti Deltafina bola hlavným predajcom španielskeho spracovaného tabaku v rokoch 2000 a 2001 spoločnosť Deltafina, a nie spoločnosť Cetarsa. V priebehu týchto rokov preto spoločnosť Deltafina držala 31,6 % v roku 2000 a 28,7 % v roku 2001 trhu, na ktorom sa predával španielsky spracovaný

tabak, zatiaľ čo podiely spoločnosti Cetarsa na trhu dosahovali 26,7 % v roku 2000 a 27,6 % v roku 2001.

270 V druhom rade nemožno spochybniť, že spoločnosť Deltafina bola hlavným zákazníkom troch zo štyroch španielskych spracovateľov. Medzi účastníkmi konania je po prvé nesporné, že spoločnosť Taes predávala najväčšiu časť svojej výroby spoločnosti Deltafina. Ďalej, ako vyplýva z odôvodnenia č. 21 napadnutého rozhodnutia a z tabuľky č. 7 správy ekonóma spoločnosti Deltafina, spoločnosť Deltafina bola v rokoch 1996 až 1998 zďaleka najväčším klientom spoločnosti Agroexpansión. Okrem toho v jednej odpovedi z 15. marca 2002 na žiadosť Komisie o informácie spoločnosť Cetarsa uviedla, že jej hlavnými zákazníkmi boli v poradí podľa dôležitosti spoločnosť Deltafina, spoločnosť Altadis a spoločnosť Dimon. Napokon treba uviesť, že z rovnakej tabuľky vyplýva, že v rokoch 1999 a 2000 bola spoločnosť Deltafina zákazníkom štyroch španielskych spracovateľov.

271 V treťom rade treba tiež uviesť, že okrem obchodných vzťahov uvedených vyššie udržiavala spoločnosť Deltafina ďalšie obchodné vzťahy s inými spracovateľmi. Ako vyplýva z odôvodnenia č. 29 napadnutého rozhodnutia, ktorého dôvodnosť spoločnosť Deltafina nespochybňuje, uzavrela táto spoločnosť so spoločnosťou Cetarsa, ktorá mala prebytočnú spracovateľskú kapacitu, zmluvy o spracovaní a mlátení časti tabaku spoločností Taes a Agroexpansión.

272 Rôzne skutočnosti, ktoré sú uvedené vyššie, z právneho hľadiska dostatočne preukazujú, že spoločnosť Deltafina mohla najvýraznejšie ovplyvniť správanie španielskych spracovateľov, ako to uvádza Komisia v odôvodnení č. 417 napadnutého rozhodnutia.

273 Preto treba štvrtú časť štvrtého žalobného dôvodu zamietnuť ako nedôvodnú.

– O piatej časti založenej na nedostatku odôvodnenia týkajúceho sa dôsledkov, ktoré vyplývajú, pokiaľ ide o určenie výšky pokuty, z neistoty vyvolanej španielskym regulačným rámcom a postoja španielskych orgánov

274 V rozpore s tým, čo tvrdí spoločnosť Deltafina, Komisia v napadnutom rozhodnutí veľmi presným spôsobom vysvetľuje dôvody, prečo neistota vyvolaná španielskym regulačným rámcom a postoj španielskych orgánov v kontexte vyjednávania typových zmlúv odôvodňuje uloženie symbolickej pokuty len v prípade zástupcov výrobcov.

275 V tejto súvislosti treba v prvom rade pripomenúť, že, ako je zhrnuté v odôvodneniach č. 275 až 277 napadnutého rozhodnutia a ako už bolo uvedené v bodoch 15 až 21 a 107 vyššie, napadnuté rozhodnutie sa týka dvoch horizontálnych kartelov, z ktorých prvý zahŕňal španielskych spracovateľov a spoločnosť Deltafina a druhý zástupcov výrobcov. Tie isté odôvodnenia spresňujú, že každý z týchto kartelov bol tvorený skupinou dohôd a/alebo zosúladených postupov a bol jednotným a nepretržitým porušením článku 81 ods. 1 ES.

276 Z napadnutého rozhodnutia tiež veľmi jasne vyplýva, že kartel spracovateľov mal dve zložky, a to:

— jednak v priebehu obdobia rokov 1996 – 2001 uzavreli spracovatelia a spoločnosť Deltafina tajne dohody a/alebo sa zúčastnili na zosúladených postupoch, ktorých účelom v zásade bolo každoročné stanovovanie (maximálnej) priemernej dodacej ceny pre každú odrodu surového tabaku bez ohľadu na kvalitu a podielu množstiev každej odrody surového tabaku, ktorý mohol každý spracovateľ vykúpiť od výrobcov (pozri najmä odôvodnenia č. 276 a 278 napadnutého rozhodnutia

a pokiaľ ide o označenie tejto časti kartelovej dohody za „tajnú“, odôvodnenia č. 411, 413, 438 a 454 napadnutého rozhodnutia),

— ďalej od roku 1999 do roku 2001 uzavreli spracovatelia a spoločnosť Deltafina dohody a/alebo sa zúčastnili na zosúladených postupoch, ktorých účelom bolo stanoviť cenové rozpätie podľa stupňa kvality každej odrody, ako aj ďalšie podmienky, ktoré navrhli zástupcom výrobcov počas kolektívnych vyjednávaní medzi dvoma sektormi (pozri najmä zhrnutie uvedené v odôvodneniach č. 276 a 280 napadnutého rozhodnutia).

277 Pokiaľ ide o kartel zástupcov výrobcov, v napadnutom rozhodnutí je jasne vysvetlené, že túto dohodu predstavuje skupina dohôd a/alebo zosúladených postupov počas rokov 1996 – 2001, ktorých účelom v zásade bolo stanoviť cenové rozpätie podľa stupňa kvality každej odrody, ako aj ďalšie podmienky, ktoré navrhli spracovateľom počas kolektívnych vyjednávaní medzi oboma sektormi (pozri najmä zhrnutie uvedené v odôvodneniach č. 277 a 318 napadnutého rozhodnutia).

278 Inými slovami, z napadnutého rozhodnutia jasne vyplýva, že kartel spracovateľov mal omnoho väčší dosah než kartel zástupcov výrobcov, lebo obsahoval tajnú zložku, ktorá pôsobila mimo kontext kolektívnych vyjednávaní medzi oboma sektormi.

279 V druhom rade treba uviesť, že v napadnutom rozhodnutí Komisia v kontexte určenia výšky pokút skúma následky, ktoré mal španielsky regulačný rámec a postoj španielskych orgánov na konanie rôznych osôb, ktorým boli určené, a v tejto súvislosti presne vysvetľuje svoje odôvodnenie.

280 Tak po prvé Komisia skúma kartel zástupcov výrobcov (odôvodnenia č. 425 až 430 napadnutého rozhodnutia).

281 V tejto súvislosti najskôr Komisia pripomína s odkazom na odôvodnenie č. 350 a nasl. napadnutého rozhodnutia, že uplatniteľná vnútroštátna právna úprava neukladala španielskym zástupcom výrobcov a spracovateľom, aby sa dohodli na cenových rozpätiach podľa stupňa kvality každej odrody, ako aj na ďalších podmienkach. Spresňuje, že medzi rokmi 1982 a 2000 táto právna úprava stanovovala, že na to, aby mohlo ministerstvo poľnohospodárstva schváliť typové zmluvy, museli tieto zmluvy obsahovať doložky o „minimálnej garantovanej cene“ a „cene, ktorú majú dostať výrobcovia za surovinu“, nezaväzovala však strany, ktoré tieto typové zmluvy uzatvárali, aby sa dohodli na „presných číslach, ktoré by boli vložené do cenových doložiek“. Pokiaľ ide o tento posledný bod, uvádza, že okrem toho medzi rokmi 1995 a 1998 schválilo ministerstvo poľnohospodárstva typové zmluvy, ktoré obsahovali nedotknuté cenové doložky (odôvodnenia č. 426 napadnutého rozhodnutia).

282 Ďalej v odôvodnení č. 427 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza určité skutočnosti, ktoré ju v nasledujúcom odôvodnení viedli k tomu, že pripustila, že „regulačný rámec zastrešujúci kolektívne rokovania o typových zmluvách mohol mať za následok značný stupeň neistoty, pokiaľ ide o zákonnosť konania zástupcov výrobcov a spracovateľov v presne určenom kontexte kolektívneho vyjednávania typových zmlúv“. Uvedené skutočnosti sú nasledujúce:

— typové zmluvy vyjednané medzi rokom 1995 a 1998 a schválené ministerstvom poľnohospodárstva stanovovali, že zástupcovia výrobcov ako celok kolektívne vyjednajú s každým spracovateľom cenové tabuľky a ďalšie podmienky,

— v roku 1999 ministerstvo poľnohospodárstva dokonca schválilo cenové tabuľky, ktoré už boli kolektívne dojednané medzi všetkými zástupcami výrobcov a štyrmi spracovateľmi,

— tieto tabuľky boli pripojené k typovým zmluvám zverejneným v *Boletín Oficial del Estado* z daného roku,

— v rokoch 2000 a 2001 pozvalo ministerstvo poľnohospodárstva zástupcov oboch sektorov na viacero stretnutí, z ktorých sa niektoré konali priamo na ministerstve, s cieľom dohodnúť cenové tabuľky a takto podporiť strany, aby pokračovali vo svojich kolektívnych vyjednávaniach týkajúcich sa týchto tabuliek.

283 V odôvodnení č. 429 napadnutého rozhodnutia Komisia dodáva, že k rokovaniam o typových zmluvách a ich výsledkom dochádzalo vo všeobecnosti vo verejnej oblasti a žiaden úrad pred začatím tohto konania nikdy nespochybnil ich zlučiteľnosť s právom Spoločenstva alebo so španielskym právom.

284 Napokon z odôvodnenia č. 430 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že práve skutočnosti uvedené v bodoch 282 a 283 vyššie viedli Komisiu k tomu, aby zástupcom výrobcov uložila len symbolickú pokutu vo výške 1 000 eur.

285 Po druhé, pokiaľ ide o kartel spracovateľov, Komisia sa v odôvodneniach č. 437 a 438 napadnutého rozhodnutia vyjadruje k vplyvu španielskeho regulačného rámca a postoja španielskych orgánov.

286 V tejto súvislosti Komisia rozlišuje medzi zložkou tohto kartelu, ktorá sa týka vyjednávania a „verejného“ uzatvárania typových zmlúv so zástupcami výrobcov – najmä vyjednávanie týkajúce sa cenových rozpätí a ďalších podmienok –, a „tajnou“ zložkou tohto kartelu.

287 Tak na jednej strane Komisia v odôvodnení č. 437 napadnutého rozhodnutia uvádza, že tvrdenia, ktoré uviedla v odôvodneniach č. 427 až 429 napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o zástupcov výrobcov (pozri body 282 a 283 vyššie) platia tiež, pokiaľ ide o prvú z týchto dvoch zložiek kartelu spracovateľov.

288 Na druhej strane pokiaľ ide o „tajnú“ zložku tohto kartelu uvedeného ako posledný, Komisia v odôvodnení č. 438 napadnutého rozhodnutia vysvetľuje, že postupy spracovateľov „šli jednoznačne nad rámec toho, čo stanovoval uplatniteľný právny rámec, verejné vyjednávania a dohody so zástupcami výrobcov“. V tom istom odôvodnení však uznáva, že „verejné vyjednávania a dohody medzi zástupcami výrobcov a spracovateľmi stanovili aspoň do určitej miery materiálny rámec (osobitne pokiaľ ide o príležitosti dohodnúť sa a prijať spoločný postoj), v ktorom mohli spracovatelia rozvinúť, okrem spoločného postoja, ktorý prijali v kontexte verejných vyjednávaní, ich tajnú stratégiu týkajúcu sa (maximálnych) priemerných dodacích cien a množstiev“.

289 Ako vyplýva z poslednej vety odôvodnenia č. 438 napadnutého rozhodnutia, Komisia sa rozhodla vzhľadom na skutočnosti uvedené v bodoch 287 a 288 vyššie znížiť z dôvodu poľahčujúcich okolností až o 40 % základnú výšku pokút, ktoré uložila spracovateľom a spoločnosti Deltafina.

290 Vzhľadom na všetky úvahy uvedené vyššie treba piatu časť štvrtého žalobného dôvodu zamietnuť ako nedôvodnú.

– O šiestej časti založenej na nezohľadnení skutočnosti, že spoločnosť Deltafina sa nezúčastnila na rokovaniach a vyjednávaniach medzi španielskymi spracovateľmi a zástupcami výrobcov

291 Šiesta časť štvrtého žalobného dôvodu nie je vecne podložená, lebo Komisia sa v napadnutom rozhodnutí nedomnievala, že „vertikálne" rokovania a vyjednávania medzi španielskymi spracovateľmi na jednej strane a zástupcami výrobcov na druhej strane sú v rozpore s článkom 81 ES. Preto skutočnosť, že sa spoločnosť Deltafina nezúčastnila na týchto rokovaniach a týchto vyjednávaniach, nemôže vôbec ovplyvniť posúdenie závažnosti porušenia, ktoré jej je pripísané, a v nadväznosti na to ani východiskovú sumu pokuty použitej v jej prípade.

– O siedmej časti založenej na porušení zásady rovnosti zaobchádzania tým, že sa Komisia odchýlila od svojej skoršej rozhodovacej praxe

292 Keďže skoršia rozhodovacia prax Komisie neslúži sama osebe ako právny rámec na ukladanie pokút vo veciach hospodárskej súťaže (rozsudok LR AF 1998/Komisia, už citovaný v bode 101 vyššie, bod 234), siedmu časť štvrtého žalobného dôvodu nemožno prijať.

– Záver o štvrtom žalobnom dôvode

293 Zo všetkých úvah uvedených vyššie vyplýva, že štvrtý žalobný dôvod treba zamietnuť v celom rozsahu.

O piatom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, bodu 1 B usmernení a zásady rovnosti zaobchádzania

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia

294 V odôvodneniach č. 432 a 433 napadnutého rozhodnutia Komisia skúma otázku trvania porušenia vytýkaného spracovateľom a spoločnosti Deltafina.

295 Najskôr s odkazom na odôvodnenie č. 92 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza, že kartel spracovateľov začal 13. marca 1996 (odôvodnenie č. 432 napadnutého rozhodnutia).

296 Ďalej uvádza, že podľa vyhlásení spracovateľov tento kartel skončil 3. októbra 2001. Uviedla však, že „posledný dôkaz", ktorý má k dispozícii, je stretnutie z 10. augusta 2001, o ktorom je zmienka v odôvodnení č. 260 napadnutého rozhodnutia, a preto tento dátum uvedený ako posledný použila ako dátum ukončenia porušenia (odôvodnenie č. 432 napadnutého rozhodnutia).

297 Vzhľadom na tieto skutočnosti Komisia stanovila trvanie porušenia na päť rokov a štyri mesiace, čo predstavuje dlhodobé porušenie. V odôvodnení č. 433 napadnutého rozhodnutia preto zvýšila o 50 % východiskovú sumu pokuty uloženej každému zo španielskych spracovateľov a spoločnosti Deltafina.

Tvrdenia účastníkov konania

298 V rámci svojho piateho žalobného dôvodu uvedeného subsidiárne spoločnosť Deltafina uvádza, že v odôvodneniach č. 432 a 433 napadnutého rozhodnutia Komisia „priamo a jednoducho spája všetky konania", a to „skutočné" pripísané spracovateľom a „virtuálne" pripísané spoločnosti Deltafina, stanovuje dĺžku porušenia na „viac než päť rokov a štyri mesiace", domnieva sa, že toto porušenie predstavuje v prípade všetkých jeho účastníkov dlhodobé porušenie a zvyšuje východiskovú sumu pokuty pre všetkých uvedených účastníkov konania o 50 %. Žalobkyňa sa domnieva, že keďže jej Komisia pripísala „spoločnú zodpovednosť za úmysel, ktorá sa neopiera o skutočnosti alebo osobitné konania", mala aspoň presne určiť „začiatok" porušenia, teda „určiť odkiaľ a odkedy sa začala vôľa spoločnosti Deltafina zvonku podieľať na vôli štyroch španielskych spracovateľov ovplyvňovaním alebo určovaním ich správania".

299 Spoločnosť Deltafina preto žiada Všeobecný súd, aby znížil výšku pokuty s ohľadom na skutočnosť, že porušenie je len strednodobé.

300 Komisia odpovedá, že začiatok trvania kartelu spracovateľov sa má stanoviť na 13. marca 1996, teda na deň jeho prvého stretnutia.

Posúdenie Všeobecným súdom

301 Treba konštatovať, že Komisia v odôvodnení č. 432 napadnutého rozhodnutia výslovne stanovila začiatok trvania kartelu spracovateľov na 13. marca 1996.

302 Ako vyplýva z odôvodnenia č. 92 napadnutého rozhodnutia, na ktoré odkazuje odôvodnenie č. 432 napadnutého rozhodnutia, tento dátum sa zhoduje s dátumom, keď – podľa vyhlásení spoločností Taes, WWTE a Agroexpansión – sa spoločnosť Deltafina a španielski spracovatelia prvýkrát stretli, aby prerokovali ceny a objemy nákupov surového tabaku na hospodársky rok 1996/1997.

303 Komisia mohla právom považovať v prípade spoločnosti Deltafina tento dátum za začiatok porušenia, ako už bolo vysvetlené v bode 125 vyššie, lebo túto spoločnosť zastupovali na predmetnom stretnutí jednak jej predseda, pán M., a jednak jej riaditeľ zodpovedný za nákup, pán C.

304 Vo zvyšnej časti spočíva argumentácia spoločnosti Deltafina na nesprávnom predpoklade, podľa ktorého len zjednodušila spáchanie porušenia mimo kartelu spracovateľov (pozri body 122 až 133 vyššie).

305 Keďže spoločnosť Deltafina nespochybňuje posúdenie Komisie, podľa ktorého bolo porušenie ukončené 10. augusta 2001, treba odvodiť, že Komisia správne stanovila trvanie tohto porušenia na viac než päť rokov a štyri mesiace – teda porušenie dlhodobé v zmysle usmernení – a zvýšila preto o 50 % východiskovú sumu pokuty stanovenej pre spoločnosť Deltafina.

306 Z toho vyplýva, že piaty žalobný dôvod sa má zamietnuť ako nedôvodný.

O šiestom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 a bodu 2 usmernení, ako aj na nedostatku odôvodnenia

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia

307 Z odôvodnenia č. 436 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že základná suma pokuty uloženej spoločnosti Deltafina bola zvýšená o 50 % z dôvodu priťažujúcich okolností, lebo táto spoločnosť zohrávala úlohu vodcu v rámci kartelu spracovateľov.

308 V tejto súvislosti v odôvodnení č. 435 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza toto:

„Zo skutočností uvedených v odôvodnení č. 361 a nasl. [napadnutého rozhodnutia] vyplýva, že spoločnosť Deltafina sa ujala vedúcej úlohy pri navrhovaní a plnení dohôd o (maximálnych) priemerných dodacích cenách a množstvách, ktoré uzatvorili spracovávatelia v roku 1996. Spoločnosť Deltafina (zastúpená jej predsedom) presvedčila španielskych spracovateľov koordinovať nákupné stratégie a vystupovala ako depozitár a rozhodca protisúťažných dohôd spracovateľov, hlavne na začiatku protisúťažných postupov."

309 V odôvodnení č. 436 napadnutého rozhodnutia Komisia dodáva, že „úloha vodcu, ktorú spoločnosť Deltafina zohrávala v karteli spracovateľov, bola okrem toho potvrdená spoločnosťami Agroexpansión a WWTE v ich odpovedi na oznámenie o výhradách a počas pojednávania…, ktoré nasledovalo“.

Tvrdenia účastníkov konania

310 V šiestom žalobnom dôvode uvedenom subsidiárne spoločnosť Deltafina uvádza, že napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom Komisia uplatnila voči nej ako priťažujúcu okolnosť úlohu vodcu, ktorú zohrávala, je nesprávne z dvoch hľadísk.

311 V prvom rade tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté nedostatkom odôvodnenia, lebo v jeho odôvodnení č. 435 sa Komisia uspokojila len s tým, že všeobecným spôsobom odkázala na „skutočnosti uvedené v odôvodnení č. 361 a nasl.“.

312 V tomto kontexte uvádza, že v prípade uvedených skutočností ide len o účasť na stretnutiach, ponuky, prijatie informácií, úschovu dokumentu, zaslanie listu, mediáciu a rokovania, teda „o konania pasívne, externé a obmedzené na účasť, alebo maximálne nepriamo uľahčujúce akcie španielskych spracovateľov, ktorí boli skutočnými vedúcimi osobnosťami kartelu“. Tieto skutočnosti vôbec nepreukazujú, že zohrávala úlohu vodcu v rámci kartelu.

313 V druhom rade spoločnosť Deltafina uvádza, že Komisia sa opiera o niektoré časti odpovedí spoločností Agroexpansión a WWTE na oznámenie o výhradách s cieľom prisúdiť jej túto úlohu. Opäť Komisii vytýka, že jej odmietla sprístupniť tieto odpovede, čím vážne porušila jej právo na obhajobu.

314 Vzhľadom na tieto rôzne skutočnosti žiada spoločnosť Deltafina Všeobecný súd, aby znížil výšku pokuty tak, že pri výpočte tejto pokuty nepoužije zvýšenie o 50 % uplatnené Komisiou z dôvodu priťažujúcich okolností.

315 Komisia navrhuje, aby bol šiesty žalobný dôvod zamietnutý.

316 V prvom rade Komisia tvrdí, že v napadnutom rozhodnutí uvádza dostatočne jasne a presne dôvody, na základe ktorých sa domnieva, že spoločnosť Deltafina zohrávala úlohu vodcu v rámci kartelu. Konkrétnejšie, odkazuje na odôvodnenie č. 435 napadnutého rozhodnutia, ktoré odkazuje na skutočnosti uvedené v odôvodneniach č. 361 až 369 tohto rozhodnutia.

317 V tomto kontexte uplatňuje, že uvedené skutočnosti jasne preukazujú úlohu kartelu prisúdenú spoločnosti Deltafina.

318 V druhom rade Komisia s odkazom na úvahy uvedené v bode 147 vyššie popiera, že porušila právo spoločnosti Deltafina na obhajobu tým, že jej neumožnila prístup k odpovediam spoločností Agroexpansión a WWTE na oznámenie o výhradách.

Posúdenie Všeobecným súdom

319 Pokiaľ ide po prvé o výhradu založenú na nedostatočnom odôvodnení, treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry musia z odôvodnenia individuálneho rozhodnutia vyplývať úvahy inštitúcie, ktorá akt vydala, tak jasne a jednoznačne, aby umožnili dotknutým osobám spoznať dôvody prijatého opatrenia a príslušnému súdnemu orgánu vykonať súdne preskúmanie. Požiadavka odôvodnenia sa musí posúdiť vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie vymedzovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie spĺňa všetky požiadavky článku 253 ES, sa musí posúdiť nielen s ohľadom na znenie predmetného aktu, ale aj na súvislosti, za akých bol tento akt prijatý, ako aj s ohľadom na všetky právne normy upravujúce dotknutú oblasť (pozri rozsudok Súdneho dvora z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 63 a tam citovanú judikatúru).

320 V predmetnej veci treba uviesť, že v odôvodnení č. 435 napadnutého rozhodnutia Komisia dostatočne jasne uviedla skutočnosti, na základe ktorých kvalifikovala spoločnosť Deltafina ako vodcu kartelu spracovateľov. V tomto odôvodnení okrem toho že jasne identifikovala konanie spoločnosti Deltafina, ktoré podľa nej odôvodňovalo takúto kvalifikáciu, výslovne odkázala na skutkové okolnosti uvedené v odôvodnení č. 361 a nasl. napadnutého rozhodnutia, ktoré odkazujú na ďalšie odôvodnenia.

321 Navyše v odôvodnení č. 436 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že spoločnosti Agroexpansión a WWTE potvrdili vo svojich odpovediach na oznámenie o výhradách a na pojednávaní, že spoločnosť Deltafina zohrávala úlohu vodcu v karteli spracovateľov.

322 Výhradu založenú na nedostatku odôvodnenia preto treba zamietnuť ako nedôvodnú.

323 V druhom rade treba preskúmať výhradu spoločnosti Deltafina uvedenú v rámci prvej časti druhého žalobného dôvodu (pozri body 104 a 105 vyššie), založenú na tom, že Komisia v oznámení o výhradách neuviedla okolnosť, že je možné, že ju bude považovať za vodcu kartelu spracovateľov, čím porušila jej právo na obhajobu.

324 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry, ak Komisia v oznámení o výhradách výslovne uvedie, že bude skúmať, či je potrebné udeliť dotknutým podnikom pokutu, a ak označí hlavné skutkové a právne okolnosti spôsobilé viesť k pokute, akými sú napríklad závažnosť a dĺžka trvania predpokladaného porušenia a skutočnosť, že bolo spáchané „úmyselne alebo z nedbanlivosti“, splní si povinnosť dodržať právo podnikov byť vypočutý. Takéto konanie Komisie im poskytuje údaje potrebné na obranu nielen proti konštatovaniu porušovania, ale aj proti uloženiu pokuty (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 228 vyššie, bod 428, a z 18. decembra 2008, Coop de France bétail et viande a i./Komisia, C-101/07 P a C-110/07 P, Zb. s. I-10193, bod 49).

325 Okrem toho z judikatúry vyplýva, že keby sa Komisii uložila povinnosť poskytnúť údaje týkajúce sa úrovne predpokladaných pokút dotknutým podnikom v štádiu oznámenia o výhradách, bolo by jej tým uložené, aby neprimeraným spôsobom predvídala svoje konečné rozhodnutie (pozri v tomto zmysle rozsudok Musique diffusion française a i./Komisia, už citovaný v bode 120 vyššie, bod 21).

326 V predmetnej veci treba konštatovať, že v súlade s uvedenou judikatúrou Komisia v oznámení o výhradách označila hlavné skutkové a právne okolnosti spôsobilé viesť k pokute, ktorú mienila uložiť spoločnosti Deltafina. V bode 459 tohto oznámenia najmä uviedla, že na účely posúdenia závažnosti porušenia mienila zohľadniť skutočnosť, že dohody, ktorých predmetom je stanovenie cien a množstiev, sa nachádzajú medzi najzávažnejšími porušeniami pravidiel hospodárskej súťaže. V bode 460 oznámenia o výhradách spresnila, že pokiaľ ide o porušenie pripísané spracovateľom, toto porušenie začalo 13. marca 1996 a podľa vyhlásení spracovateľov skončilo 3. októbra 2001. Dodala, že posledný dôkaz, ktorým disponovala, sa vzťahoval na stretnutie z 10. augusta 2001. Napokon v bode 461 oznámenia o výhradách Komisia uviedla, že zohľadní všetky okolnosti veci, ako sú opísané v tomto oznámení, a najmä úlohu každej z osôb, ktorým bolo určené, vplyv, ktorý mohla mať španielska právna úprava v oblasti poľnohospodárskych výrobkov na konanie týchto osôb a spoluprácu týchto osôb a ich združenia podľa oznámenia o spolupráci.

327 Je pravda, že Komisia v oznámení o výhradách neuviedla, že môže použiť kvalifikáciu vodcu, pokiaľ ide o spoločnosť Deltafina. Treba však uviesť, že táto kvalifikácia má významné následky, pokiaľ ide o výšku pokuty, ktorá sa má dotknutému podniku uložiť. Podľa bodu 2 usmernení ide o priťažujúcu okolnosť, ktorá vedie k podstatnému zvýšeniu základnej sumy pokuty. Podobne aj podľa bodu B písm. e) oznámenia o spolupráci táto okolnosť vylučuje veľmi významné zníženie pokuty, hoci podnik kvalifikovaný ako vodca inak spĺňa všetky podmienky na také zníženie. Je preto úlohou Komisie, aby v oznámení o výhradách uviedla skutočnosti, ktoré považuje za relevantné, aby dotknutý podnik, ktorý by mohol byť považovaný za vodcu kartelu, mohol na také výhrady odpovedať. Vzhľadom na to, že toto oznámenie predstavuje jednu z etáp pri prijímaní konečného rozhodnutia, a teda nejde o konečné rozhodnutie Komisie, však od Komisie nemožno vyžadovať, aby už v tejto etape pristúpila

k právnej kvalifikácii skutočností, na ktorých sa bude zakladať jej konečné rozhodnutie o prisúdení úlohy vodcu kartelu.

328 V predmetnej veci skutkové okolnosti, ktoré Komisia v napadnutom rozhodnutí použila, aby spoločnosti Deltafina prisúdila úlohu vodcu kartelu spracovateľov, sú podľa jej vlastných vyhlásení tie, ktoré sú zhrnuté v odôvodnení č. 435 tohto rozhodnutia. Pokiaľ ide o údaje uvedené v prvej vete odôvodnenia č. 436 napadnutého rozhodnutia (pozri bod 321 vyššie), Všeobecný súd vzal na vedomie vyhlásenia Komisie, podľa ktorých sa spoločnosti WWTE a Agroexpansión obmedzili vo svojich odpovediach na oznámenie o výhradách a na pojednávaní len na potvrdenie uvedených skutočností a neuviedli žiadnu skutočnosť, ktorá by už nebola oznámená spoločnosti Deltafina v oznámení o výhradách (pozri body 147 a 316 až 318 vyššie). Za týchto okolností a bez toho, aby bola dotknutá otázka, či sú dostatočné skutočnosti, o ktoré sa Komisia podľa svojho vyhlásenia opiera, aby preukázala, že spoločnosť Deltafina zohrávala úlohu vodcu kartelu spracovateľov, treba dospieť k záveru, že Komisia neporušila právo na obhajobu tejto spoločnosti, keď jej pred prijatím napadnutého rozhodnutia neumožnila prístup k uvedeným odpovediam na oznámenie o výhradách.

329 Okrem toho treba konštatovať, že skutkové okolnosti, ktoré Komisia použila v napadnutom rozhodnutí, aby spoločnosti Deltafina prisúdila úlohu vodcu kartelu spracovateľov, už boli uvedené v oznámení o výhradách, takže táto spoločnosť mala právo na účinné vyjadrenie svojho stanoviska k uvedeným skutočnostiam pred vydaním tohto rozhodnutia. Skutočnosti uvedené v odôvodnení č. 435 napadnutého rozhodnutia už boli zahrnuté do skutočností uvedených v bodoch 416 až 420 oznámenia o výhradách.

330 Preto Komisia neporušila právo spoločnosti Deltafina na obhajobu tým, že v oznámení o výhradách neuviedla, že túto spoločnosť možno považovať za vodcu kartelu spracovateľov.

331 V treťom rade treba preskúmať, či skutkové okolnosti, ktoré Komisia použila v napadnutom rozhodnutí, aby spoločnosť Deltafina kvalifikovala ako vodcu kartelu spracovateľov, umožňovali takúto kvalifikáciu použiť. V rámci tohto žalobného dôvodu (pozri body 312 vyššie), ako aj v rámci tretej časti prvého žalobného dôvodu (pozri bod 73 vyššie) a prvej časti druhého žalobného dôvodu (pozri bod 105 vyššie), spoločnosť Deltafina Komisii vytýka, že nepreukázala, že zohrávala takúto úlohu v karteli spracovateľov.

332 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že aby podnik mohol byť kvalifikovaný ako vodca, musí predstavovať podstatnú hnaciu silu kartelu (rozsudky Súdu prvého stupňa z 15. marca 2006, BASF/Komisia, T-15/02, Zb. s. II-497, bod 374, a z 18. júna 2008, Hoechst/Komisia, T-410/03, Zb. s. II-881, bod 423) a mať osobitnú a konkrétnu zodpovednosť pri jeho fungovaní (pozri v tomto zmysle rozsudok BASF/Komisia, už citovaný, body 300 a 375).

333 Aj keď teda skutočnosti uvedené Komisiou v odôvodnení č. 435 napadnutého rozhodnutia dokazujú, že spoločnosť Deltafina zohrávala aktívnu a priamu úlohu v karteli spracovateľov, nepostačujú na dokázanie, že táto spoločnosť predstavovala podstatnú hnaciu silu tohto kartelu ani že zohrávala významnejšiu rolu než ktorýkoľvek iný španielsky spracovateľ. Je potrebné tiež uviesť, že hoci Komisia správne na základe dôvodov uvedených v bodoch 122 až 133 vyššie pripísala celé predmetné porušenie spoločnosti Deltafina, stále platí, že počas vyše päťročného obdobia porušenia sa zúčastnila len na malom počte stretnutí kartelu spracovateľov, na ktorých boli uzavreté protiprávne dohody – teda nanajvýš na štyroch stretnutiach z celkového počtu skoro tridsiatich stretnutí – a že sa zúčastnila len na obmedzenom počte výmeny korešpondencie a informácií medzi členmi tohto kartelu.

334 Okrem toho žiadna skutočnosť zo spisu nenaznačuje, že spoločnosť Deltafina prevzala akúkoľvek iniciatívu s cieľom vytvoriť uvedený kartel alebo prinútiť niektorý zo španielskych spracovateľov, aby k nemu pristúpil. Konkrétne tvrdenie Komisie uvedené v odôvodnení č. 435 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého spoločnosť „presvedčila španielskych spracovateľov, aby zosúladili nákupné stratégie", nie je dostatočne preukázané. Samotná skutočnosť, že vo svojom faxe z 9. júna 1997 (pozri bod 127 vyššie) spoločnosť WWTE uvádza, že prezident spoločnosti Deltafina niekoľkokrát uviedol, že „dohoda o cenách [nebola] možná bez dohody o množstvách" nestačí na podporenie tohto tvrdenia. To platí tým skôr, že ten istý fax skôr naznačuje, že sama spoločnosť WWTE si priala, aby bola uzavretá dohoda o cenách a trvala navyše na tom, aby bola uzavretá na dobu piatich rokov, minimálne však na tri roky. V tejto súvislosti treba uviesť, že v jednom faxe zo 6. novembra 1997 predsedovi spoločnosti Deltafina, o ktorom je zmienka v odôvodnení č. 143 napadnutého rozhodnutia, spoločnosť WWTE uvádza, že skúša „všetkými prostriedkami dosiahnuť dohodu [o] množstvách" a spresňuje, že počas ďalšieho stretnutia kartelu spracovateľov navrhne „zaručenie dohôd prostredníctvom zloženia významných peňažných súm, ktoré umožnia zabezpečiť vykonávanie dohôd".

335 Žiadna skutočnosť zo spisu tiež neumožňuje preukázať, že spoločnosť Deltafina vykonávala činnosti bežne súvisiace s úlohou vodcu kartelu, ako sú vedenie stretnutí alebo sústredenie a rozdeľovanie určitých údajov. Hoci spoločnosť Deltafina uschovala počas krátkeho obdobia vyhlásenie uvádzajúce detaily o niektorých protiprávnych dohodách, šlo len o ojedinelý prípad. Rovnako ak skutočnosti zo spisu preukazujú, že spoločnosť Deltafina vykonávala funkciu mediátora v prípade sporov medzi spracovateľmi, jej zásahy v tomto smere nie sú početné a obmedzujú sa len na prvé dva roky kartelu spracovateľov. Okrem toho tieto zásahy neboli doplnené o žiadnu konkrétnu hrozbu alebo disciplinárne opatrenie.

336 Šiesty žalobný dôvod teda treba čiastočne prijať a z tohto dôvodu treba zmeniť napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa proti spoločnosti Deltafina uplatňuje priťažujúca okolnosť vodcu kartelu. Konkrétne dôsledky tejto zmeny budú spresnené v bodoch 437 až 439 nižšie.

O siedmom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 a bodu 3 usmernení

Tvrdenia účastníkov konania

337 Spoločnosť Deltafina vytýka Komisii, že v predmetnej veci neuplatnila poľahčujúce okolnosti uvedené v druhej a tretej zarážke bodu 3 usmernení, a síce „nerealizovanie v praxi porušujúcich dohovorov alebo praktík [postupov – *neoficiálny preklad*]“ a „ukončenie porušovania, akonáhle zasiahne Komisia“.

338 Spoločnosť Deltafina tak v prvom rade uplatňuje, že v napadnutom rozhodnutí Komisia „trvá na“ nedodržiavaní „aspoň čiastočnom“ dohôd a protisúťažných postupov počas rokov 1996 (odôvodnenia č. 85, 88 a 111 napadnutého rozhodnutia), 1997 (odôvodnenia č. 113, 122, 126, 130 a 133 napadnutého rozhodnutia), 1998 (odôvodnenia č. 144 a 175 napadnutého rozhodnutia), 1999 (odôvodnenie č. 186 napadnutého rozhodnutia), 2000 (odôvodnenia č. 206, 229, 231 až 233 a 235 napadnutého rozhodnutia) a 2001 (odôvodnenia č. 239, 244 a 255 až 257 napadnutého rozhodnutia). Cituje tiež určité pasáže odôvodnení č. 295, 307 a 319 napadnutého rozhodnutia.

339 V tomto kontexte spoločnosť Deltafina uvádza, že vo svojom rozsudku z 9. júla 2003, Cheil Jedang/Komisia (T-220/00, Zb. s. II-2473), Súd prvého stupňa uviedol, že usmernenia „odteraz výslovne predvídajú zohľadnenie neuplatňovania protiprávnej dohody v praxi ako poľahčujúcej okolnosti“ (bod 191), bod 3 druhá zarážka usmernení sa nemá vykladať ako odvolávajúci sa na „hypotézu, podľa ktorej sa kartelová dohoda komplexne nerealizuje bez ohľadu na vlastné konanie každého podniku“

(bod 188), a že „treba v súlade so zásadou individualizácie trestov a sankcií preskúmať relatívnu závažnosť účasti podniku na porušení“ (bod 189).

340 V druhom rade spoločnosť Deltafina vytýka Komisii, že nezohľadnila, že porušenie, ktoré sa jej vytýka, skončilo 10. augusta 2001, teda pred dátumom prvých kontrol.

341 Vzhľadom na uvedené úvahy spoločnosť Deltafina žiada Všeobecný súd, aby znížil výšku jej pokuty.

342 Komisia navrhuje, aby bol siedmy žalobný dôvod zamietnutý.

343 Po prvé zdôrazňuje, že nebola povinná uplatniť v predmetnej veci poľahčujúcu okolnosť uvedenú v bode 3 druhej zarážke usmernení.

344 V tejto súvislosti najskôr uvádza, že skutočnosť, že kartel nebol pred rokom 1998 úplne dodržaný, bola zohľadnená pri posúdení závažnosti porušenia a východisková suma pokuty spoločnosti Deltafina bola stanovená na 8 000 000 eur namiesto 20 000 000 eur napriek tomu, že toto porušenie bolo veľmi závažné.

345 Ďalej tvrdí, že tento postoj je potvrdený bodmi 189 a 192 rozsudku Cheil Jedang/Komisia, už citovaného v bode 339 vyššie, ako aj bodmi 276 a 277 rozsudku Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, Mannesmannröhren-Werke/Komisia (T-44/00, Zb. s. II-2223, body 276 a 277). Komisia zdôrazňuje, že spoločnosť Deltafina nielenže sa nikdy jasne a jednoznačne nepostavila proti vytvoreniu kartelu spracovateľov, ale v plnom

rozsahu sa k tomuto kartelu pripojila a zohrávala v ňom veľmi aktívnu úlohu ako koordinátor a mediátor.

346 Po druhé sa Komisia domnieva, že navyše nemusela považovať za poľahčujúcu okolnosť skutočnosť, že porušenie bolo ukončené pred jej prvými zásahmi.

Posúdenie Všeobecným súdom

347 Na úvod treba pripomenúť, že Komisia musí pri stanovení výšky pokút v zásade postupovať v súlade s ustanoveniami vlastných usmernení (pozri bod 230 vyššie). V usmerneniach sa však neuvádza, že Komisia musí vždy samostatne brať do úvahy každú z poľahčujúcich okolností vymenovaných v bode 3 týchto usmernení, a nie je povinná automaticky priznať dodatočné zníženie z tohto dôvodu, pričom primeraná povaha prípadného zníženia pokuty z dôvodu poľahčujúcich okolností musí byť posúdená z celkového hľadiska pri zohľadnení všetkých relevantných okolností.

348 Prijatie usmernení totiž nezbavilo relevantnosti skoršiu judikatúru, podľa ktorej Komisia disponuje voľnou úvahou a tá jej umožňuje zohľadniť alebo nezohľadniť niektoré skutočnosti pri stanovovaní výšky pokút, ktoré zamýšľa uložiť, v závislosti najmä od okolností konkrétneho prípadu. V prípade neexistencie záväzného ustanovenia v usmerneniach, pokiaľ ide o poľahčujúce okolnosti, ktoré možno zohľadniť, teda treba predpokladať, že Komisia si ponechala určitú mieru voľnej úvahy na celkové posúdenie významu prípadného zníženia výšky pokút z dôvodu poľahčujúcich okolností

(pozri rozsudok Raiffeisen Zentralbank Österreich/Komisia, už citovaný v bode 230 vyššie, bod 473 a tam citovanú judikatúru).

349 Pokiaľ ide o prvú výhradu uplatnenú spoločnosťou Deltafina, treba uviesť, že podľa bodu 3 druhej zarážky usmernení môže „nerealizovanie v praxi porušujúcich dohovorov alebo praktík [postupov – *neoficiálny preklad*]“ predstavovať poľahčujúcu okolnosť.

350 Z judikatúry vyplýva, že Komisia je povinná uznať, že neuplatnenie dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž zakladá existenciu poľahčujúcej okolnosti len vtedy, keď podnik, ktorý sa na túto okolnosť odvoláva, môže preukázať, že sa jasne a jednoznačne postavil proti uskutočneniu dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž narušením jej samotného fungovania a že nevyvolával dojem dodržiavania dohody, a tým nepodnecoval iné podniky na uplatnenie predmetnej kartelovej dohody. Pre podniky by bolo príliš jednoduché minimalizovať riziko platenia vysokej pokuty, ak by mohli využiť kartelovú dohodu a potom ťažiť zo zníženia pokuty z dôvodu, že mali len obmedzenú úlohu pri uskutočňovaní porušenia, pričom ich postoj podnecoval ostatné podniky správať sa k hospodárskej súťaži škodlivejšie (rozsudok Mannesmannröhren-Werke/Komisia, už citovaný v bode 345 vyššie, body 277 a 278).

351 V rámci tohto dôvodu spoločnosť Deltafina neuplatňuje žiadnu okolnosť, ktorá by umožnila dospieť k záveru, že sa jasne a jednoznačne postavila proti kartelu spracovateľov narušením jeho samotného fungovania. Obmedzuje sa na uvedenie niektorých odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktoré, ako už bolo uvedené v bodoch 260 až 267 vyššie, sú buď bezpredmetné, pokiaľ ide o túto výhradu najmä v súvislosti s kartelom spracovateľov, alebo sa obmedzujú na preukázanie, že až do roku 1998 nebol

vedený kartel úplne vykonaný a dodržaný, a to jeho členmi vo všeobecnosti a nielen spoločnosťou Deltafina.

352 Pokiaľ ide o tento posledný bod, treba pripomenúť, že skutočnosť, že kartel spracovateľov bol úplne vykonaný a dodržaný až od roku 1998 je jednou zo skutočností, ktorú Komisia zohľadnila pri posudzovaní závažnosti porušenia, a teda aj stanovení východiskovej sumy pokuty podľa tejto závažnosti. Komisia stanovila pre spoločnosť Deltafina východiskovú sumu len 8 000 000 eur, hoci podľa usmernení mohla vzhľadom na to, že šlo o veľmi závažné porušenie, stanoviť východiskovú sumu aspoň 20 000 000 eur.

353 Prvú výhradu uvedenú spoločnosťou Deltafina teda nemožno prijať.

354 Pokiaľ ide o druhú výhradu, treba pripomenúť, že podľa bodu 3 tretej zarážky usmernení „ukončenie porušovania, akonáhle zasiahne Komisia (konkrétne v prípadoch, keď realizuje kontroly)“ patrí medzi poľahčujúce okolnosti.

355 Toto ukončenie porušovania môže logicky zakladať poľahčujúcu okolnosť iba vtedy, keď existujú dôvodné predpoklady, že uvedenými zásahmi sa dotknuté podniky vyzvali, aby nepokračovali v konaní, ktoré je v rozpore s hospodárskou súťažou, a toto ustanovenie usmernení sa nevzťahuje na prípad, keď sa porušenie skončilo pred prvými zásahmi Komisie (rozsudok Dalmine/Komisia, už citovaný v bode 34 vyššie, bod 158).

356 V predmetnej veci – ako uplatňuje spoločnosť Deltafina – porušenie skončilo 10. augusta 2001, teda pred prvými kontrolami uskutočnenými Komisiou v predmetnej veci 3. októbra 2001. Uvedené ukončenie teda nie je poľahčujúcou okolnosťou pri stanovení výšky pokuty.

357 Okrem toho treba pripomenúť, že zníženie pokuty z dôvodu ukončenia porušovania, akonáhle zasiahne Komisia, však nemôže byť automatické, ale závisí od posúdenia okolností konkrétneho prípadu Komisiou v rámci jej voľnej úvahy. V tejto súvislosti bude uplatnenie tohto ustanovenia usmernení v prospech podniku zvlášť primerané v situácii, keď protisúťažná povaha predmetného konania nie je zjavná. Naopak, jeho uplatnenie bude v zásade menej vhodné v situácii, keď je povaha tohto konania zreteľne protisúťažná, pokiaľ to je preukázané (rozsudok Mannesmannröhren-Werke/Komisia, už citovaný v bode 345 vyššie, bod 281).

358 V predmetnej veci sa nemožno domnievať, že spoločnosť Deltafina mohla oprávnene pochybovať o protisúťažnom charaktere svojho konania, keďže šlo o účasť na horizontálnom karteli, ktorého predmetom bolo stanovenie ceny a rozdelenie množstiev a ktorého jedna zložka bola tajná, v dôsledku čoho šlo o zjavné porušenie článku 81 ES.

359 Druhú výhradu uvedenú spoločnosťou Deltafina preto nemožno prijať.

360 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy musí byť siedmy žalobný dôvod zamietnutý ako nedôvodný.

O ôsmom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 a bodu 5 písm. a) usmernení

Tvrdenia účastníkov konania

361 V rámci svojho ôsmeho žalobného dôvodu vzneseného subsidiárne spoločnosť Deltafina vytýka Komisii, že na účely výpočtu 10 % stropu stanoveného v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 vzala do úvahy obrat, ktorý dosiahla v obchodnom roku 2002/2003. Podľa spoločnosti Deltafina mala Komisia vziať do úvahy obrat v obchodnom roku uzavretom 31. marca 2004, keďže každoročne uzatvárala obchodný rok 31. marca a napadnuté rozhodnutie bolo prijaté 20. októbra 2004.

362 Spoločnosť Deltafina spresňuje, že obrat, ktorý dosiahla v obchodnom roku uzavretom 31. marca 2004, dosiahol 127 360 989 eur, teda sumu, ktorá bola nižšia ako suma 133 228 000 eur uvedená v odôvodnení č. 443 napadnutého rozhodnutia. Domnieva sa, že výška jej pokuty pred uplatnením oznámenia o spolupráci teda nemohla prekročiť 12 736 000 eur.

363 Komisia uznáva, že obrat, ktorý mala v prípade spoločnosti Deltafina vziať do úvahy, aby posúdila, či bol alebo nebol prekročený 10 % strop, je obrat, ktorý táto spoločnosť dosiahla v obchodnom roku uzavretom 31. marca 2004. No ak by aj bol zohľadnený tento obrat uvedený ako posledný, uvedený strop by nebol prekročený.

364 Pre úplnosť Komisia uplatňuje, že Všeobecný súd rozhodol vo svojom rozsudku z 29. apríla 2004, Tokai Carbon a i./Komisia (T-236/01, T-239/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, Zb. s. II-1181, body 352 až 354), že maximálna hranica 10 % sa má uplatniť „na konečný výsledok výpočtu pokuty“ a nie v predchádzajúcom štádiu,

teda pred uplatnením oznámenia o spolupráci. V predmetnej veci nemožno spochybniť, že konečná suma pokuty uloženej spoločnosti Deltafina, teda 11 880 000 eur, neprekračuje 10 % obratu dosiahnutého v obchodnom roku uzavretom 31. marca 2004.

Posúdenie Všeobecným súdom

365 V odôvodnení č. 439 napadnutého rozhodnutia Komisia stanovila výšku pokuty spoločnosti Deltafina pred uplatnením oznámenia o spolupráci na 13 200 000 eur. V odôvodnení č. 443 tohto rozhodnutia spresňuje, že „keďže obrat dosiahnutý spoločnosťou Deltafina v roku 2003 sa vyšplhal na 133 228 000 eur“, túto sumu netreba prispôsobiť podľa článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003.

366 Podľa článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 obrat, ktorý sa má vziať do úvahy na účely výpočtu 10 % stropu, je obrat v predchádzajúcom obchodnom roku. Ako sa zhodne domnievajú účastníci konania, Komisia mala na určenie, či bol alebo nebol prekročený uvedený strop, vziať do úvahy obrat dosiahnutý spoločnosťou Deltafina v obchodnom roku uzavretom 31. marca 2004.

367 Komisia teda v odôvodnení č. 443 napadnutého rozhodnutia nesprávne použila obrat dosiahnutý spoločnosťou Deltafina v obchodnom roku uzavretom 31. marca 2003.

368 Žalobný dôvod založený na tejto chybe je však neúčinný, keďže ani po zohľadnení obratu dosiahnutého spoločnosťou Deltafina v obchodnom roku uzavretom 31. marca 2004 nebol prekročený 10 % strop. Z tabuľky nachádzajúcej sa v ročnej účtovnej závierke spoločnosti Deltafina k 31. marcu 2004, ktorá tvorí prílohu žaloby, vyplýva, že k tomto dátumu dosahoval obrat tejto spoločnosti 139 904 230,95 eura, teda desaťkrát vyššiu sumu, než už uvedených 13 200 000 eur. V tejto súvislosti treba spresniť, že do úvahy treba vziať sumu uvedenú v tejto tabuľke vedľa účtovnej položky „Výnosy z predajov a služieb" a nie, ako to urobila spoločnosť Deltafina, sumu uvedenú vedľa názvu „ Súhrn", ktorý zahŕňal účtovné položky, ktoré nemali byť zohľadnené, v danom prípade položky nazvané „Konečné výnosy zo zmeny zásob" a „Ostatné výnosy a príjmy".

369 Zo všetkých uvedených úvah vyplýva, že ôsmy žalobný dôvod treba zamietnuť ako neúčinný.

O deviatom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, preambuly a bodu 4 usmernení, bodu B písm. e) a bodu D oznámenia o spolupráci a zásady rovnosti zaobchádzania, ako aj nedostatku odôvodnenia

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia

370 V odôvodneniach č. 448 až 456 napadnutého rozhodnutia Komisia rozhoduje o uplatnení oznámenia o spolupráci v prípade spracovateľov a spoločnosti Deltafina.

371 V prvom rade hlavne uvádza, že títo spracovatelia a spoločnosť Deltafina požiadali, aby sa na nich uplatňovalo toto oznámenia predtým, ako im bolo oznámené oznámenie o výhradách (odôvodnenie č. 449 napadnutého rozhodnutia).

372 V druhom rade konštatuje, že bod D oznámenia o spolupráci sa uplatňuje na španielskych spracovateľov. Uvádza, že hoci už mala väčšinu hlavných skutočností dokazujúcich existenciu porušenia, informácie, ktoré jej španielski spracovatelia poskytli, jej pomohli objasniť a preukázať toto porušenie (odôvodnenia č. 450 a 451 napadnutého rozhodnutia).

373 V treťom rade sa Komisia domnieva, že spoločnosti Taes vzhľadom na jej „osobitne užitočnú" spoluprácu počas konania, najmä pokiaľ ide o účasť spoločnosti Deltafina na porušení, a na skutočnosť, že nikdy nespochybnila skutočnosti uvedené v oznámení o výhradách, má byť priznané zníženie pokuty o 40 % podľa bodu D ods. 2 prvej a druhej zarážky oznámenia o spolupráci (odôvodnenie č. 452 napadnutého rozhodnutia).

374 Vo štvrtom rade Komisia uvádza, že informácie poskytnuté spoločnosťami Cetarsa a WWTE, hoci boli významné, sa neukázali tak užitočné na jej vyšetrovania, ako informácie poskytnuté spoločnosťou Taes (odôvodnenie č. 453 napadnutého rozhodnutia). Uvádza, že vo svojich odpovediach na oznámenie o výhradách uviedli tvrdenie, ktoré nezodpovedalo skutkovému stavu. Preto rozhodla priznať týmto dvom spracovateľom zníženie pokuty o 25 % v súlade s bodom D ods. 2 prvou zarážkou oznámenia o spolupráci.

375 V piatom rade pokiaľ ide o spoločnosť Agroexpansión, Komisia uvádza, že táto spoločnosť jej tiež poskytla užitočné informácie, ale že vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách spochybnila skutkové okolnosti „rovnako ako spoločnosti Cetarsa a WWTE“ (odôvodnenie č. 454 napadnutého rozhodnutia). Dodáva, že spoločnosť Agroexpansión poprela tajnú povahu dohôd spracovateľov o (maximálnych) priemerných dodacích cenách. Vzhľadom na tieto skutočnosti priznala tejto spoločnosti zníženie pokuty o 20 %.

376 Napokon v šiestom rade Komisia znížila pokutu uloženú spoločnosti Deltafina o 10 % (odôvodnenie č. 456 napadnutého rozhodnutia). Domnieva sa, že hoci ani spoločnosť Universal, ani spoločnosť Deltafina neposkytli presné údaje, pokiaľ ide o podiel spoločnosti Deltafina na spolupráci spoločnosti Taes s Komisiou, nemožno si nevšimnúť, že časť dokumentov pripojených k vyjadreniu spoločnosti Taes z 18. februára 2002 zjavne pochádzala od spoločnosti Deltafina a bola poskytnutá spoločnosti Taes v súvislosti s uvedenou spoluprácou. Opakuje, že informácie poskytnuté spoločnosťou Taes boli osobitne prospešné pre jej vyšetrovanie a podstatné najmä na určenie zodpovednosti spoločnosti Deltafina. Spoločnosť Deltafina jej však nevysvetlila, akým spôsobom a v akom rozsahu mienila spolupracovať a vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách spochybnila vecnú správnosť obvinení uvedených v oznámení o výhradách, pokiaľ ide o jej zodpovednosť. Tiež uvádza, že spoločnosť Deltafina „nespĺňa kritériá stanovené v bode B [písm. e], oznámenia [o spolupráci]“.

Tvrdenia účastníkov konania

377 V rámci svojho deviateho žalobného dôvodu uvedeného subsidiárne spoločnosť Deltafina uplatňuje, že Komisia sa dopustila viacerých pochybení vo svojom posúdení spolupráce v priebehu správneho konania. Tieto výhrady je možné zoskupiť do štyroch častí.

378 V rámci prvej časti spoločnosť Deltafina tvrdí, že Komisia sa nesprávne domnievala, že spochybnila vecnú správnosť obvinení uvedených v oznámení o výhradách, pokiaľ ide o jej zodpovednosť. Tým, že potvrdila, že pán M. konal vo vlastnom mene, len spochybnila výklad a právne posúdenie určitých skutočností vykonaných Komisiou. Dodáva, že spoločnosť Taes v jednom vyjadrení z 18. februára 2002 tiež uviedla takéto vyhlásenie a prekvapuje ju, že tejto spoločnosti bolo priznané väčšie zníženie pokuty než jej.

379 V rámci druhej časti uplatňuje, že Komisia porušila oznámenie o spolupráci tým, že jej v odôvodnení č. 456 napadnutého rozhodnutia vytýkala, že nesplnila kritérium stanovené v bode B písm. e) uvedeného oznámenia. Tvrdí, že toto kritérium sa v predmetnej veci neuplatňuje, lebo v napadnutom rozhodnutí Komisia uplatňuje bod D tohto oznámenia, ktorý sa týka konkrétne predpokladu keď „podnik spolupracuje bez toho, aby boli splnené všetky podmienky stanovené v bodoch B a C“. Dodáva, že Komisia jej v oznámení o výhradách nevytýkala také konania, aké sú uvedené v bode B písm. e) oznámenia o spolupráci a že v každom prípade v napadnutom rozhodnutí nepreukázala, že bola pôvodcom takýchto konaní.

380 V rámci tretej časti sa spoločnosť Deltafina domnieva, že napadnuté rozhodnutie „má vady spočívajúce v závažnom protirečení dôvodov“ týkajúcich sa skutočnosti, že percentuálne zníženie pokuty, ktoré jej Komisia priznala, je nižšie ako percento priznané spoločnosti Taes. Na podporu tohto tvrdenia spoločnosť Deltafina uplatňuje, že keďže Komisia v odôvodnení č. 360 napadnutého rozhodnutia konštatuje, že koordinuje a kontroluje európske činnosti skupiny Universal, vrátane činností svojej sesterskej spoločnosti Taes „zákonite je s tým spojená nielen zodpovednosť, ale aj výhody“. Dodáva, že osobitne užitočný „prínos“ spoločnosti Taes, najmä pokiaľ ide o jej účasť na karteli spracovateľov, mohol pochádzať len od nej samej. Trvá na skutočnosti, že spolupracovala s Komisiou od momentu, keď sa do predmetnej veci zapojila spoločnosť

Taes. Skutočnosti poskytnuté Komisii v rámci správneho konania poradcami spoločnosti Taes boli poskytnuté tak na účet tejto spoločnosti, ako aj na jej účet, boli pripravené zástupcami a riadiacimi pracovníkmi týchto dvoch spoločností spoločne pod dohľadom spoločnosti Universal a vo veľkom rozsahu pochádzali od nej.

381 Napokon v rámci štvrtej časti spoločnosť Deltafina tvrdí, že Komisia uplatnila oznámenie o spolupráci diskriminačným spôsobom. V tejto súvislosti najskôr kritizuje skutočnosť, že spoločnostiam Cetarsa, WWTE a Agroexpansión bolo poskytnuté vyššie zníženie pokuty ako jej, hoci spochybnili skutkový stav „aj keď v inom rozsahu". Ďalej uvádza, že spoločnosti WWTE a Agroexpansión po prvýkrát vyhlásili, že zohrávala úlohu vodcu kartelu spracovateľov až vo svojich odpovediach na oznámenie o výhradách. Domnieva sa, že je preto možné pochybovať o „úplnosti a lojálnosti ich spolupráce počas dvoch predchádzajúcich rokov". Napokon vytýka Komisii, že kritérium uvedené v bode B písm. e) oznámenia o spolupráci uplatnila len v jej prípade.

382 Vzhľadom na uvedené úvahy spoločnosť Deltafina navrhuje, aby Všeobecný súd znížil jej pokutu tak, že uplatní rovnaké percentuálne zníženie, aké bolo uplatnené na pokutu spoločnosti Taes, teda 40 %.

383 Komisia sa domnieva, že žiadna z častí nie je dôvodná.

384 V prvom rade pripomína, že vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách spoločnosť Deltafina potvrdila, že všetky konania, ktoré jej boli vytýkané, mali byť v skutočnosti pripísané pánovi M., ktorý konal výhradne vo svojom mene. Toto tvrdenie teda predstavuje „zjavnú snahu, ktorá mala za cieľ zmeniť skutkové okolnosti".

385 V druhom rade Komisia popiera, že by nesprávne uplatnila bod B písm. e) oznámenia o spolupráci. V tejto súvislosti jednak uplatňuje, že to, že uplatňuje bod D tohto oznámenia vôbec nevylučuje, že môže na účely určenia percenta, o ktoré sa má znížiť pokuta podniku, ktorý spolupracuje, zohľadniť skutočnosť, že tento podnik nespĺňa niektoré z podmienok uvedených v bodoch B a C uvedeného oznámenia. Ďalej uvádza, že tvrdenie, že spoločnosti Deltafina nevytýkala typ konaní uvedených v bode B písm. e) usmernení o spolupráci, nie je presné.

386 V treťom rade sa Komisia domnieva, že nebola povinná uplatniť v prípade pokuty spoločnosti Deltafina rovnaké percentuálne zníženie, ako bolo uplatnené v prípade pokuty uloženej spoločnosti Taes.

387 V tejto súvislosti jednak zdôrazňuje, že spoločnosť Deltafina bola považovaná za zodpovednú za porušenie článku 81 ES, nie preto, lebo koordinovala a dohliadala na činnosť spoločnosti Taes, ale preto, že sama vykonala „v rámci kartelu [spracovateľov] celý rad významných krokov, často rozhodujúcich". Ďalej tvrdí, že spolupráca spoločnosti Deltafina sa obmedzila na to, že spoločne so spoločnosťou Taes vyhotovila vyjadrenie tejto spoločnosti z 18. februára 2002.

388 V štvrtom rade sa Komisia domnieva, že sa nedopustila žiadneho porušenia zásady rovnosti zaobchádzania tým, že v prípade spoločnosti Deltafina uplatnila nižšie percentuálne zníženie ako v prípade ostatných spoločností, ktorým bolo určené napadnuté rozhodnutie.

Posúdenie Všeobecným súdom

389 Je vhodné pripomenúť, že Komisia má širokú právomoc voľnej úvahy, pokiaľ ide o metódu výpočtu pokút, a v tejto súvislosti môže zohľadniť viacero prvkov, ku ktorým patrí aj spolupráca dotknutých podnikov počas vyšetrovania vedeného službami tejto inštitúcie. V tejto súvislosti disponuje širokou mierou voľnej úvahy pri posúdení kvality a užitočnosti spolupráce poskytnutej podnikom, okrem iného v porovnaní s príspevkami iných podnikov (rozsudok Súdneho dvora z 10. mája 2007, SGL Carbon/Komisia, C-328/05 P, Zb. s. I-3921, body 81 a 88).

390 Na odôvodnenie zníženia výšky pokuty na základe spolupráce musí konanie podniku uľahčiť úlohu Komisie pozostávajúcu zo zisťovania a sankcionovania porušení pravidiel hospodárskej súťaže Spoločenstva (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, JFE Engineering a i./Komisia, T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Zb. s. II-2501, bod 499 a tam citovanú judikatúru) a svedčiť o skutočnom duchu spolupráce (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 228 vyššie, body 395 a 396).

391 Komisia v oznámení o spolupráci spresnila podmienky, za ktorých môžu byť podniky, ktoré s ňou v priebehu jej vyšetrovania kartelu spolupracujú, oslobodené od pokuty alebo im môže byť znížená výška pokuty, ktorú by inak museli zaplatiť (pozri bod A ods. 3 oznámenia o spolupráci).

392 Z ustanovení bodu B oznámenia o spolupráci vyplýva, že podnik môže dosiahnuť veľmi významné zníženie pokuty, a to aspoň 75 %, alebo mu dokonca nemusí byť pokuta uložená, len ak kumulatívne splní všetky podmienky stanovené v písmenách a) až e)

tohto bodu. Podľa bodu B písm. e) nemôže dosiahnuť takéto zníženie alebo oslobodenie od pokuty podnik, ktorý najmä „bol podnecovateľom alebo zohrával dôležitú úlohu pri protiprávnej činnosti“.

393 Podľa bodu C tohto oznámenia „podniku, ktorý spĺňa podmienky uvedené v bode B písm. b) až e) a oznámi tajný kartel po tom, ako Komisia uskutočnila na základe rozhodnutia v priestoroch účastníkov kartelu kontroly, ktoré však neposkytli dostatok dôkazov na začatie [správneho] konania vedúceho k rozhodnutiu, sa poskytne zníženie od 50 % do 75 % sumy pokuty“ [*neoficiálny preklad*].

394 Bod D oznámenia o spolupráci s názvom „Podstatné zníženie výšky pokuty“ stanovuje:

„1. Ak podnik spolupracuje bez splnenia všetkých podmienok uvedených v [bodoch] B a C, poskytne sa mu zníženie od 10 do 50 % výšky pokuty, ktorá by mu bola uložená, keby nespolupracoval.

2. Môže ísť o prípady, keď:

— pred zaslaním oznámenia o výhradách podnik poskytne Komisii informácie, dokumenty alebo iné dôkazy, ktoré prispievajú k potvrdeniu existencie porušenia,

— po doručení oznámenia o výhradách podnik informuje Komisiu, že nepopiera vecnú správnosť skutkových zistení, na ktorých Komisia zakladá svoje obvinenia.“ [*neoficiálny preklad*]

395 Dôvodnosť tohto žalobného dôvodu treba preskúmať s ohľadom na tieto úvahy. Druhá časť tohto žalobného dôvodu bude preskúmaná na záver.

396 Pokiaľ ide o prvú časť, treba konštatovať, že Komisia správne uviedla v odôvodnení č. 456 napadnutého rozhodnutia, že vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách spoločnosť poprela „vecnú správnosť obvinení… pokiaľ ide o jej zodpovednosť“. V tejto odpovedi spoločnosť Deltafina jednoznačne odmietla svoju zodpovednosť za porušenie a opakovane tvrdila, že zodpovedný je pán M., ktorý konal v karteli spracovateľov vo vlastnom mene a nie ako zástupca spoločnosti. Týmto spoločnosť Deltafina poprela vecnú správnosť skutkových okolností uvedených v oznámení o výhradách a neobmedzila sa len na ich odlišný výklad alebo spochybnenie právneho posúdenia uskutočneného Komisiou.

397 Čo sa týka tvrdenia, ktoré spoločnosť Deltafina odvodzuje zo skutočnosti, že spoločnosti Taes sa nevytýkalo, že spochybnila vecnú správnosť skutkových okolností, hoci táto spoločnosť tiež v priebehu správneho konania potvrdila, že pán M. konal výlučne vo vlastnom mene, stačí uviesť, že táto spoločnosť sa na rozdiel od spoločnosti Deltafina nesnažila týmto tvrdením odmietnuť skutočnosť, ktorá sa jej priamo týka a ktorá spochybňuje jej samotnú zodpovednosť za porušenie.

398 Pokiaľ ide o tretiu časť, najskôr treba konštatovať, že je založená na nesprávnom predpoklade. Ako jasne vyplýva z odôvodnení č. 359 až 366 napadnutého rozhodnutia

a z bodov 107 až 112 vyššie, ak bola spoločnosť Deltafina označená za zodpovednú za porušenie, nebolo to preto, lebo dohliadala a kontrolovala činnosti spoločnosti Taes, ale pre jej priamu a aktívnu účasť na činnostiach kartelu spracovateľov.

399 Ďalej treba pripomenúť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že Komisia nemôže v rámci posúdenia spolupráce poskytnutej podnikmi počas správneho konania začatého z dôvodu zakázaného kartelu poprieť zásadu rovnosti zaobchádzania, ktorá je porušená, ak sa s porovnateľnými situáciami zaobchádza rozdielne alebo s rozdielnymi rovnako a také zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (pozri rozsudok Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 364 vyššie, bod 394 a tam citovanú judikatúru).

400 Komisia ale zjavne neporušila svoju mieru voľnej úvahy tým, že sa domnievala, že spolupráca poskytnutá spoločnosťou Taes bola užitočnejšia než spolupráca poskytnutá spoločnosťou Deltafina.

401 Spoločnosť Deltafina, ako už bolo vysvetlené v bodoch 396 a 397 vyššie, teda na rozdiel od spoločnosti Taes spochybnila vecnú správnosť určitých skutkových okolností v zmysle bodu D ods. 2 druhej zarážky oznámenia o spolupráci.

402 Okrem toho spoločnosť Deltafina na rozdiel od spoločnosti Taes nikdy priamo nespolupracovala s Komisiou. Konkrétnejšie sa Komisia správne domnievala, že spolupráca spoločnosti Deltafina sa obmedzila na spoluprácu pri príprave vyjadrenia spoločnosti Taes z 18. februára 2002 (pozri body 8 a 9 vyššie). Spoločnosť Universal Leaf sa vlastne zmienila o spolupráci spoločnosti Deltafina vo svojom liste Komisii z 15. februára 2002 v súvislosti s prípravou tohto vyjadrenia. Neskôr ani Universal Leaf, ani Taes, ani Deltafina neoznámili Komisii, že spoločnosť Deltafina pokračovala v spolupráci

v rámci vyšetrovania prostredníctvom spoločnosti Taes, a ani že informácie, ktoré jej spoločnosť Taes poskytla, boli pripravené v spolupráci so spoločnosťou Deltafina.

403 Komisia bola teda oprávnená uplatniť v prípade spoločnosti Deltafina nižšie percentuálne zníženie pokuty, než poskytla spoločnosti Taes.

404 Pokiaľ ide o štvrtú časť, treba uviesť, že spoločnosť Deltafina nemôže tvrdiť, že sa s ňou zaobchádzalo diskriminačným spôsobom v porovnaní so spoločnosťami Cetarsa, WWTE a Agroexpansión, lebo spolupráca, ktorú poskytla, bola omnoho menšia než spolupráca poskytnutá týmito spoločnosťami.

405 V tejto súvislosti v prvom rade ako spoločnosť Deltafina sama uznáva vo svojej žalobe, hoci spoločnosti Cetarsa, WWTE a Agroexpansión tiež spochybnili vecnú správnosť určitých skutkových okolností, urobili tak „v inom rozsahu“ než spoločnosť Deltafina. Takže len spoločnosť Deltafina, ktorá opakovane uplatňovala vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách, že jej predseda konal výhradne vo vlastnom mene, spochybňovala počas celého správneho konania akúkoľvek účasť na činnostiach kartelu spracovateľov.

406 V druhom rade, zatiaľ čo spoločnosti Cetarsa, WWTE a Agroexpansión oznámili Komisii v priebehu správneho konania veľmi užitočné skutočnosti (pozri odôvodnenia č. 453 a 454 napadnutého rozhodnutia), spolupráca spoločnosti Deltafina sa obmedzila, ako už bolo uvedené v bode 402 vyššie, na spoluprácu pri príprave vyjadrenia spoločnosti Taes z 18. februára 2002.

407 Štvrtú časť treba teda zamietnuť ako nedôvodnú.

408 Napokon, čo sa týka druhej časti, treba najskôr uviesť, že nič nebráni tomu, aby Komisia v rámci širokej voľnej úvahy, ktorú má v oblasti, zohľadnila skutočnosť, že dotknutý podnik nespĺňa jednu z podmienok uvedených v bode B písm. a) až e) oznámenia o spolupráci, keď má podľa bodu D tohto oznámenia určiť v rámci rozpätia od 10 až 50 % stanoveného v odseku 1 tohto bodu percentuálne zníženie, ktoré má priznať tomuto podniku.

409 Ďalej treba konštatovať, že z písomností Komisie, ako aj z vysvetlení, ktoré poskytla na pojednávaní, vyplýva, že keď v odôvodnení č. 456 napadnutého rozhodnutia uviedla, že spoločnosť Deltafina nespĺňala podmienky stanovené v bode B písm. e) oznámenia o spolupráci, Komisia odkazovala na skutočnosť, že táto spoločnosť bola vodcom kartelu spracovateľov. V tejto súvislosti treba uviesť, že z bodu B písm. e) oznámenia o spolupráci vyplýva, že Komisia nemá v úmysle priznať veľmi významné zníženie pokuty, dokonca jej úplné neuloženie, ak dotknutý účastník zohrával v rámci kartelu osobitne rozhodujúcu úlohu, ako je úloha vodcu, podnecovateľa alebo organizátora.

410 Ako však bolo rozhodnuté v bodoch 331 až 335 vyššie, skutočnosti zo spisu Komisie nie sú dostatočné na preukázanie, že spoločnosť Deltafina zohrávala úlohu vodcu. Z toho vyplýva, že Komisia sa dopustila chyby, keď okrem iných úvah zohľadnila túto úlohu, aby stanovila percentuálne zníženie, ktoré uplatnila na spoločnosť Deltafina z dôvodu jej spolupráce, len na 10 %.

411 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba deviaty žalobný dôvod čiastočne prijať a z tohto dôvodu zmeniť napadnuté rozhodnutie a stanoviť v prípade spoločnosti Deltafina primeranú úroveň zníženia. Na základe svojej neobmedzenej právomoci sa Všeobecný súd domnieva, že výšku pokuty uloženej spoločnosti Deltafina treba znížiť o 15 %, aby sa zohľadnila jej spolupráca. Konkrétne dopady tohto zníženia budú spresnené v bodoch 437 až 439 ďalej.

O desiatom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, bodu 5 písm. b) usmernení a zásady primeranosti

Tvrdenia účastníkov konania

412 V rámci svojho desiateho žalobného dôvodu uvedeného subsidiárne spoločnosť Deltafina vytýka Komisii, že na základe bodu 5 písm. b) usmernení nezohľadnila „hospodársky a sociálny kontext surového tabaku v Španielsku“, aby znížila jej konečnú pokutu.

413 Na podporu tohto žalobného dôvodu spoločnosť Deltafina uvádza, že pestovanie tabaku v Európskej únii zaznamená štrukturálny úpadok v nadväznosti na ukončenie prémiového systému stanoveného spoločnou organizáciou trhu v odvetví tabaku. Spresňuje, že v roku 2010, po uplynutí dočasného obdobia štyroch rokov, bude zavedený nový režim, v ktorom podpory príjmov nebudú viac závisieť od výroby tabaku, ale budú späté s cieľom zmeny a podpory rôznych odrôd. Uvádza tiež, že podľa predpovedí Komisie „čistý vplyv nového modelu bude spočívať vo významnom znížení produkcie surového tabaku v Spoločenstve, čo bude mať za následok nemožnosť zachovať v tomto odvetví väčšinu zamestnaní v poľnohospodárstve pre osoby, ktoré nie sú rodinnými príslušníkmi, a v priemysle prvého spracovania“. Dodáva, že odrody tabaku pestované v Únii nie sú spracovateľskými podnikmi považované za strategické a môžu byť ľahko nahradené odrodami tabaku vypestovanými v tretích krajinách za nižšie náklady. Dodáva, že momentálne predstavujú prémie 80 % príjmov pestovateľov.

414 Spoločnosť Deltafina dodáva, že Komisia vo svojom rozhodnutí z 2. apríla 2003, tykajúcom sa konania podľa článku 81 ods. 1 [ES] (Vec COMP/C.38.279/F3 – Francúzske

hovädzie mäso) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 209, s. 12), výslovne zohľadnila ako poľahčujúcu okolnosť „osobitný hospodársky kontext“ uvedený v bode 5 písm. b) usmernení. V tejto veci Komisia znížila pokutu uloženú každému z účastníkov konania až o 60 %.

415 Komisia sa domnieva, že nebola povinná zohľadniť pri určovaní pokuty úpadok uvádzaný spoločnosťou Deltafina, a preto sa má desiaty žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

Posúdenie Všeobecným súdom

416 Bod 5 písm. b) usmernení stanovuje:

„v závislosti od okolností po prevedení vyššie uvedených výpočtov je potrebné brať do úvahy určité objektívne faktory, ako napríklad špecifický ekonomický kontext, akékoľvek ekonomické alebo finančné výhody odvodený [získané – *neoficiálny preklad*] vinníkmi…, špecifická charakteristika predmetných podnikov a ich reálna platobná schopnosť v špecifickom sociálnom kontexte, a pokuty by mali byť týmto okolnostiam náležite prispôsobené.“

417 Je potrebné dospieť k tomu, na rozdiel od toho, čo tvrdí spoločnosť Deltafina, že Komisia nebola vôbec povinná zohľadniť údajný štrukturálny úpadok pestovania tabaku v Únii, aby znížila konečnú výšku jej pokuty na základe bodu 5 písm. b) usmernení, lebo uvedený úpadok predstavoval v čase prijatia napadnutého rozhodnutia len budúcu a neistú udalosť.

418 Okrem toho sa spoločnosť Deltafina nemôže odvolávať na rozhodnutie 2003/600, lebo okolnosti tejto veci nie sú porovnateľné s okolnosťami predmetnej veci. Konkrétnejšie žiadna výnimočná okolnosť, ktorá bola zohľadnená Komisiou v tomto rozhodnutí na základe bodu 5 písm. b) usmernení v predmetnej veci neexistovala. Okrem toho a v každom prípade podľa ustálenej judikatúry Komisia disponuje v oblasti stanovenia súm pokút širokou mierou voľnej úvahy a nie je viazaná predchádzajúcimi posúdeniami (rozsudok z 19. marca 2009, Archer Daniels Midland/Komisia, C-510/06 P, Zb. s. I-1843, bod 82).

419 Vzhľadom na uvedené treba desiaty žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

O jedenástom žalobnom dôvode založenom na porušení zásad rovnosti zaobchádzania, zákazu retroaktivity trestov a ochrany legitímnej dôvery

Tvrdenia účastníkov konania

420 V rámci svojho jedenásteho žalobného dôvodu uvedeného len veľmi subsidiárne spoločnosť Deltafina najskôr tvrdí, že Komisia porušila zásadu legitímnej dôvery tým, že sa neobmedzila podľa svojej predchádzajúcej rozhodovacej praxe len na uloženie symbolickej pokuty. Na podporu tohto tvrdenia uplatňuje, že v rozhodnutí organické peroxidy uložila Komisia spoločnosti AC-Treuhand len pokutu vo výške 1 000 eur z dôvodu novosti jej prístupu v tejto oblasti, ktorý spočíval v ukladaní sankcií nielen

podnikom, ktoré sú členmi kartelu, ale tiež podnikom, ktoré bez toho, aby pôsobili na danom trhu, organizujú alebo uľahčujú kartely. Tvrdí, že z tohto rozhodnutia, tlačovej správy týkajúcej sa tohto rozhodnutia, ako aj z bodu 33 správy o politike hospodárskej súťaže (Tridsiata tretia správa o politike hospodárskej súťaže – 2003) vyplýva, že Komisia mala v úmysle odchýliť sa od svojej praxe spočívajúcej v udelení len čisto symbolickej pokuty v tomto prípade až v budúcnosti. Ku všetkým konaniam, ktoré sú vytýkané spoločnosti Deltafina, došlo pred 11. augustom 2001, teda dva roky a štyri mesiace pred prijatím rozhodnutia organické peroxidy.

421 Ďalej spoločnosť Deltafina uplatňuje porušenie zásady rovnosti zaobchádzania a v tejto súvislosti uvádza, že Všeobecný súd rozhodol, že „v rámci potláčania porušovania pravidiel hospodárskej súťaže si dodržiavanie tejto zásady nepochybne vyžaduje, aby podniky, ktoré sa dopúšťajú porušení rovnakého druhu v súčasne plynúcich obdobiach, podliehali rovnakým právnym sankciám, bez ohľadu na nevyhnutne náhodný čas, keď bolo vo vzťahu k nim prijaté rozhodnutie," a že „v medziach uvedeného táto zásada úzko súvisí so zásadou zákazu retroaktivity trestov, podľa ktorej sankcia uložená podniku za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže musí zodpovedať sankcii stanovenej v čase spáchania porušenia" (rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. júla 2003, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, T-224/00, Zb. s. II-2597, bod 70).

422 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy spoločnosť Deltafina navrhuje, aby Všeobecný súd znížil pokutu o symbolických 1 000 eur.

423 Komisia sa domnieva, že jedenásty žalobný dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.

424 V tejto súvislosti Komisia v prvom rade zdôrazňuje, že podľa judikatúry jej skoršia rozhodovacia prax neslúži sama osebe ako právny rámec pre ukladanie pokút vo veciach hospodárskej súťaže. Ďalej opakuje, že vec, v ktorej bolo vydané rozhodnutie organické peroxidy, nie je porovnateľná s predmetnou vecou. Okrem toho uvádza, že ani toto rozhodnutie, ani tlačová správa týkajúca sa tohto rozhodnutia, ani správa o politike hospodárskej súťaže (Tridsiata tretia správa o politike hospodárskej súťaže – 2003) neobsahujú presné, nepodmienené a zhodujúce sa uistenia, že za také konania, aké sú pripísané spoločnosti Deltafina, budú uložené „obzvlášť mierne" pokuty.

Posúdenie Všeobecným súdom

425 V prvom rade, pokiaľ ide o údajné porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery, treba sa domnievať, že žiadna so skutočností uvedených spoločnosťou Deltafina nebola spôsobilá vyvolať v tejto spoločnosti takúto dôveru, pokiaľ ide o potrestanie len takouto symbolickou pokutou.

426 V tejto súvislosti treba najskôr zdôrazniť, že skoršia rozhodovacia prax Komisie neslúži sama osebe ako právny rámec na ukladanie pokút vo veciach hospodárskej súťaže. Skutočnosť, že Komisia v minulosti uplatnila pri určitých typoch porušenia pokuty na určitej úrovni, ju nemôže zbaviť možnosti zvýšiť túto úroveň v rámci hraníc uvedených v nariadení č. 1/2003, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie uskutočňovania politiky hospodárskej súťaže Spoločenstva (pozri analogicky rozsudok Musique diffusion française a i./Komisia, už citovaný v bode 120 vyššie, bod 109). Navyše hospodárske subjekty nemôžu vkladať legitímnu dôveru do zachovania existujúceho stavu, ktorý môže Komisia zmeniť v rámci svojej voľnej úvahy (pozri rozsudok Súdneho dvora zo 14. februára 1990, Delacre a i./Komisia, C-350/88, Zb. s. I-395, bod 33). Podniky, ktoré

sa zúčastnili na správnom konaní, na základe ktorého im môže byť uložená pokuta, teda nemôžu nadobudnúť legitímnu dôveru v skutočnosť, že Komisia neprekročí úroveň pokút uplatňovanú v minulosti (rozsudky Súdu prvého stupňa z 12. júla 2001, Tate & Lyle a i./Komisia, T-202/98, T-204/98 a T-207/98, Zb. s. II-2035, bod 146, a LR AF 1998/Komisia, už citovaný v bode 101 vyššie, bod 243).

427 Treba pripomenúť, že právo dovolávať sa zásady ochrany legitímnej dôvery sa vzťahuje na každého jednotlivca, ktorý sa nachádza v situácii, z ktorej vyplýva, že administratíva Spoločenstva mu dala dôvody pre vznik dôvodných očakávaní [rozsudok Súdneho dvora z 11. marca 1987, Van den Bergh en Jurgens a Van Dijk Food Products (Lopik)/Komisia, 265/85, Zb. s. 1155, bod 44], pričom nikto nemôže poukazovať na porušenie tejto zásady, pokiaľ neexistujú presné, nepodmienené a zhodujúce sa uistenia, ktoré mu mal poskytnúť správny orgán (pozri rozsudok Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 364 vyššie, bod 152 a tam citovanú judikatúru).

428 V predmetnej veci skutočnosť, že Komisia vo viacerých rozhodnutiach predchádzajúcich rozhodnutiu organické peroxidy nepripísala porušenie článku 81 ods. 1 ES podnikom, ktoré sa podieľali na vytvorení kartelu, ale ktoré neboli aktívne na trhu, na ktorom došlo k porušeniu, nemohla vyvolať v spoločnosti Deltafina dôvodné očakávanie, že do budúcnosti nebude takéto podniky stíhať a trestať. Ako už Súd prvého stupňa rozhodol v bodoch 163 až 165 rozsudku AC-Treuhand/Komisia, už citovaného v bode bod 48 vyššie, zmena rozhodovacej praxe uskutočnená Komisiou v rozhodnutí organické peroxidy sa zakladá na správnom výklade rozsahu zákazu stanoveného v článku 81 ods. 1 ES.

429 Táto zmena rozhodovacej praxe Komisie bola pre žalobkyňu predvídateľnejšia o to viac, že existoval precedens, a síce rozhodnutie liatinové sklo z roku 1980. Okrem toho, rozhodovacia prax Komisie po roku 1980 nemohla byť rozumne chápaná ako

definitívne upustenie od pôvodného prístupu sledovaného v rozhodnutí liatinové sklo. Táto rozhodovacia prax sa obmedzuje na to, že neodsudzuje a netrestá zúčastnené poradenské podniky, pričom však z právneho hľadiska neodmietla koncepciu pôvodne sledovanú v rozhodnutí liatinové sklo (rozsudok AC-Treuhand/Komisia, už citovaný v bode 48 vyššie, bod 164).

430 Pokiaľ ide o tvrdenie spoločnosti Deltafina, podľa ktorého z rozhodnutia organické peroxidy, tlačovej správy týkajúcej sa tohto rozhodnutia, ako aj z bodu 33 správy o politike hospodárskej súťaže (Tridsiata tretia správa o politike hospodárskej súťaže – 2003) vyplýva, že Komisia má v úmysle neukladať v budúcnosti len čisto symbolickú pokutu, stačí konštatovať, bez toho, aby bolo nutné určiť, či tieto texty obsahovali v tomto smere presné, nepodmienené a zhodujúce sa uistenia, že boli zverejnené viac než šesť rokov po tom, čo začali konania vytýkané spoločnosti Deltafina, a viac než dva roky po tom, čo skončili. Spoločnosť Deltafina teda nemohla v žiadnom prípade v čase spáchania daného porušenia veriť, že jej Komisia uloží len symbolickú pokutu.

431 Napokon, ako už bolo uvedené v bode 51 vyššie, situácia spoločnosti Deltafina v predmetnej veci nie je porovnateľná so situáciou spoločnosti AC-Treuhand vo veci, v ktorej bolo vydané rozhodnutie organické peroxidy. V prípade AC-Treuhand šlo o poradenský podnik, ktorý nebol vôbec aktívny na relevantnom trhu s daným výrobkom ako súťažiteľ, či už na strane ponuky, alebo dopytu, zatiaľ čo spoločnosť Deltafina ako hlavný zákazník španielskych spracovateľov bola v Španielsku aktívna na trhu bezprostredne nadväzujúcom na trh, na ktorom došlo k postupom obmedzujúcim hospodársku súťaž. Navyše v Taliansku Deltafina pôsobila na trhu prvého spracovania a udržiavala veľmi úzke obchodné vzťahy s niektorými španielskymi spracovateľmi.

432 V druhom rade v rozsahu, v akom spoločnosť Deltafina uplatňuje porušenie zásady rovnosti zaobchádzania treba pripomenúť, že rozhodovacia prax Komisie neslúži sama osebe ako právny rámec pre ukladanie pokút vo veciach hospodárskej súťaže (pozri bod 292 vyššie).

433 Treba tiež pripomenúť, že pri ukladaní pokút je Komisia povinná dodržiavať všeobecné zásady práva, medzi ktorými sa nachádza zásada rovnosti zaobchádzania.

434 Preto porovnania vykonané spoločnosťou Deltafina s ostatnými rozhodnutiami Komisie vydanými pri ukladaní pokút môžu byť relevantné z pohľadu dodržiavania zásady rovnosti zaobchádzania, len ak sa preukáže, že skutkové okolnosti vo veciach, v ktorých boli vydané, sú rovnaké ako v predmetnej veci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. januára 2004, JCB Service/Komisia, T-67/01, Zb. s. II-49, bod 187). Ako už teda bolo konštatované v bodoch 51 a 431 vyššie, situácia spoločnosti Deltafina v predmetnej veci nie je porovnateľná so situáciou spoločnosti AC-Treuhand vo veci, v ktorej bolo vydané rozhodnutie organické peroxidy.

435 V treťom rade pokiaľ ide o údajné porušenie zásady zákazu retroaktivity trestov, treba uviesť, že z bodov 137 až 150 rozsudku AC-Treuhand/Komisia, už citovaného v bode 48 vyššie, vyplýva, že každý podnik, ktorý prispel k vykonaniu kartelovej dohody, hoci tento podnik nie je aktívny na relevantnom trhu dotknutom obmedzením hospodárskej súťaže, musí v čase spáchania inkriminovaného porušenia rozumne predpokladať, že sa naň v zásade uplatňuje zákaz stanovený v článku 81 ods. 1 ES. Okrem toho vzhľadom na úvahy uvedené v bode 426 vyššie každý podnik, ktorý je účastníkom správneho konania, v ktorom môže byť uložená pokuta, musí počítať s možnosťou, že Komisia sa rozhodne zvýšiť úroveň pokút oproti úrovni uplatnenej

v minulosti. Komisia preto neporušila zásadu zákazu retroaktivity trestov tým, že sa neobmedzila len na uloženie čisto symbolickej pokuty spoločnosti Deltafina.

436 Vzhľadom na všetky úvahy uvedené vyššie treba jedenásty žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

O určení konečnej výšky pokuty uloženej spoločnosti Deltafina

437 Z bodov 331 až 336, ako aj 410 a 411 vyššie vyplýva, že napadnuté rozhodnutie treba zmeniť v rozsahu, v akom Komisia nedostatočne v tomto rozhodnutí preukázala, že spoločnosť Deltafina zohrávala úlohu vodcu v rámci kartelu spracovateľov. Komisia preto nemala zvýšiť východiskovú sumu pokuty spoločnosti Deltafina o 50 % z dôvodu priťažujúcich okolností, ani brať túto údajnú úlohu do úvahy pri znížení pokuty len o 10 % z dôvodu spolupráce.

438 Vo zvyšnej časti ostávajú úvahy Komisie uvedené v napadnutom rozhodnutí, ako aj metóda výpočtu pokút uplatnená v predmetnej veci, nemenné.

439 Konečná výška pokuty bude teda vypočítaná takto: východisková suma pokuty uloženej spoločnosti Deltafina (12 000 000 eur) sa zníži o 40 % z dôvodu poľahčujúcich okolností, čo predstavuje sumu 7 200 000 eur pred uplatnením oznámenia o spolupráci. Táto suma uvedená ako posledná sa zníži o 15 % z dôvodu tejto spolupráce. Z tohto dôvodu bude konečná výška pokuty uloženej spoločnosti Deltafina 6 120 000 eur.

O trovách

440 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa odseku 3 prvého pododseku toho istého ustanovenia môže Všeobecný súd rozdeliť náhradu trov konania, ak účastníci konania mali úspech len v časti predmetu konania.

441 Vzhľadom na to, že sa žalobe čiastočne vyhovelo, je za týchto okolností spravodlivé rozhodnúť, že spoločnosť Deltafina znáša tri štvrtiny svojich trov konania a tri štvrtiny trov konania Komisie a Komisia znáša jednu štvrtinu svojich trov konania a jednu štvrtinu trov konania spoločnosti Deltafina.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Výška pokuty uloženej Deltafina SpA v článku 3 rozhodnutia Komisie K(2004) 4030 v konečnom znení z 20. októbra 2004 týkajúceho sa konania podľa článku 81 ods. 1 [ES] (vec COMP/C.38.238/B.2 – Surový tabak – Španielsko) sa stanovuje na 6 120 000 eur.**

2. **V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**

3. Deltafina znáša tri štvrtiny svojich trov konania a tri štvrtiny trov konania Európskej komisie, Európska komisia znáša jednu štvrtinu svojich trov konania a jednu štvrtinu trov konania Deltafina.

Czúcz Labucka O'Higgins

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 8. septembra 2010.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu ..... II - 4089

Konanie a návrhy účastníkov konania ..... II - 4095

Právny stav ..... II - 4097

1. O prípustnosti výhrad založených na zneužití právomoci ..... II - 4099

2. O návrhoch smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia ..... II - 4100

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 81 ods. 1 ES, článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 a zásad zákonnosti a osobnej zodpovednosti, ako aj nedostatku odôvodnenia ..... II - 4100

O prvej časti založenej na tom, že Komisia považovala spoločnosť Deltafina za zodpovednú za porušenie spáchané na trhu, na ktorom nepôsobí, a o druhej časti založenej na tom, že konania, ktoré sú prisudzované spoločnosti Deltafina, nie sú stanovené v článku 81 ods. 1 ES, ani v článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 ..... II - 4101

– Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4101

– Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4103

O tretej časti založenej na tom, že Komisia nesprávne kvalifikovala spoločnosť Deltafina ako vodcu kartelu spracovateľov ..... II - 4109

– Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4109

– Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4111

O štvrtej časti založenej na tom, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nedefinovala relevantný trh ..... II - 4113

– Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4113

– Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4115

O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 27 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1/2003, práva na obhajobu a práva na spravodlivý proces, podstatných formálnych náležitostí a zásad zákonnosti, právnej istoty a proporcionality, ako aj nedostatku odôvodnenia..... II - 4117

O prvej časti založenej na tom, že v napadnutom rozhodnutí jej Komisia prisúdila odlišnú úlohu, ako jej vytýkala v oznámení o výhradách..... II - 4118

– Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4118

– Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4121

O druhej časti založenej na tom, že konania, ktoré sa jej vytýkajú, treba v skutočnosti vytýkať jej predsedovi..... II - 4133

– Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4133

– Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4134

O tretej časti založenej na tom, že Komisia odmietla sprístupniť spoločnosti Deltafina niektoré dokumenty svedčiace v jej neprospech ..... II - 4135

– Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4135

– Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4136

O štvrtej časti založenej na tom, že Komisia dostatočne jasným spôsobom nedefinovala relevantný trh s výrobkami a geografický trh v oznámení o výhradách ..... II - 4137

– Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4137

– Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4137

O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 81 ods. 1 ES, článku 2 nariadenia č. 1/2003 a bodu 43 usmernení týkajúcich sa pojmu vplyv na obchod uvedenom v článkoch 81 [ES] a 82 [ES], ako aj nedostatku odôvodnenia ..... II - 4139

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4139

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4142

3. O návrhoch smerujúcich k zníženiu výšky pokuty ..... II - 4146

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 2 a článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, bodu 1 A a bodu 5 písm. d) usmernení a zásad proporcionality, „rovnosti zaobchádzania a rovnosti sankcií", ako aj nedostatku odôvodnenia ..... II - 4146

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia ..... II - 4146

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4152

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4158

– Všeobecné úvahy ..... II - 4159

– O prvej časti založenej na nezohľadnení malej veľkosti trhu s výrobkom ..... II - 4161

– O druhej časti týkajúcej sa posúdenie konkrétneho dopadu na trh ..... II - 4164

– O tretej časti založenej na rozpore medzi odôvodnením č. 413 napadnutého rozhodnutia a ďalšími odôvodneniami tohto rozhodnutia ..... II - 4168

– O štvrtej časti založenej na nesprávnom označení spoločnosti Deltafina za hlavného odberateľa spracovaného tabaku v Španielsku ..... II - 4170

– O piatej časti založenej na nedostatku odôvodnenia týkajúceho sa dôsledkov, ktoré vyplývajú, pokiaľ ide o určenie výšky pokuty, z neistoty vyvolanej španielskym regulačným rámcom a postoja španielskych orgánov ..... II - 4172

– O šiestej časti založenej na nezohľadnení skutočnosti, že spoločnosť Deltafina sa nezúčastnila na rokovaniach a vyjednávaniach medzi španielskymi spracovateľmi a zástupcami výrobcov ..... II - 4177

– O siedmej časti založenej na porušení zásady rovnosti zaobchádzania tým, že sa Komisia odchýlila od svojej skoršej rozhodovacej praxe ..... II - 4177

– Záver o štvrtom žalobnom dôvode ..... II - 4178

O piatom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, bodu 1 B usmernení a zásady rovnosti zaobchádzania ..... II - 4178

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia ..... II - 4178

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4179

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4180

O šiestom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 a bodu 2 usmernení, ako aj na nedostatku odôvodnenia ..... II - 4181

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia ..... II - 4181

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4182

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4184

O siedmom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 a bodu 3 usmernení ..... II - 4190

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4190

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4192

O ôsmom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 a bodu 5 písm. a) usmernení ..... II - 4196

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4196

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4197

O deviatom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, preambuly a bodu 4 usmernení, bodu B písm. e) a bodu D oznámenia o spolupráci a zásady rovnosti zaobchádzania, ako aj nedostatku odôvodnenia ..... II - 4198

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia ..... II - 4198

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4200

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4204

O desiatom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, bodu 5 písm. b) usmernení a zásady primeranosti ..... II - 4210

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4210

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4211

O jedenástom žalobnom dôvode založenom na porušení zásad rovnosti zaobchádzania, zákazu retroaktivity trestov a ochrany legitímnej dôvery ..... II - 4212

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4212

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 4214

O určení konečnej výšky pokuty uloženej spoločnosti Deltafina ..... II - 4218

O trovách ..... II - 4219